

Airey-woningen – systeembouw – met schuurtjes, aan de Karel Doormanstraat 1-26, Trompstraat 1-23 (oneven), Trompstraat 2-28 (even), Evertsenstraat 2-20 (even), Witte de Withstraat 1-31 (oneven), Witte de Withstraat 4-10 (even), Woldkade 8-45, M.A. de Ruyterstraat 50-56 (even)

1. Inleiding

Airey-woningen (systeembouw) met schuurtjes gebouwd in 1949 in opdracht van de Meppeler Woningstichting naar een ontwerp van de architecten H.T. Zwiers en J.F. Berghoef. Vanwege de witte huizen kreeg de wijk de bijnaam Jeruzalem. De buurt bestaat uit strokenbouw, variërend in lengte van 4 tot en met 14 eengezinswoningen. Aan de voorzijde van de woningen een klein tuintje, aan de achterzijde een langgerekte tuin waarin een geschakeld schuurtje. Aan de voorzijde van de tuintjes de openbare weg bestaande uit een voetpad met deels boombeplanting en een beklinkerde straat. De woningen aan de Woldkade zijn aan het water gelegen. De woningen bestaan uit twee typen. Type A is gelegen aan de Woldkade en de M.A. de Ruyterstraat, type B aan de Karel Doormanstraat, Witte de Withstraat, Trompstraat en de Evertsenstraat.

In de jaren na de oorlog werd door de hoge woningnood in een hoog tempo begonnen met de wederopbouw van Nederland. In deze periode werd er een aantal stedenbouwkundige en volkshuisvestelijke experimenten verwezenlijkt. Om het tekort aan woningen te kunnen realiseren, zou de arbeidsproductie en het bouwtempo drastisch omhoog moeten. Hindernissen hierbij waren een gebrek aan arbeiders, grondstoffen en energie. De productie steeg, maar niet voldoende. Omdat deze achterbleef, moest worden gezocht naar andere bouwmethodes. Om de woningnood snel en betaalbaar op te lossen kwam systeembouw onder de aandacht en werden diverse systeembouwmethodes ontwikkeld. Dominante typen waren onder andere de Maycrete woning, het Nemavo-systeem en meerdere typen uit Oostenrijk. Arbeidsbesparende machines konden worden gebruikt, arbeid kon worden verplaatst naar de fabriek. Zoveel mogelijk werd gekozen voor lokale productie, eventueel met in het buitenland gekochte bouwmaterialen.

J.F. Berghoef (1903-1994) begon in 1921 zijn studie aan de Technische Hogeschool te Delft, waarna hij zich als architect vestigde in Aalsmeer. In 1940 werd hij lid van de Bond Nederlandse Architecten (BNA).

Op initiatief van Van Tijen werd in samenwerking met enkele leden van de BNA, Merkelbach en Van Embden en Berghoef, illegaal de Studiekring voor de Woningbouw opgericht. De hier verrichte studies zouden na de oorlog de Nederlandse architectuur op weg helpen ten aanzien van de volkswoningbouw. In 1946 behaalde Berghoef zijn ingenieursdiploma en in 1947 volgde hij Granpré Molière op als hoogleraar in de architectonische vormleer aan de Technische Universiteit Delft. In de wederopbouwperiode was hij op twee fronten actief: zowel in herstel van wat was vernield als in het bouwen van nieuwe woningen. Berghoef heeft lange tijd praktijk met onderwijs gecombineerd. Hij heeft samengewerkt met onder andere Van Emden, Vegter, Zwiers en Klarenbeek. Berghoef is beïnvloed door Granpré Molière en zijn humanistische aspecten. Zijn oeuvre bevat ongeveer 830 werken die

vrijwel allemaal zijn gebouwd. Hij heeft steeds geprobeerd vanuit de traditie tot ontwerp oplossingen te komen. Ook in de systeembouw gebruikt hij dit uitgangspunt om tot een goede woning te komen. Uiteindelijk heeft hij een in de traditie gewortelde moderne monumentale taal ontwikkeld. Eind 1970 verhuisde hij naar Middelburg waar hij tot 1985 werkzaam was als architect en adviseur.

Ook Berghoef begaf zich op het pad van de systeembouw. Hij stelde zich op het zelfde standpunt als de overheid, namelijk dat vanwege het grote tekort aan geschoolde bouwvakkers en ambachtslieden naar nieuwe bouwmethodes moest worden gezocht om snel de woningvoorraad op peil te brengen. Later heeft hij zich afgekeerd van de woonwijken die hij met systeembouw maakte omdat hij vond dat er geen beschutting en geborgenheid was. Het bouwsysteem waarmee Berghoef bouwde is het Nemavo-Airey-systeem (N.-A) dat werd ontwikkeld door het Engelse prefab Montage-systeem Airey (1947-1964). De bewerking en omwerking van het Airey-systeem gebeurde in jarenlange samenwerking van de directeur van de Nederlandse Maatschappij voor Volkshuisvesting (Nemavo), de heer

M. van Saane, met Berghoef, prof. ir. H.T. Zwiers en een grote schare technici van de Nemavo, De Vries Robbé en Betondak Arkel. Geleidelijk werd het N.-A. systeem, dat eerst uitsluitend voor ééngezinwoningen was bestemd, ontwikkeld tot een montagebouwsysteem voor etagewoningen en zelfs woontorens. De architecten Berghoef, Zwiers en Klarenbeek ontwierpen bijna alle Aireycomplexen in Nederland.

Met name de gevel van het systeem kent een innovatieve aanpak waarin architectuur en bouwtechniek samenvallen. Voor de bouw van N.-A woningen werden veel betonnen elementen gebruikt. De woningen zijn opgetrokken uit gewapend geprefabriceerde betonnen stijlen waartegen aan de buitenzijde gewapend betonnen panelen zijn bevestigd. Aan de binnenzijde van de stijlen bevinden zich houtwolcementplaten en een klamplaag van drijfsteen. De vloeren bestaan uit stalen tralieliggers, met daar bovenop houten vloerdelen. Het dak bestaat vaak uit (traditionele) houten sporen met daarop dakbedekking. Op deze manier ontstond er een besparing op materialen en geschoold arbeiders.

De Airey-woningen in de Jeruzalem-buurt maakten deel uit van het uitbreidingsplan in onderdelen dat Roosenburg voor Meppel had ontworpen. In 1946 werd begonnen met bestemmingsplan Rechteren, gereed in 1949. Het oorspronkelijke plan voor dit gebied stamde uit 1943. Het plan werd later nog enkele keren gewijzigd. Deze woningen waren de eerste nieuwbouw in Meppel na de oorlog. Van de wijk zijn de woningen aan de Ceintuurbaan inmiddels gesloopt en vervangen door nieuwbouw. De rest van de wijk (de Airey-woningen) staan er nog. De Airey-woningen in Emmen zijn inmiddels gesloopt en de Airey-woningen in Hoogeveen zijn bekleed met baksteen. Andere exemplaren in Drenthe zijn niet bekend.

In 1984 zijn de Airey-woningen gerenoveerd, de plattegronden zijn gewijzigd en de vensters vervangen door kunststofkozijnen, waarbij de gevelopeningen zoveel mogelijk intact zijn gebleven; wel is de vierruits roedenverdeling verdwenen. In 2003 zijn de gevels deels in andere kleuren geschilderd.

2. Omschrijving

Rij eengezinwoningen van twee verdiepingen op rechthoekige plattegrond is opgetrokken uit gewapend betonnen stijlen waartegen gewapend betonnen panelen zijn bevestigd en wordt gedekt door een flauw hellend zadeldak met bitumineuze dakbekking, een mastgoot en smalle schoorstenen.

De gevels worden geleed door staande en liggende gevelopeningen met betonnen omlijsting (kunststofvensters niet-origineel).

De entrees bevinden zich in de voorgevel en bestaan uit een houten deur waarin glas en waarvoor een stoep. Schuurtje op rechthoekige plattegrond is opgetrokken uit gewapend betonnen stijlen waartegen gewapend betonnen panelen zijn bevestigd en wordt gedekt door een lessenaarsdak. De entree bestaat uit een houten deur waarin glas is geplaatst.

3. Waardering

Airey-woningen – systeembouw – met schuurtjes, aan de Karel Doormanstraat 1-26, Trompstraat 1-23 (oneven), Trompstraat 2-28 (even), Evertsenstraat 2-20 (even), Witte de Withstraat 1-31 (oneven), Witte de Withstraat 4-10 (even), Woldkade 8-45,

M.A. de Ruyterstraat 50-56 (even), gelegen in de zogenaamde Jeruzalem-buurt in Meppel, gebouwd in 1949 naar een ontwerp van de architecten H.T. Zwiers en J.F. Berghoef (wijkplan strokenbouw D. Roosenburg) in opdracht van de Meppeler Woningstichting, van algemeen regionaal belang voor de provincie Drenthe vanwege de:

- cultuurhistorische waarde gelet op het belang van de woningen als representatief voorbeeld van de ontwikkelingen in de vroeg-naoorlogse volkshuisvestelijke woningbouw in Drenthe; en als eerste nieuwbouw in Meppel na de Tweede Wereldoorlog
- architectuurhistorische waarde gelet op het typologische belang van de woningen voor de systeembouw, in dit geval van het Nemavo-Airey systeem dat werd ontwikkeld uit het Engelse prefab montage-systeem Airey (1947-1964); vanwege het oeuvre van Berghoef en zijn aandeel voor de naoorlogse architectuurgeschiedenis
- ensemblewaarde van de woningen en de kwaliteiten van de groenaanleg in relatie tot de situering van de woningblokken ten opzichte van elkaar; en als zijnde onderdeel van een grote stedenbouwkundig geheel van de voor die tijd innovatieve strokenbouw
- structurele gaafheid
- zeldzaamheid van (herkenbare) Aireywoningen in Drenthe



Broekhuizen 9 - Dwarshuisboerderij

Inleiding

De DWARSHUISBOERDERIJ in Eclectische stijl met kenmerken van de Neorenaissance is volgens een aanduiding op de windvaan gebouwd in 1898. De boerderij ligt in het buitengebied in een agrarische omgeving dat van oudsher een bloeiende ontwikkeling in de boterproductie heeft gekend. De boerderij van een voor de streek kenmerkend type uitgevoerd met een dwars op de schuur geplaatst voorhuis.

De boerderij ligt vrijstaand met een lange eigen oprijlaan aan de doorgaande weg naast een andere boerderij. Op het erf een niet originele tuinindeling met een walnoot, rode beuk en bosschages. Bijzonder aan het pand is het voormalige koetshuis in het voorste deel van de schuur en de tongewelven in het stalgedeelte.

Omschrijving

De DWARSHUISBOERDERIJ heeft een samengestelde plattegrond, een bouwlaag en een samengesteld dak, deels schilddak, deels afgewolfd zadeldak, het voorhuis is voorzien van zwart geglazuurde gegolfde Friese pannen, het schuurdeel van niet originele golfplaten over een rieten dak en een gemetselde nokhoekschoorsteen met een bel om de arbeiders te waarschuwen dat het schafttijd was.

Op het dak van het voorhuis staan twee gemetselde nokhoekschoorstenen en twee niet originele dakkapellen onder een plat dak met dubbel venster en bovenlicht. De dakopbouw bestaat uit een risalerende gevel met een zadeldak met siersmeedijzeren ornament, een geprofileerde gootlijst en een geprofileerde daklijst boven een topgevel met siermetselwerk, een strekkenlaag met sluitsteen en dubbele deuren met venster op een natuurstenen dorpel.

De gevels zijn opgetrokken in een rode baksteen op een plint voorzien van pleisterwerk met paneeldetailering. De voorgevel (zuidwest) wordt geleed door symmetrische H-vensters op natuurstenen onderdorpel, getoogde bovendorpel waarboven segmentboog met gepleisterde sluitsteen en gepleisterde hoekpilasters met een detailering in de vorm van vierkante blokken. Deze bevindt zich tevens aan weerszijden van de entree en de dakopbouw. De westelijke zijgevel wordt geleed door een venster en dubbele openslaande deuren met bovenlicht en de oostgevel door twee vensters.

De tussenwoning heeft een T-venster, een klein vierkant venster en in de krimp een deur met bovenlicht en een halfronde stalvenster in de westelijke zijgevel. De oostgevel is voorzien van een T-venster en een entree met bovenlicht en een bijzonder rijke baanderentree onder een elliptische boog met aanzetstenen en een sluitsteen met een diamantkop en cirkelvormig ornamentje, met vensters, sierroosters, decoratief beslag, en een gedeeltelijk inpandig onder plafond van kraaldelen gelegen entree (van het koetshuis) bestaande uit dubbele paneeldeuren met vensters en sierroosters en een geprofileerde naald onder een segmentboog met sluit- en aanzetstenen, beide op een natuurstenen onderdorpel en neuten. De zijgevels worden geleed door kleine ijzeren getoogde stalvensters onder een segmentboog en op een natuurstenen lekdorpel en een tweetal opgeklampte staldeuren. De achtergevel van de schuur bestaat uit drie loopdeuren en twee baanders onder gemetselde segment-, rond- en elliptische bogen met sluit- en aanzetstenen en een boogveld van gekleurd siermetselwerk. In de topgevels zitten stalen rozetvensters en muurankers. In de nok bevindt zich een uilenbord met halfronde venster met een sierlijke windvaan met de tekst: 'H.Derks 1898' in top.

De entree die centraal in het voorhuis ligt bestaat uit openslaande houten paneeldeuren met trekbel voorzien van smeedijzeren roosters met een afbeelding inpandig in risaliserend middengedeelte gelegen onder een halfronde boog met gepleisterde sluit- en aanzetstenen, en een halfronde bovenlicht boven een geprofileerd kalf. De zijgevels zijn betegeld met lichtgele geglazuurde tegel. Voor de entree bevindt zich een 1 trede hoge natuurstenen stoep.

Haaks op en aan de westgevel staat de varkensschuur onder zadeldak voorzien van golfplaten en een gemetselde schoorsteen, met halfronde stalvensters, opgeklampte deuren en muurankers in een matige staat. Bijzonder is het houten kraaldelen plafond in de koeienstal dat uitgevoerd is als tongewelf op geprofileerde consoles, de met walen belegde vloeren en het ernaast gelegen elliptisch gewelf die er samen voor moesten

zorgen dat het waardevolle vee goed voor de dag kwam.

Op het erf staat nog een houten garage en een nieuwe veeschuur die niet onder bescherming vallen.

Waardering

De dwarshuisboerderij met interieuronderdelen is van algemeen belang voor de provincie Drenthe op grond van de volgende criteria:

1. **CULTUURHISTORISCHE WAARDE**

- vanwege de waarde van de boerderij met interieuronderdelen als bijzondere uitdrukking van de ontwikkeling van het Drentse, gemengde boerenbedrijf omstreeks 1900

2. **ARCHITECTUURHISTORISCHE WAARDE**

- als bijzondere uitdrukking van een boerderij met bijzondere interieuronderdelen uit 1898 in Eclectische stijl met kenmerken van de Neorenaissance
- vanwege de esthetische kwaliteiten van de boerderij met interieuronderdelen op een ruim erf
- vanwege het kenmerkende materiaalgebruik en de zorgvuldige detaillering van de boerderij interieuronderdelen en bijschuur in Eclectische stijl met kenmerken van de Neorenaissance

3. **STEDENBOUWKUNDIGE/ENSEMBLEWAARDE**

- vanwege de beeldbepalende ligging van de boerderij op een ruim erf aan de doorgaande weg in het cultuurhistorisch waardevolle agrarische gebied rond Broekhuizen
- vanwege de betekenis van de boerderij en de interieuronderdelen als essentiële onderdelen van een boerderijcomplex dat als representant van de historische Drentse boerderij in cultuurhistorisch, architectuurhistorisch en stedenbouwkundig opzicht van belang is

4. **GAAFHEID**

- vanwege de hoge mate van gaafheid van de boerderij met interieuronderdelen
- vanwege de waarde van de boerderij in relatie tot de hoge mate van gaafheid van de stedenbouwkundige structuur en het bebouwingsbeeld van de omgeving

5. **ZELDZAAMHEID**

- vanwege de redelijke mate van zeldzaamheid van de dwarshuisboerderij in de provincie Drenthe in relatie tot de voornoemde cultuurhistorische, architectonische en stedenbouwkundige kenmerken



Burgemeester Knopperslaan 31 Meppel - Voormalig Fina Benzinstation

Inleiding

Op deze plaats stond tot 1957 een boerderij van de familie Start. Een in stedenbouwkundig opzicht belangrijke plek, want nog voor de Tweede Wereldoorlog werd begonnen met de aanleg van de Burgemeester Knopperslaan en de Ceintuurbaan. Deze "ringweg" moest de toenemende verkeersdruk op de straten in het centrum van Meppel verminderen. Omstreeks 1957 werd het pand opgekocht door de NV Purfina Nederland, die er een benzinstation wilde bouwen. De gemeente eiste echter op dit terrein flatwoningen en de ruimte was beperkt. Ondanks deze moeilijkheden wist architect Roosenburg een oplossing te vinden in de combinatie van benzinstation en veertien bovenwoningen, waarbij de pompfaciliteiten onder de woningen werden geschoven. De boerderij werd in 1957 gesloopt en in samenwerking met de Meppeler Woningstichting werd het door Roosenburg ontworpen complex gebouwd. Het bestond op de begane grond uit een wasplaats, smeerplaats en een verkooploge. Om de overlast voor de bewoners zo veel mogelijk te beperken werd de toegang tot de woningen en de aan de achterzijde gelegen bergingen geheel buiten het verkeer van het benzinstation gehouden. Het complex is hiermee een goed voorbeeld van tegenwoordig redelijk zeldzame vroeg-naoorlogse tankstationbouw in Drenthe en Nederland. Het flatgebouw staat plaatselijk bekend als "De Finaflat" en "De Hunkerbunker".

In 1975 wordt er een luifel over de pompen geplaatst en bij een verbouwing in 1977 wordt de verkooploge onder de woningen vergroot. In 1980 worden de bovenwoningen gerenoveerd in opdracht van de Meppeler Woningstichting. Hierbij wordt de kozijnindeling gewijzigd en wordt de houten borstwering aan de voorzijde doorgetrokken over de gehele breedte van de appartementen.

Bij een verbouwing van het benzinstation in 2000 wordt een nieuwe luifelconstructie gebouwd en wordt de voormalige was- en doorsmeerplaats aan de rechterzijde onder de woningen ingericht als verkoopruimte met kantoor en magazijn. De verkooploge wordt gesloopt. De huidige luifel als ook de latere toevoegingen vallen buiten de redengevende omschrijving.

De Haagse architect Dirk Roosenburg (1887-1962) volgde zijn opleiding aan de Technische Universiteit (TU) Delft van 1905 tot 1911. Na achtereenvolgens te hebben gewerkt bij architect Jan Stuyt, de Rijksgebouwendienst en het bureau van H.P. Berlage ging hij vanaf 1916 als zelfstandig architect werken. Roosenburg was goed bekend onder vakgenoten vanwege zijn ontwerpen voor onder andere Rijkswaterstaat (waterbouwkundige werken), Philips (kantoorgebouwen en fabrieken), Koninklijke Luchtvaart Maatschappij (KLM) (terminals, loodsen, kantoren en anderen) en BMP (hoofdkantoor).

Veel gebouwen die Roosenburg ontwierp staan bekend als "pijlerbouw", waarbij hij gebruik maakte van staalskeletbouw als hoofddraagconstructie en een flexibele indeling van de verdiepingsvloeren. Zijn ontwerpen komen uit de zakelijk-functionele traditie echter vaak met gebruik van esthetisch vormgegeven onderdelen om de industriële objecten en kantoorgebouwen expressie te geven. De es-thetiek mocht de functie echter niet belemmeren, de functionaliteit van het interieur mocht niet in haar mogelijkheden worden beperkt door het exterieur.

Vanaf 1946 had Roosenburg een maatschap met de architecten P. Verhave en ir. J. Luyt, waar in 1957 ook W. de Jong werd toegevoegd. Eind jaren vijftig trok Roosenburg zich uit het bureau terug en bestaat het tot op heden onder den naam Liag (Luyt-de Jong-Abels-Grasveld).

Omschrijving

Complex bestaande uit een benzinstation met shop en veertien bovenwoningen met bergingen. Het totale complex bestaat uit drie bouwlagen, met op de begane grond het benzinstation met faciliteiten en de bergingen

voor de bovengelegen woningen. Daarboven een uit twee bouwlagen bestaand blok met veertien wooneenheden. Dit gedeelte is een vrijstaand bouwblok met een eigen draagconstructie. Het wooncomplex is gebouwd op een rechthoekige plattegrond, waarbij de verkoopruimte van het benzinstation op de begane grond iets onder de woningen uitsteekt. Het pand is gefundeerd op een constructie van gewapend-betonpalen. De gevels zijn opgetrokken in een roodbruine baksteen, waarbij de verdiepingvloer en de daklijst zijn bekleed met trespa delen. Op het platte dak bevinden zich vier gemetselde bakstenen schoorstenen. De gevel van de oostelijk gelegen voorzijde wordt geleed door samengestelde houten vensters met een borstwering van houten vellingschroten. Tussen de kozijnen in om en om een breed en een smal gedeelte metselwerk in baksteen. De zijgevels

worden geleed door twee rechtgesloten houten vensters voorzien van een gemetselde lekdorpel. Langs de zuidelijke zijgevel is in uitkragend metselwerk het rookkanaal van een schoorsteen zichtbaar. Ter plaatse zijn de verdieping- en daklijst verkropt aangebracht. Aan de rechterzijde van de noordgevel bevindt zich op de begane grond achter de verkoopruimte de ingang van het trappenhuis dat toegang geeft tot de galerij. Het linker gedeelte van de westgevel aan de achterzijde is opgetrokken in bruinrode baksteen. Hierin bevinden zich per verdieping een rechtgesloten vierkant venster en groot samengesteld vierkant venster met een negenruits roedenverdeling. Deze laatste vensters zijn aangebracht ter plaatse van het trappenhuis en beslaan de gehele hoogte van de verdieping. Het overige deel van de achtergevel wordt gevormd door de galerijen achter een ijzeren hekwerk. Iedere woning heeft aan de galerijzijde een rechtgesloten venster en een toegangsdeur. Aan de rechterzijde van de achtergevel slingert zich een metalen brandtrap rond een betonnen pijler naar beneden.

Op de begane grond onder de achterzijde van de woningen een rechthoekig bouwblok met bergingen, die via een deur aan de achterzijde zijn te bereiken. Aan de noordelijke zijgevel aan de Woldstraat rechts de houten pui van het trappenhuis. Links daarvan de achtergevel van de op rechthoekige plattegrond gebouwde verkoopruimte. De gevels hiervan zijn gedeeltelijk opgetrokken in wit geschilderde baksteen en bevatten verder twee grote rechthoekige vlakken die elk zijn samengesteld uit 24 witte vierkante panelen. De oostelijke blinde gevel is opgetrokken in wit geschilderde baksteen. De zuidgevel wordt ingevuld door een houten kozijn met een toegangsdeur en staande vensters voorzien van bovenlicht.

Waardering

Een voormalig Fina benzinstation met woningen, gelegen aan de Burgemeester Knopperslaan 31 in Meppel, gebouwd in de periode 1957-1959 door de architect D. Roosenburg (Architectenbureau Roosenburg-Verhave-Luyt-de Jongh) te 's-Gravenhage, van belang voor de provincie Drenthe vanwege de:

- cultuurhistorische waarde, als zijnde een bijzondere en representatieve uitdrukking van de toenemende mobiliteit in de naoorlogse periode en de modernisering van de samenleving in het algemeen;
- architectuurhistorische waarde, zich uitend in de esthetische kwaliteiten van het ontwerp en als uitdrukking van een technische en typologische ontwikkeling; als ook vanwege de bijzondere typologische combinatie van een benzinstation met woningen; als representatief voorbeeld van het functionalistische oeuvre van de architect Dirk Roosenburg in het bijzonder en het architectenbureau Roosenburg-Verhave-Luyt-de Jongh in het algemeen;
- stedenbouwkundige waarde van het object als landmark bij de kruising van wegen;
- structurele gaafheid van het ontwerp;
- typologische zeldzaamheid van vroeg-naoorlogse tankstations in Drenthe en in Nederland.

LOCATIE

Burgemeester Knopperslaan 31
Meppel

GEMEENTE

Meppel

MONUMENTNUMMER

PM2-0233

CATEGORIE

Handel en industrie

TYPE

Winkel-woonhuis

BOUWJAAR

1957-1959

ARCHITECT

D. Roosenburg (architectenbureau Roosenburg-Verhave-Luyt-De Jongh) te 's-Gravenhage



TOTAL

Markstraat

TOTAL

excellu
95 1.11
cefilux 1.21
diesel 0.99

cards
AUTO VERHUUR
AANKOMENDE WED
S. & W. BOUT

TOTAL
Energie

De Wetering 2 Meppel - Tolhuis De Knijpe

Inleiding

Een omstreeks 1870 in een Ambachtelijk-traditionele stijl gebouwd TOLHUIS, genaamd 'De Knijpe'. Het kleine huis is gebouwd aan De Wetering, een oude doorgaande weg langs de Hoogeveense Vaart. In 1988 zijn de gereconstrueerde houten tolhekken weer teruggebracht om de oude situatie te herstellen. Een klein gedeelte van de authentiek smeedijzeren erfafscheiding naast het huis is nog aanwezig. De ligging is functioneel in de lengterichting van de parallelweg langs de Hoogeveense Vaart. Het tolhuis heeft verder een sobere erfinrichting met een monumentale boom aan de westzijde voor de voorgevel. Aan de oostzijde achter de woning staat een niet originele houten aanbouw die buiten de provinciale bescherming valt.

Omschrijving

Een uit 1 bouwlaag bestaand TOLHUIS op rechthoekige plattegrond. De gevels zijn opgetrokken in en rood/bruine baksteen op een grijs geschilderde plint. De noordelijke hoek van de voorgevel is vernieuwd met een niet originele baksteen. Het geheel wordt gedekt door een zadeldak met laag achterschild belegd met een oranje oude Hollandse pan; gemetselde nokschoorsteen; houten windveer; uilenbord met staand venstertje achterzijde; niet originele dakvensters in het achterschild en rechter dakschild; voorzijde dakoverstek met windveer; zinken bakgoot achterzijde; zijkant houten daklijst onder overstekende pannenbedekking.

De gevels worden geleed door verschillende maten 6-ruits vensters onder rollaag; houten onderdorpel; staand zoldervenster in topgevel; smeedijzeren staafankers.

In de noordelijke zijgevel een 6-ruits venster; niet origineel vierkant venster; keldervenster onder rollaag; twee lage staande vensters onder rollaag met gemetselde lekdorpel. De achtergevel wordt geleed door een niet originele deur en een smal staand venstertje.

De entree die is gelegen in het rechter gedeelte van de voorgevel bestaat uit een opgeklampte deur; tweeruits bovenlicht; rollaag; neut; geprofileerd kalf; natuursteen onderdorpel.

Waardering

Het tolhuis is van algemeen provinciaal belang op grond van de volgende criteria:

CULTUURHISTORISCHE WAARDE

Het tolhuis vertegenwoordigt cultuurhistorische waarde als representant van de infrastructurele ontwikkelingen in de tweede helft van de negentiende eeuw in Drenthe

ARCHITECTUURHISTORISCHE WAARDE

als bijzondere uitdrukking van een tolhuis gebouwd rond 1870 in een sobere Ambachtelijk-traditionele stijl vanwege het kenmerkende materiaalgebruik en de zorgvuldige detaillering in een sobere Ambachtelijk-traditionele stijl

vanwege de esthetische kwaliteiten van het tolhuis

STEDENBOUWKUNDIGE / ENSEMBLEWAARDE

vanwege de beeldbepalende ligging van het tolhuis met gereconstrueerde tolhekken aan de voormalige tolweg

GAAFHEID / AUTHENTICITEIT

vanwege de hoge mate van gaafheid van het exterieur van het tolhuis

vanwege de waarde van het tolhuis in relatie tot de redelijke mate van gaafheid van de directe omgeving met de voormalige tolweg en de Hoogeveense Vaart

ZELDZAAMHEID

vanwege de redelijke mate van zeldzaamheid van het tolhuis in de provincie Drenthe in relatie tot de voornoemde cultuurhistorische, architectonische en stedenbouwkundige kenmerken

LOCATIE

De Wetering 2
Meppel

GEMEENTE

Meppel

MONUMENTNUMMER

PM1-0165

CATEGORIE

Woonhuizen

TYPE

Tolhuis

BOUWJAAR

ca. 1870

ONTWERP

Ambachtelijk-traditionele trant



De Wheem 1 Meppel - Stadsherberg

Inleiding

Een omstreeks 1880 gebouwde, voormalige STADSHERBERG, genaamd 'Het Wheem Gebouw'. Het forse gebouw is opgetrokken in een Ambachtelijk-traditionele bouwtrant met enige Neoclassicistische kenmerken. Het gebouw heeft vele functies gekend waaronder die van zetel van de Kamer van Koophandel en bibliotheek. Het fungeert nu een bedrijvenverzamelgebouw voor de detailhandel. De functies van het gebouw benadrukken de cultuurhistorisch belangrijke positie van Meppel als handelscentrum in Drenthe. Het pand is beeldbepalend gelegen aan een ruim plein in het centrum van Meppel, waarbij de naastgelegen panden ingrijpend zijn gewijzigd. Het plein is autovrij, geheel bestraat en voorzien van enkele bomen. De provinciale bescherming betreft alleen de hoofdvorm en de voor(west)zijde van het gebouw.

Omschrijving

De uit 2 bouwlagen bestaande, voormalige STADSHERBERG is opgetrokken in rood/bruine baksteen op een hoge antracietkleurige plint. Het pand wordt gedekt door een schilddak met daarop een rode opnieuw verbeterde Hollandse pan. Op het westelijk dakschild bevinden zich drie houten dakkapellen onder plat dak met liggend venster. In het noordelijk- en zuidelijk dakschild een groot niet origineel dakvenster; rond het dak een kroonlijst met houten bakgoot; in het midden van de kroonlijst aan de voorzijde staat 'Het Wheem Gebouw' geschilderd. De voorgevel wordt geleed door 19 staande 6-ruits schuifvensters onder strek en voorzien van een natuurstenen lekdorpel. Boven de 10 verdiepingvensters zijn oranje/wit gestreepte markiezen aangebracht; rechts in de voorgevel een natuurstenen gevelsteen met afbeelding van de Stadswaag; smeedijzeren staafankers. De entree is gelegen tussen het tweede en derde venster van links in de voorgevel en bestaat uit een natuurstenen stoep met bordes en niet originele hellingbaan; niet originele dubbele deuren; houten deuromlijsting met hoofdgestel, in een niet originele antraciet kleur geschilderd. De niet originele aanbouwen aan de achterzijde vallen niet onder de provinciale bescherming.

Waardering

De voormalige stadsherberg is van algemeen belang voor de provincie Drenthe op grond van de volgende criteria:

CULTUURHISTORISCHE WAARDE

- vanwege de hoge waarde van het gebouw waarin onder meer een herberg en de Kamer van Koophandel was gevestigd als bijzondere uitdrukking van de ontwikkeling van de stedelijke horeca- en handelsvoorzieningen in Drenthe omstreeks 1880; en de waarde van het gebouw als uitdrukking van de historische positie van Meppel als handelscentrum in de provincie Drenthe

ARCHITECTUURHISTORISCHE WAARDE

- als representant van een stadsherberg uit omstreeks 1880 in een Ambachtelijk-traditionele bouwtrant met enige Neoclassicistische kenmerken
- vanwege de esthetische kwaliteiten van het ontwerp
- vanwege het kenmerkende materiaalgebruik en de zorgvuldige en detaillering in een Ambachtelijk-traditionele bouwtrant met enige Neoclassicistische kenmerken

STEDENBOUWKUNDIGE/ENSEMBLE WAARDE

- vanwege de beeldbepalende ligging van de voormalige stadsherberg aan het plein in het centrum van Meppel

GAAFHEID

- vanwege de redelijke mate van gaafheid van de voormalige stadsherberg

- vanwege de waarde van de voormalige stadsherberg in relatie tot de hoge mate van gaafheid van de stedenbouwkundige structuur en de redelijke mate van gaafheid van het bebouwingsbeeld van de omgeving

ZELDZAAMHEID

- vanwege de redelijke mate van zeldzaamheid van de stadsherberg in de provincie Drenthe in relatie tot de voornoemde cultuurhistorische, architectonische en stedenbouwkundige kenmerken

LOCATIE

De Wheem 1
Meppel

GEMEENTE

Meppel

MONUMENTNUMMER

PM1-0124

CATEGORIE

Horeca-instellingen

TYPE

Herberg

BOUWJAAR

ca. 1880



HET WHEEL
GEBORU

WIS
BAAD

WIS
BAAD

Emmastraat Meppel - Ophaalbrug

Inleiding

Een omstreeks 1929 gebouwde OPHAALBRUG van het Amsterdamse type, bekend als Emmabrug of Tipbrug, over de oude loop van de Hoogeveense Vaart. De waterweg vormt een onderdeel van de grachtengordel rond het centrumgebied van Meppel. Het oorspronkelijk bij de brug behorende brugwachtershuisje, gecombineerd met een urinoir, is in de jaren '90 van de twintigste eeuw gesloopt. De in 2003 gerestaureerde brug ligt beeldbepalend aan de Prinsengracht en is van belang voor de geschiedenis van de infrastructurele en civieltechnische ontwikkelingen uit de jaren twintig van de vorige eeuw in Drenthe.

Omschrijving

De OPHAALBRUG is bestemd voor normaal verkeer met een middengedeelte voor auto's en aan weerszijden een voetpad.

De brug bestaat uit een constructie van staal met klinknagels. De balans en de bovenste delen van de hameipoort van de brug zijn uitgevoerd in geklonken, ijzeren vakwerk; de hamei vormt tevens de draaias. Verder een ijzeren hekwerk op zowel de kademuur als de val. De landhoofden zijn uitgevoerd in metselwerk met afgeronde natuurstenen schampblokken op de hoeken.

Waardering

De ophaalbrug is van algemeen provinciaal belang op grond van de volgende criteria:

CULTUURHISTORISCHE WAARDE

- de ophaalbrug vertegenwoordigt cultuurhistorische waarde als representant van de infrastructurele en civieltechnische ontwikkelingen in de jaren twintig van de vorige eeuw en als onderdeel van de Meppeler waterwegen, het belangrijkste knooppunt van waterwegen in Drenthe

CIVIELTECHNISCHE WAARDE

- als voorbeeld van een ophaalbrug uit 1927 met in geklonken vakwerk uitgevoerde, ijzeren balans en hameipoort
- vanwege het kenmerkende materiaalgebruik en de zorgvuldige detaillering

STEDENBOUWKUNDIGE / ENSEMBLEWAARDE

- vanwege de beeldbepalende ligging van de ophaalbrug over de oude loop van de Hoogeveense Vaart in het cultuurhistorisch waardevolle stelsel van waterwegen rond het centrum van Meppel

GAAFHEID / AUTHENTICITEIT

- vanwege de redelijke mate van gaafheid van de ophaalbrug
- vanwege de waarde van de draaibrug in relatie tot de redelijke mate van gaafheid van de stedenbouwkundige structuur en de redelijke mate van gaafheid van het bebouwingsbeeld van de stedelijke omgeving

ZELDZAAMHEID

- vanwege de redelijke mate van zeldzaamheid van de ophaalbrug in de provincie Drenthe in relatie tot de voornoemde cultuurhistorische, civieltechnische en stedenbouwkundige kenmerken

LOCATIE

Emmastraat
Meppel

GEMEENTE

Meppel

MONUMENTNUMMER

PM1-0170

CATEGORIE

Weg- en waterwerken

TYPE

Brug

BOUWJAAR

ca. 1929



Evertsenstraat 1-15 Meppel - Woningbouwcomplex

Inleiding

Het woningbouwcomplex, bestaande uit de woningen J. Evertsenstraat 1 -15; Woldkade 1 – 7; Piet Heinstraat 30 – 32 en M.A. de Ryuterstraat 39 – 45 in Meppel, dateren uit de wederopbouwperiode en zijn ontworpen door architect R. de Vries. De woningen, gebouwd in de jaren 1947-1949, zijn gelegen in het zuidelijke deel van de wijk Haveltermade. De architect Romke de Vries is één van de toonaangevende architecten uit deze wederopbouw periode.

Waardstelling

De woningen aan de Evertsenstraat en Woldkade zijn ontworpen als bejaardenwoningen en vormen een stedenbouwkundig ensemble. Ze liggen op de kop van de naoorlogse uitbreiding van Meppel aan de zuidoever van de Wold Aa. Het ontwerp was voor die tijd duidelijk vernieuwend. Als compensatie voor de kleine omvang van de woningen, heeft de architect diverse “extra’s” toegevoegd zoals de ruimtelijke samenhang tussen de woningen (hofjes idee) en de slimme indeling van de woningen met inpandige berging en logeerkamer op de verdieping. De oriëntatie van de woningen werd mede bepaald door een optimale bezonning, waardoor één blokje zich niet naar het hofje richt, maar naar de straat.

De woningen aan de Piet Heinstraat en de M.A. de Ruyterstraat staan los van het ensemble, maar bezitten wel individuele kwaliteiten in architectuur- en cultuurhistorisch opzicht. De architect heeft in vormgeving en materialisatie naar verwantschap gezocht met de z.g. Airey woningen elders in de wijk (zelfde dakhelling en dakbedekking). Qua kleurstelling heeft hij juist voor een tegenstelling gezorgd door te kiezen voor bakstenen gevels. De Airey woningen bezitten een betonnen gevelopbouw.

CULTUURHISTORISCHE WAARDE

- De woningen aan de Evertsenstraat en Woldkade en aan de Piet Heinstraat en M.A. de Ruyterstraat bezitten cultuurhistorische waarde als belangrijke representant van de wederopbouwperiode in Meppel en de provincie Drenthe.

ARCHITECTUURHISTORISCHE WAARDE

- De woningen aan de Evertsenstraat en Woldkade en aan de Piet Heinstraat en M.A. de Ruyterstraat bezitten architectuurhistorische waarde in de ontwikkeling van de wederopbouw architectuur in Meppel en in de provincie Drenthe. Bovendien zijn de woningen van belang in het oeuvre van architect Romke de Vries.

STEDENBOUWKUNDIGE / ENSEMBLEWAARDE

- De woningen aan de Evertsenstraat en Woldkade vormen een beeldbepalend stedenbouwkundig ensemble aan de kop van de woonwijk ten zuiden van de Wold Aa. Bovendien is sprake van een ruimtelijke samenhang met de overige bebouwing in de wijk door gelijke dakhellingen.

GAAFHEID

- De woningen aan de Evertsenstraat en Woldkade en aan de Piet Heinstraat en M.A. de Ruyterstraat bezitten qua ontwerp een hoge mate van gaafheid en dragen daardoor in belangrijke mate bij aan de gaafheid van de stedenbouwkundige structuur van de wijk.

ZELDZAAMHEID

- De woningen aan de Evertsenstraat en Woldkade en aan de Piet Heinstraat en M.A. de Ruyterstraat zijn als representant van de wederopbouwperiode in architectonisch en typologisch opzicht zeldzaam voor Meppel en voor de provincie Drenthe.

LOCATIE

Evertsenstraat 1-15
Meppel

GEMEENTE

Meppel

MONUMENTNUMMER

PM2-0310

CATEGORIE

Woonhuizen

TYPE

Woonhuis

BOUWJAAR

1947

ARCHITECT

Romke de Vries





Goeman Borgesiussingel 2 Meppel - Scholencluster met sportgebouw

Inleiding

Het scholencluster, gelegen in het plan Haveltermade in Meppel, van oorsprong bestaande uit een kleuterschool De Duiventil, een zevenklassige lagere school en de elfklassige Rijkswaarschool met gymnastiekgebouw. Het geheel is op een schiereiland gesitueerd dat aan de noordzijde door middel van twee betonnen bruggen met de Goeman Borgesiussingel is verbonden en aan de oostzijde langs de Van der Duyn van Maasdamstraat is gelegen. Aan de meest oostelijke zijde ligt de voormalige Rijkswaarschool en sportzaal, gelegen aan de Van der Duyn van Maasdamstraat 1, gebouwd in 1957. Midden op het terrein ligt de voormalige lagere school, genaamd "W.F. Jonkmanschool", gelegen aan de Goeman Borgesiussingel 4, gebouwd in 1955. Aan de meest westelijke zijde is de voormalige kleuterschool, genaamd "De Duiventil", gelegen aan de Goeman Borgesiussingel 2, gebouwd in 1955. Allen naar ontwerp van architect H.A. Maaskant. Momenteel zijn de gebouwen in gebruik als kinderdagverblijf (voormalige lagere school), Pabo (voormalige Rijkswaarschool) en als centrum De Diedel (voormalige kleuterschool) met daarin een activeringscentrum, Seniorweb, WOP en het Rode Kruis, Afdeling Meppel/Nijeveen. De beplanting op het terrein is enigszins verwilderd waardoor de relatie tussen de gebouwen minder goed zichtbaar is.

Na de Tweede Wereldoorlog was er een enorm tekort aan schoolgebouwen. Door het oorlogsgeweld waren er 273 scholen verwoest, ca. 1.000 scholen zwaar beschadigd en jarenlang was er niets bijgebouwd. Bij de wederopbouw van het land kreeg de woningbouw tot ver in de jaren vijftig prioriteit. Noodscholen, semi-permanente voorzieningen of tijdelijk als school ingerichte bestaande gebouwen moesten voorzien in de behoefte aan kleuter- en lagere scholen. Toch waren er belangrijke vernieuwingen op het gebied van de scholenbouw, die met name vanaf midden jaren vijftig hun beslag kregen.

De rijksoverheid nam in de naoorlogse periode de centrale leiding over de scholenbouw en werden aanvragen voor de bouw van scholen afhankelijk van rijksgoedkeuring van Centrale Directie van de Wederopbouw en de Volkshuisvesting. Nieuwe inzichten over pedagogiek, hygiëne en sociale verhoudingen waren van grote invloed op de ontwikkeling van het schoolgebouw. Ook de intrede van nieuwe bouwtechnieken als montage- en systeembouw beïnvloedden sterk het denken over scholenbouw. Met name vernieuwingen in Amerika, Scandinavië en Engeland werden door Nederland op de voet gevolgd.

Enkele nieuwe voorwaarden voor de bouw van een school werden bijvoorbeeld de plaatsing in het groen, de oriëntatie en de aanwezigheid van grote ramen voor veel zon- en lichttoetreding, goede ventilatie en een vriendelijke, uitnodigende uitstraling van de architectuur. In het lager onderwijs heerste het verlangen de traditionele groepslessen af te wisselen met individueel werken. De behoefte van het kind kwam steeds meer centraal te staan. Deze ontwikkelingen kwamen echter niet zomaar op gang en in de kleinere gemeenten werd nog enige tijd op de traditionele wijze gebouwd in baksteen en met een gang langs de lokalen.

De vele verschillende – geslaagde en minder geslaagde – naoorlogse schoolontwerpen laten een typologische zoektocht zien naar de meest ideale school. Binnen deze ontwikkeling zijn zogenaamde "prototypen" ontstaan, die weer ter inspiratie hebben gediend voor andere architecten. Een van de ontwikkelde prototypen was de gangloze school, die als Nederlandse uitvinding wordt beschouwd. De paviljoenachtige school had meerdere ingangspartijen waardoor er optimaal gebruik kon worden gemaakt van luchtverversing en daglichttoetreding. Ook de halschool doet zijn intrede waarbij de klaslokalen rond een centrale hal worden gegroepeerd.

Vanaf 1955 werd voor door het Rijk gesubsidieerde scholen een regeling vastgesteld dat 1% van de bouwsom mocht worden bestemd voor decoratieve aankleding. De rijksbouwmeester koos in de meeste gevallen het type kunstwerk en de kunstenaar.

Hugh Aart Maaskant (1907-1977), geboren en getogen in Rotterdam, is een begrip in de Nederlandse architectuurgeschiedenis. Zijn bekendste werken zijn onder andere het Groothandelsgebouw (1953) en de Euromast (1958-1960) in Rotterdam. Na de ambachtsschool studeerde hij architectuur aan de Rotterdamse academie van Beeldende kunst en Technische wetenschappen. In 1934, ging hij bij de bekende architect Willem van Tijen (1894-1974) werken. Tot 1937 als medewerker, daarna als compagnon. Het bureau Van Tijen en Maaskant werkte onder andere aan innovaties in de woningbouw en aan de ontwikkeling van bedrijfsverzamelgebouwen. In 1955 eindigt de samenwerking tussen Maaskant en van Tijen en richt Maaskant zijn eigen bureau op. Belangrijke werken uit zijn oeuvre zijn onder andere de Lijnbaanflats en ongeveer 15.000 standaardwoningen samen met Frans Klein. De gebouwen die Maaskant ontwierp vertegenwoordigen bij uitstek het optimisme van de naoorlogse welvaartsstaat. De architectuur is grootschalig modernistisch. Functioneel uitgevoerd in staal, glas en beton.

Nog met Van Tijen krijgt hij in 1952, naar aanleiding van een prijsvraag, een meervoudige opdracht van het Ministerie van Wederopbouw voor het bouwen van departementsscholen. Ze hadden standaardmodellen ontwikkeld om het enorme scholentekort adequaat het hoofd te kunnen bieden. Van deze scholen werden in de jaren vijftig en begin zestig van de vorige eeuw ca. vijftig scholen over geheel Nederland gebouwd, bestaande uit twee basistypen: halscholen en gangscholen (zeven, acht of twaalfklassig). De scholen in Meppel onderscheiden zich van de standaardmodellen elders in Nederland, omdat er meer expressieve en kostbare elementen zijn toegepast zoals televisievensters, borstweringen van zwart Marmorite-glas in plaats van triplex en kunstwerken bij de entrees van elk gebouw. De vormtaal van de drie scholen is in de basis echter vergelijkbaar met de andere schoolmodellen van Maaskant en uitgevoerd met bakstenen muren, glazen puien en platte daken. Dick Apon (Nederlands architect, 1926-2002, werkte samen met Maaskant aan de pier in Scheveningen) roemde de ver doorgevoerde openheid van de gebouwen – die karakteristiek is voor dit scholencomplex in Meppel – door te stellen dat: 'De manier waarop hier maat is gegeven aan de ruimten ten opzichte van elkaar, zowel binnen als buiten en zowel van binnen naar buiten als van buiten naar binnen, toont een grote duidelijkheid'. Het scholencomplex werd in oktober 1957 officieel geopend door de toenmalige Minister Cals en burgemeester Kleijn van Meppel. Maaskant ontwierp later met zijn Bureau Maaskant, Van Dommelen, Kroos & Senf in Meppel ook het Stadskantoor (1972-1973), als ook een winkelcentrum in Hogeveen (1973). De Airey-huizen (1956) in Emmen van Van Tijen en Maaskant zijn recentelijk gesloopt. Het scholencomplex is een van de weinige – zo niet het enige – werk van Maaskant uit de wederopbouwperiode (1945-1968) dat in Drenthe bekend is.

In 1957 werd Stien Eelsingh (geboren Staphorst 1903 – overleden Meppel 1964) door architect Maaskant gevraagd een secco-wandschildering aan te brengen in de kleuterschool De Duiventil. Zij stelde echter voor het de kleuters – onder haar begeleiding – te laten doen. De wandschildering werd uiteindelijk samen met een aantal kleuters gemaakt in het voorjaar van 1957. Aan de kinderen werd eerst een sprookje verteld over een koning en een koningin, waarna de gemaakte schetsen werden bekeken en geselecteerd en uiteindelijk met behulp van de Eelsingh op de muur werden aangebracht. Het gezamenlijke kunstwerk haalde de landelijke pers (onder andere Vrij Nederland) en kreeg van de provincie Drenthe de Culturele Jeugdprijs toegewezen. Dit project is representatief voor de in die tijd opkomende Vrije Expressie Beweging en kan worden gezien als het eerste community-art-project in Nederland. Het stelt onder andere een koets met paarden voor, als ook een koning en een koningin, een meisje met zonnebloem en een hondje en een man op een paard. Dit alles in heldere kleuren op een witte achtergrond.

De kleurrijke mozaïekfriezen en het ingangsreliëf in majolica bij de entree van de voormalige W.F. Jonkmanschool aan de Goeman Borgesiussingel 4 zijn vervaardigd door de bekende Nederlandse beeldhouwer, graficus en kunstschilder Louis van Roode (1914-1964) uit Rotterdam. Van Roode studeerde aan de Academie van Beeldende Kunst in Rotterdam. Hij was een leerling van Antoon Derksen van Angeren en tot 1943 diens assistent. Van Roode was sterk materiaalgericht en schuwde grote formaten en monumentaliteit in zijn oeuvre niet. Na de oorlog was Van Roode, zoals vele beeldende kunstenaars, betrokken bij diverse wederopbouw-projecten. Hij had een overtuigd samenwerkingsideaal met de architecten waar hij mee werkte. Hij werkte vooral met Rotterdamse architecten als Viergever, Maaskant, Boks en de gebroeders Kraayvanger. Van Roode richtte in 1951 met onder anderen Huib Noorlander, Jan Goedhart en Charles Kemper de kunstenaarsgroep "Argus" op. Samen met Gust

Romijn en Piet Rovers behoorde hij in de jaren 50 tot de "Venstergroep", bestaande uit jonge Rotterdamse grafici. Op latere leeftijd hield hij zich met name bezig met abstracte schilderkunst.

Omschrijving

De onderdelen van het scholencomplex zijn allen vanuit dezelfde vormtaal en oriëntatie opgezet met in principe gesloten wanden van metselwerk aan de oost- en westzijde en open glaspuien aan de noord- en westzijde. De afzonderlijke gebouwen zijn gelegen onder een plat dak dat per bouwdeel verspringt. De verschillende onderdelen van de scholen worden als afzonderlijke bouwvolumes gedefinieerd en per school bij elkaar gezet. De gevels worden geleed door het stramien van de betonconstructie waartussen over de gehele hoogte van de verdieping en de breedte van het stramien de glaspuien zijn geplaatst. De puien zijn van staal, met borstweringen van zwart Marmorite, waarbij de draaidelen een andere kleur kregen en werden benadrukt. De daken steken net voorbij de puien. De beeldtaal van de architectuur is sterk horizontaal georiënteerd, met enkele verticale onderbrekingen van schoorstenen ter hoogte van de entrees (lagere school en rijkskweekschool). Door de gewapend betonconstructie zijn de hallen zo open mogelijk gemaakt door vloerdoorbrekingen te realiseren en de ruimte over twee niveaus te openen (rijkskweekschool).

GOEMAN BORGESIUSSINGEL 2

Voormalige kleuterschool De Duiventil, 1955.

Nu: dependance Mackayschool De Diedel, diverse functies.

De kleuterschool bevat drie aaneengeschaalde klassen die ten opzichte van elkaar verspringen en een speellokaal. De school is opgebouwd uit één bouwlaag onder een plat dak en bevat muren van metselwerk en puien van glas in stalen kozijnen. De borstweringen waren van oorsprong ingevuld met zwart Marmorite-glas en de dakranden waren eveneens zwart aangezet om de ritmiek van de bouwvolumes te benadrukken. De deuren van de speelzaal zijn gewijzigd. De kozijnen en de pui-indelingen zijn echter nog authentiek. Eén van de lokalen is onder toezicht van kunstenaar Stien Eelsing voorzien van door leerlingen vervaardigde muurschilderingen. In het gebouw bevindt zich aan de noordzijde een strook met daarin toiletten, garderobes, een personeelskamer, een kamer voor het schoolhoofd en bergingsruimten. De ruimten zijn rond een verbindende gang geplaatst. Bij de entree bevond zich een muurplaatje met daarop Roodkapje en de wolf en van oorsprong stond er een duiventil bij de school. Het speelterrein is niet meer als zodanig ingericht.

GOEMAN BORGESIUSSINGEL 4

Voormalige lagere W.F. Jonkmanschool, 1955.

Nu: Villa Mobila en naschoolse kinderopvang.

De voormalig lagere school is een zeven-klassige halschool opgebouwd uit twee bouwlagen onder een plat dak en bevat muren van metselwerk en puien van glas in stalen kozijnen. De deur en pui van de entree zijn origineel. Bij de entree is een wandkunstwerk aangebracht met daarop een afbeelding van een vogel en een zon. Dwars door de luifel van deze entree is een schoorsteen geplaatst die is vervaardigd uit witgeglazuurd metselwerk. Aan de andere zijde zijn eveneens mozaïekfriezen aangebracht.

VAN DER DUYN MAASDAMSTRAAT 1

Voormalige rijkskweekschool en sportzaal, 1957.

Nu: Stenden Hogeschool Pabo Meppel.

De voormalig rijkskweekschool is een elfklassige halschool. De school is opgebouwd uit twee bouwlagen onder een plat dak en bevat muren van metselwerk en puien van glas in stalen kozijnen. De borstweringen zijn van oorsprong ingevuld met zwart Marmorite-glas en de dakranden waren eveneens zwart aangezet om de ritmiek van de bouwvolumes te benadrukken. In het interieur zijn nog de oorspronkelijke grijze tegelvloeren aanwezig met zwart-witte banen als ook het siermetselwerk van de binnenwanden rond de centrale hal. In dit bouwdeel zijn eveneens zogenaamde televisievensters (raamkasten) in de gemetselde muren aangebracht. De gymzaal is opgebouwd uit een grote rechthoekige ruimte onder een plat dak met daarachter een volume voor

de kleedkamers. Dit geheel is nagenoeg geheel authentiek. Het plastic-wandkunstwerk aan de oostelijke buitenwand is echter niet meer aanwezig, als ook de oorspronkelijke kleurstelling van de kozijnen die de decoratieve detaillering van de pui-indeling versterkte.

BRUGGEN

De monumentale betonnen bruggen zijn licht gebogen en uitgevoerd met gesloten zijwanden.

Waardering

Scholencluster bestaande uit een voormalige kleuterschool, lagere school, rijkskweekschool, gymzaal en twee bruggen, gelegen op een schiereiland ter hoogte van de Goeman Borgesiussingel in Meppel, gebouwd in 1954-1957 in opdracht van de gemeente Meppel door de architect H.A. Maaskant (Rotterdam), van belang voor de provincie Drenthe vanwege de:

- cultuurhistorische waarde als een bij uitstek representatief voorbeeld van naoorlogse scholenbouw in de volle breedte van het onderwijs; vanwege de bijzonderheid van de totstandkoming van een dergelijk groot – onder architectuur – gerealiseerd schooleiland; van belang voor de naoorlogse scholenbouw in Drenthe in het algemeen
- architectuurhistorische waarde gelet op de esthetische kwaliteiten van de ontwerpen afzonderlijk en als geheel vanwege de ver doorgevoerde openheid van en tussen de gebouwen; als zijnde een van de mooiste voorbeelden van naoorlogse scholenbouw in Drenthe en representatief voor het scholen-oeuvre van Maaskant; en vanwege de betekenis van zijn oeuvre voor de Nederlandse architectuurgeschiedenis in het algemeen; vanwege kunsthistorische waarde van de kunstwerken voor het oeuvre van Stien Eelsingh en Louis van Roode en voor de Nederlandse wandkunst in het algemeen, en van belang als bijzonder geslaagd voorbeeld van de samenwerking tussen kunst en architectuur
- stedenbouwkundige waarde van de gebouwen ten opzichte van elkaar en de ruimtelijke relatie met de omgeving
- structurele gaafheid van de gebouwen en hun samenhang
- zeldzaamheid en uniciteit van een dergelijk scholencluster en van de uitzonderlijke kwaliteit van de synergie tussen architectuur en kunst

LOCATIE

Goeman Borgesiussingel 2
Meppel

GEMEENTE

Meppel

MONUMENTNUMMER

PM2-0257

CATEGORIE

Onderwijs en wetenschap

TYPE

School

BOUWJAAR

1954-1957

ARCHITECT

H.A. Maaskant (Rotterdam)

BIJZONDERHEDEN

Overige adressen: Goeman Borgesiussingel 4, Van der Duyn van Maadamstraat 1



Groenmarktstraat 2 Meppel - Kosterswoning

Inleiding

De rond 1896 gebouwde KOSTERSWONING op samengestelde plattegrond vormt een cultuurhistorisch waardevol complex met de naastgelegen Gereformeerde kerk op nummer 4, die eveneens is aangewezen als provinciaal monument. De fantasievolle Eclectische architectuur bevat Neogotische en Neorenaissancistische elementen. De voormalige dienstwoning is thans in gebruik als Kerkelijk Bureau van de Protestantse gemeente Meppel. Het pand staat nagenoeg zonder voorerf naast de kerk aan een smalle straat in het centrum van Meppel.

Omschrijving

De uit 1 bouwlaag bestaande KOSTERSWONING op samengestelde plattegrond is opgetrokken in een rood/bruine baksteen op een gemetseld bakstenen basement. Het pand wordt gedekt door een zadeldak belegd met een gesmoorde verbeterde gotische pan; geprofileerde zinken bakgoot; in achterste topgevel een geïntegreerde gemetselde nokschoorsteen; niet originele dakkapel onder lessenaarsdak in oostelijk dakschild; zinken hemelwaterafvoer en vergaarbak.

De gevels van het pand hebben diverse aan- en uitbouwen: een 4-zijdige halfronde gemetselde erker tegen de noordoosthoek hoofdgebouw; basement; staande vensters met 12-ruits bovenlicht onder gemetselde uitkragende segmentboog; natuursteen druiplijst; gemetselde kantelen voorzien van groen geglazuurde in punt uitlopende deksteen; natuursteen waterspuwer.

Tegen zuidoostelijke hoek een 4-zijdig, 1,5 bouwlaag hoog torentje; natuursteen druiplijsten; lage kantelen waartussen groen geglazuurde verblendsteen; staande vensters onder uitkragende segmentboog; natuursteen lekdorpel.

Afdak ten behoeve van zij-entree onder zinken lessenaarsdak tegen oostgevel; gemetselde borstwering voorzien van houten kozijn met pijlers; rode plavuizen vloer.

De gevels worden geleed door staande vensters; bovenlicht met 18-ruits roedenverdeling; lekdorpel onderdeel van natuurstenen druiplijst. Tuitgevel met natuurstenen afwerking en top; hierin staande vensters met 18-ruits bovenlicht; topgevel met 5-delig liggend venster; ieder venster heeft 3-ruits roedenverdeling; hierboven gemetseld boogfries.

De entree is gelegen aan de westzijde van de voorgevel; uitgebouwde rechthoekige houten portiek op gemetselde borstwering; zinken lessenaarsdak; 20ruits roedenverdeling zijvensters; opgeklampte deur met 16-ruits venster; natuursteen onderdorpel en neut; 1 trede hoge gemetselde opstap.

WAARDERING

De kosterswoning is van algemeen provinciaal belang op grond van de volgende criteria:

CULTUURHISTORISCHE WAARDE

- de kosterswoning vertegenwoordigt cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een dienstwoning behorende bij een kerkelijk complex in een stedelijke setting; de kerk vertegenwoordigt tevens cultuurhistorische waarde als gebouwde uitdrukking van religieuze ontwikkelingen aan het einde van de negentiende eeuw in Drenthe

ARCHITECTUURHISTORISCHE WAARDE

- vanwege de waarde van de kosterswoning uit circa 1896 naar een ontwerp van J. van Dongen uit Apeldoorn uit als representant van woonhuisarchitectuur in een fantasievolle Eclectische architectuur met Neogotische en Neorenaissancistische elementen in Drenthe;

- vanwege de esthetische kwaliteiten van het ontwerp;
- vanwege het kenmerkende materiaalgebruik en de opvallende en zorgvuldige detaillering van de kosterswoning in een fantasievolle Eclectische architectuur met Neogotische en Neorenaissancistische elementen

STEDENBOUWKUNDIGE/ENSEMBLE WAARDE

- vanwege de bijzondere betekenis van de kosterswoning voortkomend uit de beeldbepalende ligging aan de Groenmarktstraat in het centrumgebied van Meppel
- vanwege de ensemblewaarde met de naastgelegen kerk als onderdelen van een Gereformeerd religieus complex, waarvan de kerk eveneens is aangewezen als provinciaal monument

GAAFHEID

- vanwege de redelijke mate van gaafheid van het exterieur van de kosterswoning;
- vanwege de waarde van de kosterswoning in relatie tot de hoge mate van gaafheid van de stedenbouwkundige structuur en de hoge mate van gaafheid van het bebouwingsbeeld van de stedelijke omgeving

ZELDZAAMHEID

- vanwege de redelijke mate van zeldzaamheid van de kosterswoning in de provincie Drenthe in relatie tot de voornoemde cultuurhistorische, architectonische en stedenbouwkundige kenmerken

LOCATIE

Groenmarktstraat 2

Meppel

GEMEENTE

Meppel

MONUMENTNUMMER

PM1-0143

CATEGORIE

Woonhuizen

TYPE

Woonhuis

BOUWJAAR

ca. 1896



Heerengracht 4 Meppel - Schoolgebouw

Inleiding

Een in 1916 als "Rijks Kweekschool voor Onderwijzers en Onderwijzeressen" gebouwd SCHOOLGEBOUW. Het pand is een representant van vroeg twintigste-eeuwse schoolbouw in zorgvuldige Overgangsarchitectuur. In 1926 is het pand aan de achterzijde uitgebreid. Thans is het in gebruik als Centrum voor Beeldende Kunst. Aan de oostzijde is recentelijk drie bouwlagen hoge nieuwbouw verzezen.

De school ligt direct aan de weg en vormt een beeldbepalend onderdeel van de gevelwand langs de Heerengracht, onderdeel van de cultuurhistorisch waardevolle grachtengordel van Meppel. Voor de provinciale bescherming is alleen de voorgevel van het pand van belang.

Omschrijving

Het uit twee bouwlagen bestaande SCHOOLGEBOUW op L-vormige plattegrond is opgetrokken in rood/bruine baksteen op een uitkragend trasraam van bruine metselklinker onder een afzaat van rode vormsteen. De voorgevel is opgebouwd met in het midden een inspringend verticaal geveldeel dat tot in het dak doorloopt. Dit komt tevens tot uiting in een dieper gelegen middengedeelte van de kap en een verkropte uitkragende bakgoot. Het pand wordt gedekt door een samengesteld afgeplat schilddak belegd met rood geglazuurde verbeterde Hollandse pan. In het midden van het noordelijk dakschild een dakkapel met 2 vensters voorzien van 6-ruits houten roedenverdeling; rondboogfronton; zinken rondboogvormig dak; uitkragende geprofileerde daklijst en bakgoten. Aan weerszijden een dakkapel met 2 vensters voorzien van 6-ruits houten roedenverdeling; overkragend zadeldak met houten bakgoot op klossen; windveer.

De gevels van het linker en rechter lid worden op de verdieping geleed door twee maal een dubbel H-venster voorzien van tussenstijl; bovenlicht met 6-ruits roedenverdeling; natuurstenen lekdorpel; per paar vensters onder natuurstenen latei en gemetselde segmentboog van rode baksteen. In het inspringende tussenlid twee enkele staande vensters, verder als hiervoor beschreven. Over de gehele breedte een gemetseld fries in witte baksteen met uitkragende vlakverdeling in oranje baksteen; onder de verdiepingvensters een natuurstenen cordonlijst over de gehele breedte van de gevel.

De gevels op de begane grond van het linker en rechter lid worden geleed door getoogde samengestelde T-vensters onder gemetselde segmentboog, met elkaar verbonden door gemetselde band van rode baksteen. De vensters hebben een 4-ruits bovenlicht met bewerkte tussenstijlen en een forse, geprofileerde tussenstijl tussen venster en bovenlicht; onder in ieder venster een liggende vierkante 4-ruits roedenverdeling; natuurstenen onderdorpel. Onder de onderdorpels een uitkragende lijst van rode vormsteen, waaronder ventilatieopeningen met gemetselde lekdorpel.

De entree is gelegen in het midden van de symmetrische voorgevel en bestaat uit een dubbele paneeldeur met vierkante vlakverdeling; natuurstenen latei; natuurstenen onderdorpel; segmentboogvormig 5-ruits bovenlicht voorzien van bewerkte tussenstijlen; gemetselde segmentboog van rode baksteen.

Waardering

Het schoolgebouw is van algemeen provinciaal belang op grond van de volgende criteria:

CULTUURHISTORISCHE WAARDE

- het schoolgebouw vertegenwoordigt cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van regionale onderwijsvoorzieningen uit omstreeks 1915 in Drenthe

ARCHITECTUURHISTORISCHE WAARDE

- vanwege de waarde van het schoolgebouw uit circa 1915 als bijzondere uitdrukking van een regionale onderwijsvoorziening in Overgangsarchitectuur in Drenthe;
- vanwege de esthetische kwaliteiten van het ontwerp;

- vanwege het kenmerkende materiaalgebruik en de opvallende en zorgvuldige detaillering in Overgangsarchitectuur

STEDENBOUWKUNDIGE/ENSEMBLE WAARDE

- vanwege de betekenis van het schoolgebouw vanwege de beeldbepalende ligging als onderdeel van de gevelwand langs de Heerengracht, onderdeel van de cultuurhistorisch waardevolle grachtengordel van Meppel.

GAAFHEID

- vanwege de hoge mate van gaafheid van de voorgevel van het schoolgebouw;
- vanwege de waarde van het schoolgebouw in relatie tot de hoge mate van gaafheid van de stedenbouwkundige structuur en de redelijke mate van gaafheid van het bebouwingsbeeld van de omgeving

ZELDZAAMHEID

- vanwege de redelijke mate van zeldzaamheid van het schoolgebouw in de provincie Drenthe in relatie tot de voornoemde cultuurhistorische, architectonische en stedenbouwkundige kenmerken

LOCATIE

Heerengracht 4
Meppel

GEMEENTE

Meppel

MONUMENTNUMMER

PM1-0151

CATEGORIE

Onderwijs en wetenschap

TYPE

School

BOUWJAAR

1916



Hesselingen 15 Meppel - Dwarshuisboerderij

Inleiding

De DWARSHUISBOERDERIJ is omstreeks 1915 gebouwd in een rijke Overgangsstijl met elementen uit de Art Nouveau. De voormalige boerderij waarvan het schuurgedeelte is afgebroken ligt beeldbepalend aan de Hesselingen. Op het erf zijn de sporen van een oorspronkelijke Engelse landschapstuin nog aanwezig, met veel oude, waardevolle bomen waaronder een rode kastanje, rode beuk en een witte kastanje. Het perceel wordt aan de voorzijde begrensd door een haag en een toegangshek. Het trappenhuis bevindt zich in het de opmerkelijke uitbouw van de rechterzijgevel. Het INTERIEUR van de hal wordt meegenomen in de redengevende omschrijving. De achtergevel heeft een nieuwe invulling gekregen en valt buiten de provinciale bescherming. De twee 'koeienogen' (dakschild voorkant) en de schuur zijn verdwenen.

Omschrijving

De DWARSHUISBOERDERIJ heeft een samengestelde plattegrond, is onderkelderd, heeft een royale bouwlaag en een afgeknot schilddak belegd met leisteen. Het dak is afgewerkt met een geprofileerde gootlijst langs de nok en een forse uitkragende dakoverstek met geprofileerde gootlijst op decoratieve geprofileerde klossen. Daarnaast hanglijsten op de brede daklijst van decoratief gekleurd zigzag mestelwerk van geel en groen geglazuurde bakstenen. De zinken hemelwaterafvoer verloopt over de gevel. Boven de serre bevindt zich een dakkapel met plat dak, overstek en dubbel venster.

De gevels zijn opgetrokken in een rode baksteen op een tras bekleed met natuursteen waarboven metselwerk, gescheiden met opgaand werk door natuurstenen plint. In de westelijke gevel bevindt zich het cirkelvormige trappenhuis onder een plat dak en overstek op ronde plattegrond, het bestaat uit twee delen gescheiden door een cordonlijst, dichte bovenlichten, rond verlopende roedeverdeelde vensters en in de plint twee keldervensters. Hier vlakbij zit een derde keldervenster in de westgevel. Aan de oostelijke gevel bevindt zich een houten serre onder plat dak met dakoverstek op een trasraam met natuurstenen lekdorpel, vensters en dubbele schuifdeuren op een natuurstenen onderdorpel en neuten boven een natuurstenen drietrapsstoep, bovenlichten op een getand kalf.

De gevels worden geleed door H-vensters op natuurstenen plint en onder latei voorzien van decoraties, hierboven een segmentboog van wit geglazuurde baksteen, in het boogveld bevindt zich wit /geel decoratief metselwerk. Verder lopen er speklagen van wit en groen geglazuurde baksteen over de gevels.

De voorgevel wordt geleed door een centraal gelegen entree met aan weerszijden twee H-vensters en om de hoek in de zijgevels ieder een met de voornoemde detaillering met de toevoeging onder de vensters van natuursteen met een floraal motief. Verder bevindt zich in de voorgevel boven de entree een balkon op grove natuurstenen consoles voorzien van decoratieve invulling, een balkonhek van siersmeedwerk en dubbele deuren onder een dakopbouw met afgerond dak.

De entree is rijk gedecoreerd. De in pandige entree bestaat uit een tongewelf met natuurstenen rondboog op natuurstenen (graniet/marmer) zuilen voorzien van stempelkapitelen op natuurstenen basementen met floraal decoratie, bij de aanzet van de boog bevinden zich twee gebeeldhouwde uilen. De houten paneeldeur met 16-ruits venster, kijkgaatje voorzien van bronzen luikje en een briefopening wordt omlijst door geglazuurde baksteen en natuurstenen onderdorpel en neuten boven een stoep van vier halfronde treden voorzien van granito platen.

Achtergevel is deels gepleisterd, deels voorzien van strokenhout, een luifel, vensters, een rond venster en deuren. Deze gevel valt niet onder de provinciale bescherming.

Het bijgebouw is een niet originele garage.

Het INTERIEUR van de hal is origineel en bestaat uit een portiek met een decoratief en sierlijk vormgegeven boogvormige ingangspartij, een lange hal met trapopgang met een boogvormige omlijsting, paneeldeuren met zesruits venster met een geprofileerde omlijsting, een grijze terrazzo vloer met donkergrijze omlijsting en een klaver vier in de hoeken en een gestuct plafond met ornamenten. Een van de deuren heeft een klein koperen kijkgaatje met deurtje.

Waardering

De dwarshuisboerderij met interieuronderdelen is van algemeen belang voor de provincie Drenthe op grond van de volgende criteria:

CULTUURHISTORISCHE WAARDE

- vanwege de waarde van de boerderij met interieuronderdelen als bijzondere uitdrukking van de ontwikkeling van het Drentse, gemengde boerenbedrijf omstreeks 1915

ARCHITECTUURHISTORISCHE WAARDE

- als bijzondere uitdrukking van een dwarshuisboerderij met bijzondere interieuronderdelen uit omstreeks 1915 in een rijke Overgangsstijl met elementen uit de Art Nouveau
- vanwege de esthetische kwaliteiten van de boerderij met interieuronderdelen op een ruim erf
- vanwege het kenmerkende materiaalgebruik en de opvallende en zorgvuldige detaillering van de boerderij met interieuronderdelen in een rijke Overgangsstijl met elementen uit de Art Nouveau

STEDENBOUWKUNDIGE/ENSEMBLE WAARDE

- vanwege de beeldbepalende ligging van de boerderij op een ruim erf met parkachtige tuinaleg aan de Hesselingen
- vanwege de betekenis van de boerderij en de interieuronderdelen als essentiële onderdelen van een boerderijcomplex dat als representant van de historische Drentse boerderij in cultuurhistorisch, architectuurhistorisch en stedenbouwkundig opzicht van belang is

GAAFHEID

- vanwege de hoge mate van gaafheid van het voorhuis van de boerderij met interieuronderdelen

ZELDZAAMHEID

- vanwege de redelijke mate van zeldzaamheid van de dwarshuisboerderij in de provincie Drenthe in relatie tot de voornoemde cultuurhistorische, architectonische en stedenbouwkundige kenmerken

LOCATIE

Hesselingen 15
Meppel

GEMEENTE

Meppel

MONUMENTNUMMER

PM1-0176

CATEGORIE

Agrarische gebouwen

TYPE

Boerderij

BOUWJAAR

ca. 1915



Hoofdstraat 48 Meppel - Winkel

Inleiding

Betreft de voorgevel van een, volgens een aanduiding in de gevel, in 1907 gebouwde WINKEL. De in Art Nouveau-trant opgebouwde gevel maakt deel uit van een lint van grotendeels aaneengesloten winkelgevels aan de Hoofdstraat in het centrum van Meppel.

Het gebouw ligt rechts van een beschermd rijksmonument op nummer 50. Het pand heeft een originele smeedijzeren gevelbekroning in de stijl van de Art Nouveau en is verder op onderdelen gewijzigd. Mogelijk is op de bovenverdieping een atelierruimte of showroom gevestigd geweest. Alleen de westelijk gelegen voorgevel van het in het winkelgebied gelegen pand valt onder de provinciale bescherming.

Omschrijving

De voorgevel van een twee bouwlagen hoge WINKEL is opgetrokken in wit gepleisterde baksteen; ruim uitkragende geprofileerde daklijst op consoles. Hierboven een segmentboogvormig smeedijzeren hekwerk met decoratieve elementen in de stijl van de Art Nouveau. Daaronder op de eerste verdieping een forse samengestelde 3-ruits vensterpartij; brede latei onder gepleisterde wenkbrauw; 4-ruits bovenlicht met decoratieve Art Nouveau roedenverdeling en natuurstenen vormstuk in de bovenhoeken; rechts van de latei is "1907" in de gevel aangebracht; links heeft waarschijnlijk "Anno" gestaan, dit is echter niet meer te lezen; brede latei tussen begane grond en verdieping met aan weerszijden uitkragende decoratie in de vorm van een (post)hoorn; natuurstenen cordonlijst met naar boven gekrulde gepleisterde hoeken tussen begane grond en verdieping. De oorspronkelijk blank gelakte houten kozijnen zijn donkerblauw geschilderd. De niet originele winkelpui met koperen luifel op de begane grond vallen buiten de provinciale bescherming.

Waardering

De winkel is van algemeen belang voor de provincie Drenthe op grond van de volgende criteria:

CULTUURHISTORISCHE WAARDE

- vanwege de waarde van de winkel als bijzondere uitdrukking van de ontwikkeling van de stedelijke winkelvoorzieningen in Drenthe omstreeks 1910 en bijzondere uitdrukking van de historische positie van Meppel als handelscentrum in de provincie Drenthe

ARCHITECTUURHISTORISCHE WAARDE

- als representant van een winkel uit 1907 in de stijl van de Art Nouveau
- vanwege de esthetische kwaliteiten van het ontwerp
- vanwege het kenmerkende materiaalgebruik en de zorgvuldige en opvallende detaillering in de stijl van de Art Nouveau

STEDENBOUWKUNDIGE/ENSEMBLE WAARDE

- vanwege de beeldbepalende ligging van de winkel in een kenmerkende reeks van winkelpanden aan de Hoofdstraat
- vanwege de ensemblewaarde met het naastgelegen rijksmonumentale pand Hoofdstraat 50

GAAFHEID

- vanwege de redelijke mate van gaafheid van de bovenverdieping van de winkelpui
- vanwege de waarde van de winkel in relatie tot de hoge mate van gaafheid van de stedenbouwkundige structuur en de redelijke mate van gaafheid van het bebouwingsbeeld van de omgeving

ZELDZAAMHEID

- vanwege de redelijke mate van zeldzaamheid van de winkelpui in de provincie Drenthe in relatie tot de voornoemde cultuurhistorische, architectonische en stedenbouwkundige kenmerken

LOCATIE

Hoofdstraat 48
Meppel

GEMEENTE

Meppel

MONUMENTNUMMER

PM1-0128

CATEGORIE

Handel en industrie

TYPE

Winkel-woonhuis

BOUWJAAR

1907



1907

Boekhandel
BARTH

Boekhandel Boekhandel BARTH

DUMA

Kerkplein 10 Meppel - Pakhuis

Inleiding

Het PAKHUIS is gebouwd omstreeks 1800, het ligt iets achter de rooilijn op een zeer beeldbepalende hoeklocatie aan Kerkplein in het centrum van Meppel. Tegen achterste korte zijde is een ander pand aangebouwd. Dit pand betreft het voormalige transformatorhuis dat is gebouwd in de vorm van een Neorenaissancistisch woonhuis, en is aangewezen als beschermd rijksmonument. Het pand is op onderdelen gewijzigd, maar wordt gewaardeerd vanwege de herinnering aan het rijke Meppeler handelsverleden.

Omschrijving

Het PAKHUIS heeft een rechthoekige plattegrond, drie bouwlagen en een zadeldak tussen verhoogde tuitgevels, is gedekt met een rode rechtsdekkende holle pan en heeft bakgoten op ankers, de hemelwaterafvoer loopt over de gevel, een zinken vergaarbak aan de achterzijde. Verder is er een dakopbouw in de vorm van een gemetselde dakkapel onder een schilddak met een rondboog met venster.

De gevels zijn opgetrokken in een roodbruiner baksteen met aan de lange zijden gemetselde gevelopeningen onder een segmentboog, een gemetselde onderdorpel met diverse vensters, zoals aan de lange zijde van Kerkplein een groot dubbel T-venster, een dubbelvenster met halfrond bovenlicht en vensters met gietijzeren staaftankers.

In de tuitgevel bevinden zich twee boven elkaar geplaatste dubbele opgeklampte luiken, op de begane grond gepleisterde gevel met staande vensters, een deur met bovenlicht en een opgeklampte deur met rond kijkvenster en houten luiken onder segmentboog.

Vanwege de functie is de gevel aan het Kerkplein voorzien van reclame-uitingen. Verder zijn boven de vensters markiezen aangebracht.

Waardering

Het pakhuis is van algemeen belang voor de provincie Drenthe op grond van de volgende criteria:

CULTUURHISTORISCHE WAARDE

- vanwege de waarde van het pakhuis als bijzondere uitdrukking van de historische positie van Meppel als knooppunt van weg- en waterwegen, en de daaruit voortvloeiende functie van centrum voor handel en scheepvaart in de provincie Drenthe aan het begin van de negentiende eeuw

ARCHITECTUURHISTORISCHE WAARDE:

- als representant van een pakhuis uit circa 1800 in Ambachtelijk-traditionele trant
- vanwege het kenmerkende materiaalgebruik en de zorgvuldige detaillering in Ambachtelijk-traditionele trant

STEDENBOUWKUNDIGE/ENSEMBLE WAARDE

- vanwege de zeer beeldbepalende ligging van het pakhuis op een beeldbepalende hoeklocatie aan Kerkplein in het centrum van Meppel.
- vanwege de ensemblewaarde van het pakhuis in relatie tot het tegen de achtergevel aangebouwde rijksmonumentale trafohuis Kerkplein 12

GAAFHEID

- vanwege de redelijke mate van gaafheid van het pakhuis
- vanwege de waarde van het pakhuis in relatie tot de redelijke mate van gaafheid van de stedenbouwkundige structuur en het bebouwingsbeeld van de omgeving

ZELDZAAMHEID

- vanwege de redelijke mate van zeldzaamheid van het pakhuis in de provincie Drenthe in relatie tot de voornoemde cultuurhistorische, architectonische en stedenbouwkundige kenmerken

LOCATIE

Kerkplein 10
Meppel

GEMEENTE

Meppel

MONUMENTNUMMER

PM1-0133

CATEGORIE

Handel en industrie

TYPE

Pakhuis

BOUWJAAR

ca. 1800



Kolderveen 3 Nijeveen - Woonhuis in Eclectische stijl

Inleiding

Een in 1922 gebouwd WOONHUIS van het type dwarshuis gelegen aan de rand van het dorp Nijeveen. Het woonhuis is gebouwd in Eclectische stijl met elementen van de Neorenaissance. In de aangebouwde houten schuur is tegenwoordig een huisartsenpraktijk gevestigd. Tegen de zuidelijke zijgevel van het woonhuis is recentelijk een serre aangebouwd. Deze later aangebouwde serre alsmede de sterk gewijzigde aangebouwde houten schuur vallen derhalve niet onder de provinciale bescherming. Het licht teruggerooide pand staat op een ruim perceel waarvan het noordelijke gedeelte is ingericht als gedeeltelijk verharde parkeerplaats. Aan de noordzijde langs de woning is het erf gedeeltelijk bestraat met klinkers; aan oost- en zuidzijde bomen, halfhoge begroeiing en een niet oorspronkelijke indeling van de tuin. Langs de weg een origineel smeedijzeren HEKWERK en links een lage haag.

Omschrijving

Een uit 1, gedeeltelijk 2, bouwlagen bestaand en gedeeltelijk onderkelderd DWARSHUIS op rechthoekige plattegrond dat is opgetrokken in een rood/bruine baksteen op een grijze plint die aan de bovenzijde voorzien is van een profilering. Het pand wordt gedekt door een afgeknot schilddak belegd met gesmoorde Tuiles du Nord; op het dak twee gemetselde schoorstenen voorzien van schoorsteenbord; drie niet originele dakvensters in het zuidelijk dakschild; uitkragende daklijst rond bovenzijde dak; langs noord- en zuidgevel een houten bakgoot voorzien van geprofileerde gootlijst en op geprofileerde klossen; aan weerszijden van het verhoogde middengedeelte aan de voorzijde een kroonlijst met daarop een geprofileerde lijstgoot op gedecoreerde houten consoles; bekroning van het verhoogde middengedeelte aan de voorzijde door middel van een kroonlijst met gedecoreerde houten consoles met daarop een driezijdige balustrade voorzien van vaasvormige balusters en ornamenten op de hoeken.

De noordelijke zijgevel van het pand wordt geleed door een portiek onder strekkenlaag met houten paneel deur onder bovenlicht; houten paneel deur voorzien van dubbel venster en bovenlicht onder strekkenlaag en hanenkam; twee licht getoogde T-vensters onder gemetselde segmentboog met aanzet- en sluitstenen; dubbel natuurstenen keldervenster voorzien van biljoen en dichtgezet met twee niet originele aluminium ventilatieroosters; gepleisterde banden. De entree die bestaat uit een originele houten paneel deur voorzien van profilering en 5 liggende vensters; natuurstenen onderdorpel en neut; geprofileerd kalf; bovenlicht met licht getoogde bovendorpel; segmentboog voorzien van aanzet- en sluitsteen; natuurstenen briefopening; aan de voorzijde afgeronde natuurstenen stoep. Verder een T-venster als hiervoor beschreven voorzien van houten persiennes.

De voorgevel wordt geleed door vier H-vensters onder hanenkam voorzien van houten persiennes; van het rechter venster zijn de persiennes niet aanwezig; de gepleisterde lekdorpels zijn opgenomen in een cordonlijst; gepleisterde banden. De gemetselde opbouw heeft gepleisterde banden en een samengesteld venster onder hanenkam voorzien van aanzet- en sluitsteen en een gepleisterde onderdorpel.

De zuidelijke zijgevel wordt naast de aangebouwde serre geleed door een porte brisee onder bovenlicht en voorzien van hanenkam met aanzet- en sluitstenen; H-venster voorzien van hanenkam met aanzet- en sluitstenen; niet originele deur onder bovenlicht en voorzien van gemetselde hanenkam met aanzet- en sluitsteen; gepleisterde banden.

Waardering

Het woonhuis met hekwerk is van algemeen provinciaal belang op grond van de volgende criteria:

CULTUURHISTORISCHE WAARDE

- het woonhuis met hekwerk vertegenwoordigt cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van de huisvesting van notabelen rond 1900 in Drenthe

ARCHITECTUURHISTORISCHE WAARDE

- vanwege de waarde van het woonhuis van het type dwarshuis met hekwerk gebouwd omstreeks 1900 als bijzondere uitdrukking van woonhuisarchitectuur in Eclectische stijl met elementen van de Neorenaissance in Drenthe;
- vanwege de esthetische kwaliteiten van het ontwerp;
- vanwege het kenmerkende materiaalgebruik en de opvallende en zorgvuldige detaillering in Eclectische stijl met elementen van de Neorenaissance

STEDENBOUWKUNDIGE/ENSEMBLE WAARDE

- vanwege de bijzondere betekenis van het woonhuis met hekwerk voortkomend uit de beeldbepalende situering aan de doorgaande weg aan de rand van het dorp Nijeveen

GAAFHEID

- vanwege de redelijke mate van gaafheid van het exterieur van het woonhuis;

ZELDZAAMHEID

- vanwege de redelijke mate van zeldzaamheid van het woonhuis met hekwerk in de provincie Drenthe in relatie tot de voornoemde cultuurhistorische, architectonische en stedenbouwkundige kenmerken

LOCATIE

Kolderveen 3

Nijeveen

GEMEENTE

Meppel

MONUMENTNUMMER

PM1-0207

CATEGORIE

Woonhuizen

TYPE

Woonhuis

BOUWJAAR

1922

ONTWERP

Eclectische stijl



Kolderveen 45 Nijeveen - Toegangshek en kosterwoning NH Kerk

Inleiding

De oprijlaan met TOEGANGSHEK en de omstreeks 1925 gebouwde, naastgelegen KOSTERSWONING, vormen een waardevol kerkelijk ensemble met de Nederlands Hervormde kerk die aan het einde van de oprijlaan is gesitueerd en een rijksmonumentale status heeft. De oprijlaan voert van de weg Kolderveen naar de kerk, de KOSTERSWONING ligt aan de oostzijde aan het begin van de oprijlaan net achter het toegangshek. De oprijlaan is voorzien van waardevolle laanbepplanting in de vorm van beuken. De laan is genoemd naar Thijs van Urk die is gestorven in 1890 en een gedenksteen heeft in de kerk. Uit zijn nalatenschap zijn de beukenlaan, het toegangshek en de kosterwoning bekostigd. Het hekwerk verkeert nog in authentieke staat, de woning is op onderdelen gewijzigd.

De laan vormt een bijzondere uitdrukking van een de bewoningsgeschiedenis van een gebied waarbij de bewoningsas die eerst ter hoogte van de kerk was gelegen in de loop der tijd werd verplaatst naar het huidige Kolderveen.

Omschrijving

Het TOEGANGSHEK bestaat uit twee met roodbruine baksteen gemetselde zuilen met een geprofileerde bovenzijde en een gepleisterde dekplaat, hier bovenop een sierlijk geornamenteerde piron. Het smeedijzeren hek bestaat uit getordeerde spijlen. Aan de buitenzijde bevinden zich twee kwartronde smeedijzeren hekwerken met sierlijke krullen aan de uiteinden. Aan de oostzijde zit tussen de zuilen en het kwartronde hek accoladepoort van smeedijzer met een eigen toegangshek. Dit is de toegang tot het wandelpad naar de kerk. Het toegangshek is tweedelig en rechthoekig met sierlijke krulmotieven op de bovenzijde. De naam 'Thijs van – Urklaan' staat in het hekwerk.

De beukenlaan met aan weerszijden van de oprijlaan van oude walen, hoog opgaande beuken wordt aan beide zijden door een sloot en open veld/gebied begrensd. Aan de oostzijde loopt een separaat wandelpad (schelpen) beschermd door bosschages (opslag). Als waardevol historisch-geografisch element wordt de laan planologisch beschermd middels het vigerende bestemmingsplan.

De KOSTERSWONING ligt aan de westzijde van de oprijlaan. De woning heeft een samengestelde plattegrond met krimp en is deels onderkelderd, heeft een bouwlaag en een afgewolfd zadeldak deels belegd met grijze oude holle pan en deels met de bouletpan, een windveer en bakgoot op ankers, hemelwaterafvoer over de gevel, twee recente dakvensters en een uitkragend dak dat ondersteund wordt door korbelen en hanglijsten.

De gevels zijn opgetrokken in een bruine baksteen, de strekkenlagen boven de vensters in een met een bruine en gele baksteen gemetseld motief. De voorgevel (noord) wordt geleed door twee H-vensters op grijze afzaat en twee vierruits vensters in de topgevel. De krimp heeft een klein niet origineel vierkant venster. De oostelijke zijgevel wordt geleed door twee vensters en een deur met venster, de westelijke gevel door twee H-vensters, een met strekkenlaag, een zonder, een keldervenster, een vierkant niet origineel venster in de krimp en een dichtgemetseld deel. De achtergevel heeft hout als gevelbekleding.

Het gemetselde bijgebouw dat niet onder de provinciale bescherming valt, heeft een zadeldak met boulet pannen, windveren, twee grote openslaande opgeklampte deuren, een opgeklampte deur en een aangebouwd houten deel met een opgeklampte deur.

Waardering

Het complex met toegangshek en een naastgelegen kosterwoning is van algemeen provinciaal belang op grond van de volgende criteria:

CULTUURHISTORISCHE WAARDE

- het complex met toegangshek en kosterswoning vertegenwoordigt cultuurhistorische waarde als complexonderdelen van een cultuurhistorisch waardevol religieus ensemble

ARCHITECTUURHISTORISCHE WAARDE

- vanwege de waarde van het toegangshek en de kosterswoning in Ambachtelijk-traditionele stijl uit begin van de jaren twintig in Drenthe;
- vanwege de esthetische kwaliteiten van het ontwerp;
- vanwege het kenmerkende materiaalgebruik en de opvallende en zorgvuldige detaillering van het toegangshek en de kosterswoning in Ambachtelijk-traditionele stijl

STEDENBOUWKUNDIGE/ENSEMBLE WAARDE

- vanwege de betekenis van het complex met het toegangshek en de kosterswoning voortkomend uit de beeldbepalende ligging aan de doorgaande weg in het cultuurhistorisch waardevolle gebied Kolderveen
- vanwege de betekenis van het toegangshek en de kosterswoning als essentiële onderdelen van een religieus complex dat als representant van het Drentse kerkelijke erfgoed in cultuurhistorisch, architectuurhistorisch en stedenbouwkundig opzicht van belang is;

GAAFHEID

- vanwege de hoge mate van gaafheid van het toegangshek en de redelijke mate van het exterieur van de kosterswoning
- vanwege de waarde van het complex met toegangshek en kosterswoning in relatie tot de hoge mate van gaafheid van de stedenbouwkundige structuur en de redelijke mate van gaafheid van het bebouwingsbeeld van de omgeving in het cultuurhistorisch waardevolle gebied van Kolderveen

ZELDZAAMHEID

- vanwege de hoge mate van zeldzaamheid van het complex met toegangshek en kosterswoning in de provincie Drenthe in relatie tot de voornoemde cultuurhistorische, architectonische en stedenbouwkundige kenmerken

LOCATIE

Kolderveen 45
Nijeveen

GEMEENTE

Meppel

MONUMENTNUMMER

PM1-0139

CATEGORIE

Woonhuizen

TYPE

Woonhuis

BOUWJAAR

ca. 1925



NED. HERV. KOLDEKERK
DIEP

Kromme Elleboog 59 Meppel - Pakhuis

Inleiding

Een omstreeks 1900 in Ambachtelijk-traditionele trant met Neorenaissancistische elementen gebouwd PAKHUIS op een beeldbepalende locatie in het centrum en aan een steeg die de historisch-functionele verbinding vormt met de grachtengordel van Meppel. Het gebouw benadrukt de belangrijke positie die Meppel binnen Drenthe heeft gehad op het gebied van de handel en de scheepvaart. Het forse, beeldbepalende pand heeft een hoekligging direct langs het trottoir en is aan drie zijden zichtbaar. Aan de oostzijde, waar bouwsporen aangeven dat een platte aanbouw is verwijderd, is tegenwoordig een parkeerplaats.

Omschrijving

Het uit 4 bouwlagen bestaande PAKHUIS op rechthoekige plattegrond is opgetrokken in rood/bruine baksteen, aan de westzijde op een grijze plint. Het pand wordt gedekt door een plat dak met een aan de bovenzijde uitkragende geprofileerde daklijst.

De symmetrisch opgebouwde westelijke gevel is door middel van een verticale bouwnaad in twee gelijke helften verdeeld. Deze gevel wordt geleed door terugspringende venstervelden; op de verdiepingen voorzien van getoogde stalen vensters met een 9-ruits roedenverdeling; op de begane grond zijn de vensters blind afgedekt met een plaat hout; hardstenen onderdorpel; gemetselde segmentboog met natuurstenen aanzet- en sluitsteen; natuurstenen speklagen. Op iedere verdieping twee getoogde opgeklampte pakhuisdeuren voorzien van natuurstenen onderdorpel. Boven de deuren in het rechter gedeelte een ijzeren hijsbalk met katrol.

De noordelijke gevel wordt geleed door 19 getoogde 12-ruits vensters; gemetselde segmentboog; hardstenen lekdorpel; onderste vensters blind afgedicht. Verder een niet originele rechtgesloten inrijdeur onder stalen latei en drie rijen smeedijzeren staaftankers.

In de oostelijke gevel ter plaatse van de huidige parkeerplaats zijn voor alle getoogde vensteropeningen niet originele rechtgesloten stalen vensters in diverse afmetingen geplaatst. Aan de rechterzijde van de gevel laten bouwsporen zien dat hier een platte aanbouw is verwijderd. Op de verdieping twee niet originele opgeklampte deuren; de oorspronkelijk getoogde gevelopeningen zijn ten behoeve van deze deuren rechtgesloten gemaakt waarbij een deel van de segmentboog is verwijderd; originele smeedijzeren staaftankers.

Tegen de zuidelijk gelegen gevel een niet originele aanbouw onder schilddak. Op de verdiepingen zijn op een enkele uitzondering na de originele stalen vensters nog aanwezig.

Waardering

Het pakhuis is van algemeen belang voor de provincie Drenthe op grond van de volgende criteria:

CULTUURHISTORISCHE WAARDE

- vanwege de waarde van het pakhuis als bijzondere uitdrukking van de historische positie van Meppel als handelscentrum in de provincie Drenthe omstreeks 1900

ARCHITECTUURHISTORISCHE WAARDE

- als representant van een pakhuis uit circa 1900 in Ambachtelijk-traditionele trant met Neorenaissancistische elementen
- vanwege de esthetische kwaliteiten van het ontwerp
- vanwege het kenmerkende materiaalgebruik en de zorgvuldige detaillering in Ambachtelijk-traditionele trant met Neorenaissancistische elementen

STEDENBOUWKUNDIGE/ENSEMBLE WAARDE

- vanwege de beeldbepalende ligging van het pakhuis aan de Kromme Elleboog en de in historisch-functioneel opzicht belangrijke ligging aan een steeg die de verbinding vormt met de Heerengracht

GAAFHEID

- vanwege de hoge mate van gaafheid van het pakhuis
- vanwege de waarde van het pakhuis in relatie tot de redelijke mate van gaafheid van de stedenbouwkundige structuur en het bebouwingsbeeld van de omgeving

ZELDZAAMHEID

- vanwege de redelijke mate van zeldzaamheid van het pakhuis in de provincie Drenthe in relatie tot de voornoemde cultuurhistorische, architectonische en stedenbouwkundige kenmerken

LOCATIE

Stoombootkade 10
Meppel

GEMEENTE

Meppel

MONUMENTNUMMER

PM1-0135

CATEGORIE

Handel en industrie

TYPE

Pakhuis

BOUWJAAR

ca. 1860



Molenpad - Graansilo CLM

1. Inleiding

Voormalige silo van de CLM, gelegen op het terrein van de Coöperatieve Landbouwbank aan het Molenpad in Meppel, gebouwd in de periode 1955-1963* door het Centraal Bureau Nationale Coöperatieve aan- en verkoopvereniging voor land- en tuinbouw te Rotterdam. Het ontwerp was van L. de Koning van de Technische Dienst, Afdeling Bouwkunde van de Coöperatieve Landbouwbank Meppel.

Technologische vernieuwingen hadden in de jaren '50 en later veel invloed op de productie van landbouwproducten en veevoeders. Enkele vernieuwingen waren te intrede van nieuwe ploegen, zaai- en oogstmachines en kunstmest. Daarnaast werden de granen steeds meer vervoederd. De mechanisatie van de landbouw verhoogde de productie en de noodzaak voor een centrale distributie en opslag. In geheel Drenthe werden graansilo's gebouwd, met name in de grotere kernen. De meest markante daarvan staan in Assen en Meppel.

De "Coöperatieve Landbouwersbank en Handelsvereniging" werd op 13 april 1909 in Meppel opgericht met als doel de gemeenschappelijke inkoop van landbouwbenodigdheden en de afzet van landbouwproducten te bevorderen. Het bedrijfspand werd gebouwd in Meppel aan het Meppelerdiep. Later volgden nog een veevoederfabriek, graansilo's en kunstmestloodsen. Daarnaast exploiteerde men een bankbedrijf en een station voor kunstmatige inseminatie. Het werkgebied was tot medio 1950 Drenthe en een deel van Overijssel. In de jaren '60 en '70 werd door de vele fusies de naam van het bedrijf veranderd in Coöperatieve Landbouwbank Meppel (CLM). Het bankbedrijf werd in de jaren '80 verzelfstandigd in Rabobank Meppel e.o. In 1990 fuseerden CLM, Aceco (Groningen) en CAF

(Leeuwarden) tot de Aan- en verkoop Coöperatie Meppel (ACM). Uit de fusie in 2001 tussen ACM en Cavo Latuco uit Utrecht ontstond het huidige Agrifirm waarmee het werkgebied nu tweederde deel van Nederland (uitgezonderd Zuid-Nederland) bestrijkt.

Agrifirm is een coöperatie van boeren en tuinders die producten en diensten levert die zich richten op het houden van dieren en het telen van gewassen. De dienstverlening is er op gericht de boer en tuinder te helpen de continuïteit van zijn bedrijf te verzekeren binnen de huidige economische en maatschappelijke ontwikkelingen. Het bedrijf heeft Nederland als kernwerkgebied en het hoofdkantoor is gevestigd in Meppel. In 2007 koopt Agrifirm de silo's op dit terrein in Meppel als op- en overslagplaats voor veevoeders. Inmiddels is een aanpandig platform met opbouw gesloopt.

2. Omschrijving

De graansilo, bestaande uit tien bouwlagen op een hoge plint, is opgebouwd uit een rechthoekige plattegrond onder een plat dak. De verhouding van het hoofdvolume bestaat uit vijf bij drie stramienbreedten. De bovenste twee bouwlagen versmallen ten opzichte van de onderbouw en bestaan uit drie bij twee stramienbreedten. De constructie van de graansilo bestaat uit een skelet en vloeren van gewapend beton met muurvullingen van metselwerk. Het kaal gelaten metselwerk bestaat uit roodbruin genuanceerde bakstenen. De ramen zijn van staal en bestaan uit varianten van een negenruits en zesruits roedeverdeling. Daarnaast bevinden zich nog clusters van (in de meeste gevallen van vier en enkele van zes) kleinere vierkante raampjes – zowel in de plint als in een van de stroken naar boven toe.

3. Waardering

Voormalige graansilo van de CLM, gelegen op het terrein van de Coöperatieve Landbouwbank aan het Molenpad in Meppel, gebouwd in de periode 1955-1963* door het Centraal Bureau Nationale Coöperatieve aan- en verkoopvereniging voor land- en tuinbouw te Rotterdam, naar ontwerp van L. de Koning, van belang voor de provincie Drenthe vanwege de:

- cultuurhistorische waarde, als zijnde een bijzondere en representatieve uitdrukking van de Drentse graanindustrie en als referentie aan de naoorlogse industrialisatie van de landbouw van Drenthe
- architectuurhistorische waarde, zich uitend in de esthetische kwaliteiten van het ontwerp en als uitdrukking van een technische en typologische ontwikkeling
- stedenbouwkundige waarde van het object als landmark
- structurele gaafheid van het ontwerp
- typologische zeldzaamheid van graansilo's van dit formaat in Drenthe

* Bouwjaar graansilo: 1956



Noordeinde 1 - Garagebedrijf Meppel

Inleiding

Het GARAGEBEDRIJF 'Garage Automobielen G.Greve en Zn.' is omstreeks 1930 ontworpen door het Meppeler architectenbureau G. Otten en Zoon en is gebouwd in een zakelijk Expressionistische stijl. Het forse pand ligt vrijstaand en beeldbepalend aan de Oude Vaart, in de rooilijn op de hoek Noordeinde/ Mallegatsgracht. Het perceel is aan de zuidwest zijde omgeven door een betonnen erfafscheiding. Het complex bestaat uit meerdere onderdelen, alleen de showroom en de voorgevel van de werkplaats vallen onder provinciale bescherming. De overige onderdelen vallen wegens onvoldoende monumentwaarde buiten de bescherming.

Omschrijving

Het GARAGEBEDRIJF heeft een samengestelde plattegrond, een bouwlaag en een platdak op de showroom bedekt met bitumen. De grote werkplaats heeft een mansardevormige kap (wordt niet nader omschreven). Het platte dak van de werkplaats heeft een daklijst.

De gevels zijn opgetrokken in en rode baksteen. De geleding van de voorgevel (showroomgedeelte) bestaat uit twee grote winkelvensters (waarschijnlijk oorspronkelijk nader onderverdeeld) met bovenlicht voorzien van ruitvormige roeden tussen drie gemetselde zuilen, aan de zuidwest zijde bevindt een venster met dezelfde detaillering en een zuil waarachter de gevel van de werkplaats begint. De voorgevel eindigt hoger dan het dak, rechthoekig en met een metalen daklijst en is rijk voorzien van horizontaal en verticaal siermetselwerk. In de zuidwestelijke gevel bevinden zich drie vierlichts vensters met een gemetselde lekdorpel en blinde muurankers. De noordoost gevel is geleed door een negenruits garageschuifdeur, een entree met een niet originele deur met venster, twee zijvensters en een dichtgetimmerd bovenlicht, een vierruits dubbel venster met origineel dubbel tweeruits bovenlicht en hemelwaterafvoer. De hoger opgetrokken topgevel van de grote werkplaats wordt geleed door trapvormig geprononceerd metselwerk, een strekkenlaag met een sluitsteen en aanzetstenen. Ter afsluiting ook hier weer de zuilen met metselwerkdetaillering. De zijgevels van de grote werkplaats zijn niet beschermd. In de voorgevel van de grote werkplaats bevindt zich een grote niet originele roldeur.

Waardering

Het garagebedrijf is van algemeen belang voor de provincie Drenthe op grond van de volgende criteria:

1. CULTUURHISTORISCHE WAARDE

- vanwege de waarde van het garagebedrijf als bijzondere uitdrukking van ontwikkeling van de automobieliteit en de daarmee gepaard gaande bedrijvigheid in Drenthe

2. ARCHITECTUURHISTORISCHE WAARDE

- als representant van een garagebedrijf uit circa 1930 in een zakelijk Expressionistische stijl
- vanwege het kenmerkende materiaalgebruik en de zorgvuldige detaillering in een zakelijk Expressionistische stijl

3. STEDENBOUWKUNDIGE/ENSEMBLE WAARDE:

- vanwege de zeer beeldbepalende ligging van het garagebedrijf aan de Oude Vaart, op de hoek Noordeinde/ Mallegatsgracht

4. GAAFHEID

- vanwege de redelijke mate van gaafheid van het exterieur van het (voorste deel van het) garagebedrijf
- vanwege de waarde van het garagebedrijf in relatie tot de redelijke mate van gaafheid van de stedenbouwkundige structuur en het bebouwingsbeeld van de omgeving

5. ZELDZAAMHEID

- vanwege de redelijke mate van zeldzaamheid van het garagebedrijf in de provincie Drenthe in relatie tot de voornoemde cultuurhistorische, architectonische en stedenbouwkundige kenmerken



AUTOMOBIELEN

C. CREVE & ZN



STANDAARD

Randweg 1 Meppel - Technische School

Inleiding

De voormalige lagere TECHNISCHE SCHOOL voor Meppel en omstreken werd in 1966-1967 gebouwd naar een ontwerp van het architectenbureau G.A. Heldoorn uit Leeuwarden-Amsterdam in een modern-functionalistische stijl. De directie werd gevoerd door Ir. C. Masselink, projectmedewerker was architect P.H. Schuhmacher. Het groenplan is naar ontwerp van hoveniersbedrijf Krol uit Steenwijk.

De Vereniging tot Bevordering van het Ambachtsonderwijs richtte tussen 1903 en 1920 in Drenthe vier ambachtsscholen op. De eerste in Assen (1903), de volgende in Hogeveen (1907) en daarna ook in Emmen en Meppel (1920). Lange tijd waren dit de enige technische scholen in Drenthe. Uit de ambachtsschool ontstond in 1949 de lagere technische school (LTS). Na de Tweede Wereldoorlog breidde het technisch onderwijs zich als gevolg van de industrialisatie snel uit. Rond 1960 waren er in totaal elf technische scholen in de provincie Drenthe. Tussen 1919 en 1920 werd in Meppel de eerste ambachtsschool gebouwd aan de Catharinastraat. Als één van de vier technische scholen in Drenthe had deze school een regionale functie die verder reikte dan alleen de stad Meppel. Na de Tweede Wereldoorlog nam het aantal leerlingen door de groeiende bevolking snel toe. Toen de oude school te klein bleek, werd besloten tot de bouw van een nieuwe school in de uitbreidingswijk Koedijklanden.

In de naoorlogse periode nam de rijksoverheid de centrale leiding over de scholenbouw en werden aanvragen voor de bouw van scholen afhankelijk van de rijksgoedkeuring van de Centrale Directie van de Wederopbouw en de Volkshuisvesting. In 1967-1968 – de periode waarin deze school tot stand kwam – werd de Wederopbouw van Nederland als afgerond beschouwd. Nieuwe inzichten over pedagogiek, hygiëne en sociale verhoudingen – die in de vroeg-naoorlogse periode grote invloed hadden op de ontwikkeling van het schoolgebouw – waren gemeengoed geworden. Zo ook het gebruik van bouwtechnieken als montage- en systeembouw. Belangrijke aspecten bleven bijvoorbeeld de plaatsing in het groen, de oriëntatie, de aanwezigheid van grote ramen voor veel zon en lichttoetreding, goede ventilatie en een monumentale uitstraling van de architectuur van grote schoolgebouwen.

De Friese architect Gerhardus Albertus Heldoorn (1899-1965), opgeleid aan de MTS-bouwkunde in Amsterdam begon in 1925 als bouwkundige bij architectenbureau J. Gros. Drie jaar later werd hij medearchitect en kreeg het bureau de naam Gros en Heldoorn. Na het overlijden van Jelle Gros (1947) ging Heldoorn verder als zelfstandig architect met architectenbureau G.A. Heldoorn in Leeuwarden. Na zijn overlijden in 1965 werd het bureau onder dezelfde naam voortgezet door architect C. Masselink, die ook als directievoerder op de bouwtekeningen van de school staat vermeld. Andere relevante ontwerpen van Heldoorn zijn winkels rond de Grote Markt in Groningen (Guldenstraat 44 uit 1939 en Grote Markt 19-20 uit 1956), etagewoningen aan de Heliconweg in Leeuwarden (1951) en het gemeentehuis van West-Terschelling (1953). In de naoorlogse periode maakte het bureau de overstap van traditionele ambachtelijkheid naar een meer moderne en innovatieve architectuur. Omstreeks dezelfde tijd realiseerde het bureau ook de Technische School aan de Nylandsdyk in Leeuwarden (1966). Het is niet duidelijk of Heldoorn zelf verantwoordelijk is geweest voor het ontwerp van de LTS in Meppel. Op de tekeningen uit 1966 wordt naast C. Masselink als projectmedewerker, P.H. Schuhmacher vermeld. Schuhmacher was ook verantwoordelijk voor het ontwerp van de Christelijk Individueel Technisch Onderwijs 'Prins Willem Alexander' aan de Dierenriemstraat in Groningen (tweede helft jaren 60).

Sinds de bouw heeft het schoolgebouw een aantal (kleine) wijzigingen ondergaan. Zo is er naast de hoofdentree een extra entree geplaatst. Aan de oostgevel is op de verdieping tussen de stalen constructie een zonweringssysteem aangebracht. De originele afscheiding van de fietsenstalling is niet meer aanwezig. De afscheiding van betonblokken (retto B2 blokken) links aan de voorgevel heeft oorspronkelijk doorgelopen om de hoek van het hoofdgebouw. In de oostgevel van de gymzaal werd het oorspronkelijke sierbeton met daartussen

ruitjes van plexiglas en een aantal ventilatieruitjes vervangen door een gevelinvulling van stroken houten panelen.

De Lagere Technische School met ruime practicum- en theorielokalen en sportzalen is gebouwd in de uitbreidingswijk Koedijklanden. De school kwam te staan op de hoek van de Werkhorst en de Randweg en fungeert daarmee als stedenbouwkundige landmark in de wijk. De school bestaat uit vier aaneengeschakelde bouwvolumes, die een schoolplein omsluiten met fruitbomen, zitelementen en een sculptuur – “Drie wachters” of “De waakzamen” – van beeldhouwer Jacob (Jaap) van der Meij uit 1968 van aluminiumcement. Aan de westzijde van de school zijn de praktijklokalen ondergebracht in een éénlaagse bebouwing langs de Randweg.[1]

Omschrijving

De school is gelegen op de hoek van de Werkhorst en de Randweg en wordt aan drie zijden omgeven door groen. De school is opgebouwd uit vier aaneengeschakelde bouwvolumes. Op het langgerekte drielaagse theoriegebouw, gelegen evenwijdig aan de Randweg, sluit aan de rechter achterzijde haaks een tweelaags administratiegebouw (administratie, overblijf, centrale hal) aan. Aan de linkerzijde is het theoriegebouw met een loopgang op de eerste verdieping verbonden met de gymzaal. Het theoriegebouw, de administratievleugel en de gymzaal omsluiten een schoolplein. Vanuit het administratiegebouw vormt een loopgang op de begane grond de verbinding met een eenlaags praktijkgebouw. De loopgang en het praktijkgebouw vallen buiten de bescherming van provinciewege. Deze bouwvolumes hebben wel degelijk cultuurhistorische en ensemblewaarde, maar significant minder architectonische en stedenbouwkundige waarde in vergelijking met het hoofdgebouw.

Het hoofdgebouw is opgetrokken in beton, staal en glas, met seriebouw van het N.P.-systeem in rechthoekige bouwvolumes onder platte daken. De constructie van het gebouw is gevormd door een skelet van ijzeren kolommen, waartussen betonvloeren, die het mogelijk maakt de gevelwanden open te laten en te vullen met grote stalen raampuien. Het gebouw wordt horizontaal geleed door dak- en vloerbanden van sierbeton. Het dak wordt afgedekt met een aluminium lijst. De vensters zijn geplaatst in stalen stelkozijnen met raamkozijnen en verstijvingen. De kopse gevels zijn dichtgezet met betongevelpanelen met bewerkt oppervlak. Verticale geleiding door hemelwateropvangbakken met regenpijpen.

Het theoriegebouw op rechthoekige plattegrond staat op ijzeren kolommen op betonnen voet boven het maaiveld, waaronder de fietsenstalling en toegang tot het schoolplein zich bevinden. De verticale geleiding aan de noordgevel komt tot stand door twee transparante trappenhuisen van glas in stalen kozijnen die tegen de voorgevel (noordgevel) zijn geplaatst. Een deel van de plint is aan de linkerzijde afgescheiden door geschilderde retto B2 blokken (Bredero's Beton Blokken). De fietsenstalling wordt afgescheiden door een vernieuwd hekwerk, aan de rechterzijde een schoolbel. Het rechter trappenhuis wordt bekroond door een gemetselde schoorsteen van mangaansteen, met geprefabriceerde betonnen afdekplaat. In de westgevel een entree in een loggia, bestaande uit een houten paneeldeur waarin glas met bovenlicht.

Het administratiegebouw loopt aan de voorzijde (noordgevel) door onder het theoriegebouw en is gebouwd op een plint van schoonbekist beton. De hoofdentree van de school bevindt zich aan de zijde van het schoolplein (oostgevel). De entree in platte aanbouw bestaat uit twee dubbele houten deuren waarin glas. De uitbouw wordt omlijst door een stalen spant. Aan de linkerzijde van de westgevel zijn stalen spanten.

De loopgang is geplaatst op ijzeren kolommen op betonnen voet en heeft vernieuwde dak- en vloerbanden (oorspronkelijk hout).

Het gymnastieklokaal op een plint van schoonbekist beton, heeft niet-originele houten gevelbekleding aan de oostgevel, oorspronkelijk waren de wanden van betonbouw elementen bezet met glas.

Waardering

Hoofgebouw van de voormalige lagere TECHNISCHE SCHOOL met tuinaanleg en kunstwerk, gelegen aan de Randweg 1 in Meppel, gebouwd in 1966-67 door Architectenbureau G.A. Heldoorn N.V., van algemeen regionaal belang voor de provincie Drenthe vanwege de:

- cultuurhistorische waarde van het gebouw als bijzondere uitdrukking van de ontwikkeling van het voortgezet technisch beroepsonderwijs in Drenthe en het representatieve belang voor de ontwikkeling van de naoorlogse groeikernen in Drenthe;
- architectuurhistorische waarde van het object gelet op de esthetische kwaliteiten van het functionalistische ontwerp zich uitend in de bijzondere schakering van bouwvolumes, de bijzondere detaillering van de transparante buitengevels met betonnen omkadering en de markante plaatsing van de open trappenhuizen op en plint van een opgetild volume op een kolommenrij, daarmee zijnde een bijzonder voorbeeld van functionalistische scholenbouw in Drenthe; als zijnde representatief voor het oeuvre van Architectenbureau G.A. Heldoorn N.V. en in het bijzonder in het belang van hun oeuvre voor de naoorlogse scholenbouw in Noord-Nederland; en vanwege de esthetische kwaliteiten van het aan het gebouw relateerde kunstwerk "Drie wachters" van beeldhouwer Jacob van der Meij.
- stedenbouwkundige waarde van de school vanwege de situering als landmark langs de Randweg en voor de wijk Koedijklanden en vanwege de ruimtelijke relatie die het alzijdig ontworpen hoofgebouw aangaat met de omgeving;
- architectonische gaafheid van het ontwerp;
- zeldzaamheid van dergelijke grootschalige, architectonische hoogwaardig vormgegeven en typologisch representatieve naoorlogse scholen in Drenthe.

Bronnen:

- <https://www.geheugenvandrenthe.nl/ambachtsschool>
- Rinsema, T.J., *Meppel in de twintigste eeuw*. Giethoorn, 1999.
- Advies Het Oversticht m.b.t. monumentwaarde Randweg 1. Zwolle, 2 maart 2016.
- Aanvullend advies Het Oversticht m.b.t. monumentwaarde Randweg 1. Zwolle, 26 april 2016.
- Provinciale Monumentenlijst Drenthe
- Drents Archief – Beeldbank
- Bovenstaande tekst gebaseerd op de beschrijving en waardering van Randweg 1 zoals uitgevoerd door Het Oversticht in opdracht van de gemeente Meppel, d.d. 2 Maart 2016.

LOCATIE

Randweg 1
Meppel

GEMEENTE

Meppel

MONUMENTNUMMER

PM2-0314

CATEGORIE

Onderwijs en wetenschap

TYPE

School

BOUWJAAR

1966

ARCHITECT

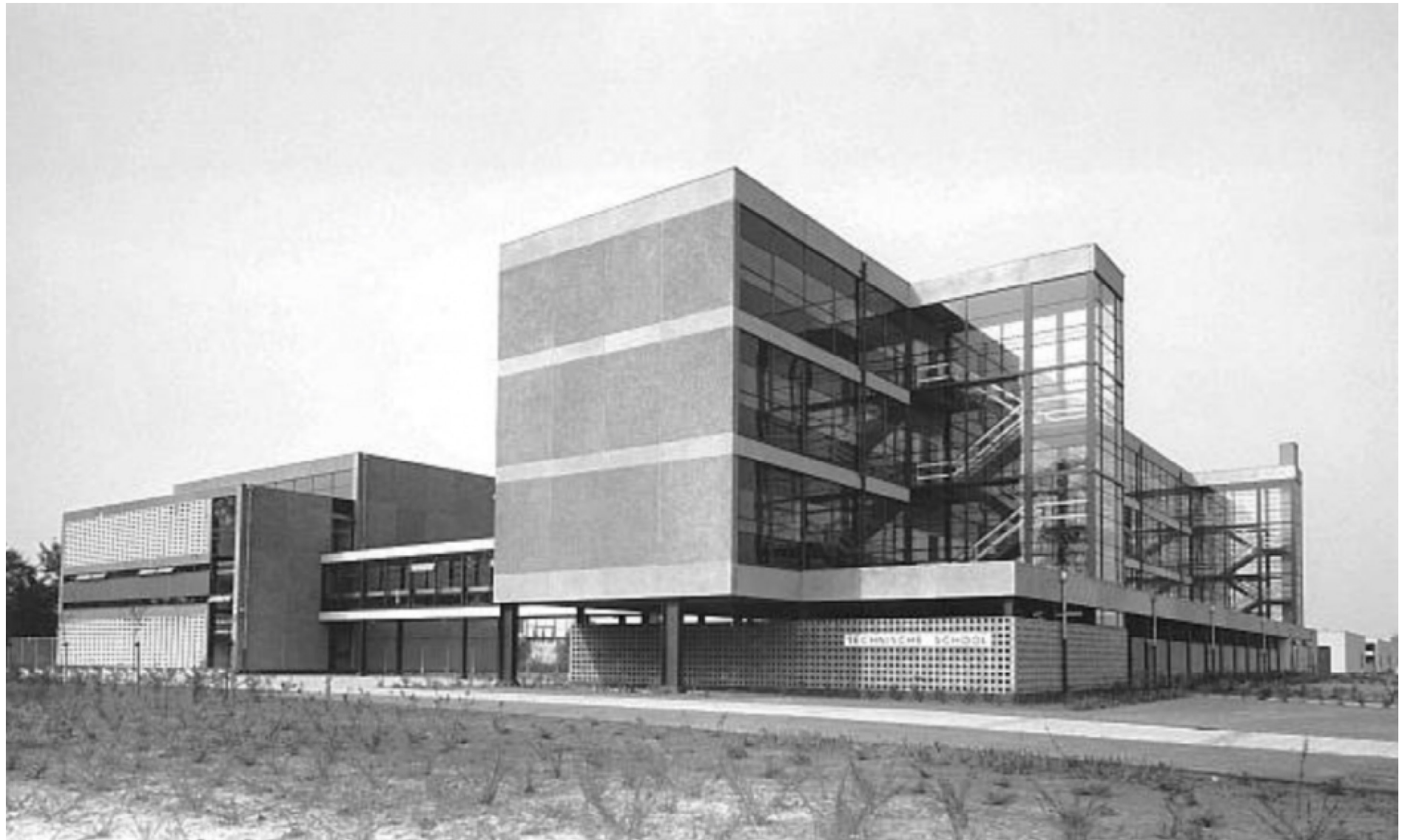
Architectenbureau G.A. Heldoorn











Stationsweg 1 Meppel - Stadsvilla

Inleiding

De STADSVILLA is gebouwd omstreeks 1895 in de stijl van de Neorenaissance. De vrijstaande villa ligt in de rooilijn aan de doorgaande weg op de kruising van het Zuideinde met de Stationsweg in het cultuurhistorisch zeer waardevolle gebied Zuideinde/Stationsweg/ Wilhelmina-park met huisvesting voor de stedelijke burgerij en elite in de periode ruwweg tussen 1880-1920.

De villa vormt een ensemble met de naastgelegen stadsvilla Zuideinde 53 die eveneens is aangewezen als provinciaal monument. Het erf bevindt zich voornamelijk aan de zuid- en west-zijde. De tuin wordt afgeschermd door een hoge haag. De oorspronkelijke tuinaanleg is niet meer aanwezig. Het originele smeedijzeren HEKWERK aan voorzijde langs de straat begrenst het perceel.

Omschrijving

De STADSVILLA heeft een samengestelde plattegrond, twee bouwlagen en een afgeknot schilddak dat is gedekt met gesmoorde Tuiles du Nord dakpannen. Zowel langs de oostelijke als de westelijke zijgevel bevindt zich een uit de gevel uitkragende hoog opgemetselde schoorsteen op natuurstenen consoles met natuurstenen speklagen. Op het dak aan de oostzijde staan twee gemetselde nokschoorstenen met schoorsteenpijp. De geprofileerde gootlijst vormt samen met de daklijst een decoratieve kroonlijst met een houten bakgoot op decoratieve houten consoles. Hanglijsten, panelen en decoratieve getande hoeklijst vormen samen het fries. Er is een zinken hemelwaterafvoer met zinken vergaarbakken. De dakkapel in het zuidelijke dakschild van het risaliserende gedeelte van de voorgevel heeft een zadeldak en een rijk gedecoreerde omlijsting met wangen, een kroonlijst en een halfronde fronton met een decoratief timpaan met schelpmotief en aan de zijkant een geprofileerde gootlijst.

De gevels zijn opgetrokken in een rode baksteen op een natuurstenen plint. De begane grond is geleed door staande vensters, (deels) getoogd bovenlicht, een segmentboog met natuurstenen aanzet- en sluitsteen met diamantkop. Op de eerste verdieping bevinden zich staande vensters onder segmentboog met decoratief mestelwerk in het boogveld. Verder worden de gevels geleed door decoratieve natuurstenen elementen met diamantkoppen onder de vensters tussen een natuurstenen cordonlijst, natuurstenen lekdorpels die doorlopen in een waterlijst. Naast de vensters bevinden zich ongedecoreerde neggen en op de hoeken van de gevels gedecoreerde natuurstenen neggenblokken met diamantkop.

De achtergevel is minder gedecoreerd, heeft geen gedecoreerde daklijst of speklagen en wordt onder meer geleed door drie T-vensters met bovenlicht. In de westelijke zijgevel zit ter decoratie een cirkelvormig siermotief van metselwerk en sluitstenen. De oostgevel heeft een dichtgemetselde deur en venster, een getoogd vensters met traliewerk, muurankers en een entree met deur en bovenlicht.

Voor het risaliserende deel van de voor(zuid)gevel bevindt zich een rechthoekige erker met een drielichts venster waarvan de middelste getoogd is, een boogveld en een segmentboog heeft die uitloopt in een strek boven de zijvensters. Erboven bevindt zich een balkon met decoratief houten hekwerk (opnieuw aangebracht, voorheen eenvoudig metalen hekwerk).

Het drielichts venster heeft dubbele houten balkondeuren, met siermetselwerk in boogveld, een segmentboog die uitloopt in een strek.

Boven de uitgebouwde entree aan de zuidoostzijde zit een balkon met decoratief houten hekwerk. Tegen de achter(noord)gevel is een rechthoekige houten serre aangebracht op een natuurstenen basement, het heeft een zinken lessenaarsdak, een decoratieve houten betimmering van de nok aan de westzijde, waaronder groep van zes smalle rondboogvensters met gekleurd glas in lood, onderling geschieden door deelzuiltjes.

Het risaliserende verhoogde gedeelte van de achter(noord)gevel heeft een plat dak, een geprofileerde daklijst en twee grote, boven elkaar aangebrachte getoogde drielichtvensters voorzien van een floraalmotief in het glas, onder een segmentboog met natuurstenen lekdorpel.

De entree is gelegen aan de oostzijde van de voorgevel. Een open portiek met een natuurstenen stoep

bestaande waarvoor een gietijzeren rooster in het metselwerk is ingelegd. De portiek is bekleed met geglazuurde decoratieve tegels met aan de voorzijde een gemetseld drielichtvenster zonder glas onder een segmentboog met aanzet- en sluitsteen, een gedecoreerde/ geprofileerde natuurstenen onderdorpel, een houten paneeldeur met een dubbel staand getoogd venster met een smeedijzeren sierrooster, een geprofileerd kalf, een natuurstenen neut en een natuurstenen briefopening. Het originele smeedijzeren HEKWERK aan voorzijde langs de straat begrenst het perceel.

Aan de achter(noord)zijde bevindt zich een gemetselde platte rechthoekige aanbouw van bruinrode baksteen met een geprofileerde daklijst, een entree met niet originele deur en een bovenlicht. Verder een niet originele grote rechthoekige aanbouw onder zadeldak en een rechthoekige platte houten aanbouw die buiten de provinciale bescherming vallen.

Waardering

De stadsvilla met hekwerk is van algemeen provinciaal belang op grond van de volgende criteria:

CULTUURHISTORISCHE WAARDE

- de stadsvilla met hekwerk vertegenwoordigt cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van de huisvesting van de stedelijke elite in Drenthe

ARCHITECTUURHISTORISCHE WAARDE

- vanwege de waarde van de stadsvilla met hekwerk gebouwd omstreeks 1895 als bijzondere uitdrukking van woonhuisarchitectuur in de stijl van de Neorenaissance in Drenthe;
- vanwege de esthetische kwaliteiten van het ontwerp;
- vanwege het kenmerkende materiaalgebruik en de opvallende en zorgvuldige detaillering in de stijl van de Neorenaissance

STEDENBOUWKUNDIGE/ENSEMBLE WAARDE

- vanwege de bijzondere betekenis van de stadsvilla met hekwerk voortkomend uit de zeer beeldbepalende situering op de kruising van het Zuideinde met de Stationsweg in het cultuurhistorisch zeer waardevolle gebied Zuideinde/Stationsweg/Wilhelminapark
- vanwege de ensemblewaarde met de vergelijkbare, naastgelegen stadsvilla Zuideinde 53 die eveneens is aangewezen als provinciaal monument

GAAFHEID

- vanwege de redelijke mate van gaafheid van het exterieur van de stadsvilla en het hekwerk;
- vanwege de waarde van de stadsvilla in relatie tot de hoge mate van gaafheid van de stedenbouwkundige structuur en het bebouwingsbeeld binnen het cultuurhistorisch zeer waardevolle gebied Zuideinde/Stationsweg/Wilhelminapark

ZELDZAAMHEID

- vanwege de redelijke mate van zeldzaamheid van de stadsvilla met hekwerk in de provincie Drenthe in relatie tot de voornoemde cultuurhistorische, architectonische en stedenbouwkundige kenmerken

LOCATIE

Stationsweg 1
Meppel

GEMEENTE

Meppel

MONUMENTNUMMER

PM1-0213

CATEGORIE

Woonhuizen

TYPE

Woonhuis

BOUWJAAR

ca. 1895

ONTWERP

Neorenaissance



Stationsweg 22-24 Meppel - Dubbel woonhuis

Inleiding

Het DUBBELE WOONHUIS is omstreeks 1895 gebouwd in Eclectische stijl. Het dubbelpand kent een beeldbepalende situering in een gevelwand aan de Stationsweg, gelegen binnen het cultuurhistorisch waardevolle gebied Zuideinde/Stationsweg/Wilhelminapark met huisvesting voor de stedelijke burgerij en elite in de periode ruwweg tussen 1880-1920.

Het dubbele woonhuis met souterrain dat aan de achterzijde (zuid) grenst aan het gebied van het Wilhelminapark. Aan weerszijden van het pand zijn smalle stegen/brandgangen. Aan de voorzijde bevindt zich een kleine tuin met haag. Het pand is in hoofdlijnen origineel en, op enkele wijzigingen na, symmetrisch van opbouw.

Omschrijving

Het DUBBELE WOONHUIS heeft voor zover afleidbaar een rechthoekige plattegrond met anderhalve bouwlaag en is opgetrokken in een bruinrode baksteen. Het afgeknotte schilddak is gedekt met een grijze gegolfde friese pan en aan de voorzijde bevinden zich twee gemetselde schoorstenen met schoorsteenkap op de hoeken. In het voorste(noord) dakschild bevinden zich twee (bijna) identieke dakkapellen met een dubbel venster met dubbel bovenlicht. De westelijke kapel heeft een gedecoreerde omlijsting, die bij de andere niet meer aanwezig is. De oostelijke kapel heeft een zesruits venster. Beide hebben midden boven een diamantkop in de omlijsting, een geprofileerde gootlijst en een plat dak. Beide hebben een geprofileerde overstek, voortkomend uit de gootlijst, op gedecoreerde houten consoles met een balkonhek van siersmeedwerk. Centraal tussen de kapellen zit een kleine gezamenlijke dakkapel met een klein uitkragend zadeldak met goorlijst, gedekt met zink, voorzien van gedecoreerde wangen met krulmotief en een rond venster met middenstijl. De zinken hemelwaterafvoer van de kapellen verloopt langs de voorgevel.

De voorgevel is volledig symmetrisch, aan weerszijden van de entree is de gevel geled met verticaal witgestuct rustica op de hoeken waartussen twee grote kruisvensters met geprofileerde omlijsting en middenstijl zijn aangebracht. In de bovenlichten van het oostelijke deel zit glas in lood. Onder de vensters bevindt zich een natuurstenen lekdorpel met een witte lijst met rozetten. Boven de vensters een met gekleurd tegelwerk gedecoreerd fries met een kroonlijst.

De plint van de voorgevel bestaat uit een grijze plint, een wit gestuct deel met gekleurd tegelwerk waartussen een drielichtsvenster iets terugwijkt in de gevel. Hierboven zit een waterlijst. Het tegelwerk bestaat uit tegels met beige, rood/bruin en blauwe geometrische motieven.

De dubbele entree met open portiek omlijst met geprofileerde rondbogen met een ornamentje in de vorm van een mensenhoofdje, ligt centraal in de voorgevel en is bereikbaar via een drietraps natuurstenen stoep met een metalen leuning. De portiek is gestuct en op de centrale zuil bevinden zich een waterlijst en een geometrische decoratie.

De entree van de oostelijke woning heeft een paneeldeur met venster en een smeedijzeren sierrooster, een paneel met diamantkoppen, decoratief houtwerk en een briefopening. Boven de geprofileerde kalf is een bovenlicht met glas in lood. De westelijk entree is voorzien van een iets kleinere paneeldeur met rond venster onder een breed ongeprofileerd kalf en bovenlicht.

De zijgevels zijn voor zover te beoordelen ongeled, voorzien van blinde muurankers en een zinken hemelwaterafvoer.

Waardering

Het dubbele woonhuis is van algemeen provinciaal belang op grond van de volgende criteria:

CULTUURHISTORISCHE WAARDE

- het dubbele woonhuis vertegenwoordigt cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van de huisvesting van de stedelijke burgerij rond 1900 in Drenthe

ARCHITECTUURHISTORISCHE WAARDE

- vanwege de waarde van het dubbele woonhuis gebouwd omstreeks 1895 als bijzondere uitdrukking van woonhuisarchitectuur in Eclectische stijl in Drenthe;
- vanwege de esthetische kwaliteiten van het ontwerp;
- vanwege het kenmerkende materiaalgebruik en de opvallende en zorgvuldige detaillering in Eclectische stijl

STEDENBOUWKUNDIGE/ENSEMBLE WAARDE

- vanwege de bijzondere betekenis van het dubbele woonhuis voortkomend uit de beeldbepalende situering in een gevelwand aan de Stationsweg, en gelegen binnen het cultuurhistorisch zeer waardevolle gebied Zuideinde/Stationsweg/Wilhelminapark

GAAFHEID

- vanwege de redelijke mate van gaafheid van het exterieur van het dubbele woonhuis;
- vanwege de waarde van het dubbele woonhuis in relatie tot de hoge mate van gaafheid van de stedenbouwkundige structuur en de redelijke mate van gaafheid van het bebouwingsbeeld binnen het cultuurhistorisch zeer waardevolle gebied Zuideinde/Stationsweg/Wilhelminapark

ZELDZAAMHEID

- vanwege de redelijke mate van zeldzaamheid van het dubbele woonhuis in de provincie Drenthe in relatie tot de voornoemde cultuurhistorische, architectonische en stedenbouwkundige kenmerken



Stationsweg 25 Meppel - Herenhuis met garage

Inleiding

Een HERENHUIS uit 1885 ontworpen door architect P. Janzen in een typisch laat negentiende-eeuwse, boeiende mengeling van architectuurstijlen. De rijke Eclectische stijl van het pand kent elementen afkomstig van zowel de Neogotiek en de Neorenaissance als de Chaletstijl. De garage tegen de zijgevel is in 1947 gebouwd door toenmalige eigenaar J.J. de Wit. Het beeldbepalende herenhuis ligt in de rooilijn en maakt deel uit van een reeks van vergelijkbare woonhuizen binnen het cultuurhistorisch zeer waardevolle gebied Zuideinde/Stationsweg/Wilhelminapark met huisvesting voor de stedelijke burgerij en elite in de periode ruwweg tussen 1880-1920. Het pand, dat vele jaren wit gepleisterd is geweest, is onlangs onder leiding van het Meppeler architectenbureau Wouda & van der Schaaf gedeeltelijk gerestaureerd. Hierbij zijn het fraaie metselmozaïek en de gemetselde gevelgeleding weer zichtbaar geworden. Tegen de achterzijde van het oorspronkelijke woonhuis zijn later een forse twee bouwlagen hoge aanbouw onder zadeldak en een niet originele serre aangebouwd. Deze vallen beide niet onder de provinciale bescherming.

Het pand ligt tussen de villa-achtige lintbebouwing aan de noordzijde van de Stationsweg, heeft een voortuin met gazon achter een origineel smeedijzeren HEKWERK compleet met toegangshek. Niet originele erfverharding ter plaatse van de oprit.

Omschrijving

Een uit twee bouwlagen bestaand en gedeeltelijk onderkelderd HERENHUIS op samengestelde plattegrond dat is opgetrokken in rode baksteen op natuurstenen plint. Het pand wordt gedekt door een zadeldak met ruim overstek, waarbij het westelijk dakschild is belegd met een grijze Lucas Ijsbrandspan en het oostelijk dakschild met een niet originele pan; hoog opgemetselde schoorsteen met schoorsteenbord op oostelijk dakschild; houten bakgoot op opengewerkte houten klossen; tegen westgevel een van geel/bruine baksteen opgetrokken risaliserende schoorsteen met uitkragende rand die de dakgoot doorsnijdt; geprofileerde windveer met makelaar en chalet-achtige betimmering aan topgevel; westelijk dakschild twee houten dakkapellen, lessenaarsdak en windveer met kraalprofiel.

De voorgevel aan de zuidzijde wordt geleed door H-vensters voorzien van zandstenen vensteromlijsting met fronton; natuurstenen lekdorpel op cordonlijst. Op de verdieping twee paneeldeuren met groot staand venster waarboven een neo-gotisch bovenlicht voorzien van gekleurd glas-in-lood onder uitkragende rollaag; beide gevelopeningen onder een segmentboog met aanzet- en sluitsteen. In de topgevel een rondboogvenster onder rollaag met sluitstenen; houten balkon in midden van zuid(voor)gevel met houten hekwerk in chaletstijl; houten consoles met messing detaillering. Topgevel geheel met metselmozaïek in gele baksteen; gele banden; natuursteen cordonlijst.

De oostelijke zijgevel wordt geleed door een dubbel staand venster met bovenlicht; segmentboog; invulling boogveld met metselmozaïek; dubbel liggend keldervenster voorzien van diefijzers onder rollaag. Westelijke zijgevel drie staande vensters onder rollaag.

Tegen de westelijke zijgevel een aangebouwde garage onder plat dak; dubbele opgeklampte getoogde inrijdeur met getoogd staand venster; houten lekdorpel; segmentboog met aanzet- sluitsteen en neggenblokken; plat dak met overstek en uitkragende gedecoreerde daklijst.

Achter de woning een vrijstaande niet originele schuur onder lessenaarsdak.

De entree is gelegen in een rondboogportiek aan linkerzijde van de voorgevel en bestaat uit een segmentboog met aanzet- en sluitsteen en neggenblokken; zandstenen opengewerkt driepas in de segmentboog; geprofileerde onderdorpel rust op zandstenen console; gedecoreerde houten paneeldeur met dubbel getoogd staand venster voorzien van smeedijzeren sierrooster; cordonlijst; neggenblokken; natuurstenen stoep van twee treden;

natuurstenen briefopening; omlijsting portiek profielsteen; natuursteen onderdorpel en neut; natuursteen plint; wit geglazuurde wandtegels waarboven pleisterwerk met geschilderde profilering.

Waardering

Het herenhuis met hekwerk is van algemeen provinciaal belang op grond van de volgende criteria:

CULTUURHISTORISCHE WAARDE

- het herenhuis vertegenwoordigt cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van de huisvesting van de stedelijke elite rond 1900 in Drenthe

ARCHITECTUURHISTORISCHE WAARDE:

- vanwege de waarde van het herenhuis met hekwerk gebouwd in 1885 als bijzondere uitdrukking van woonhuisarchitectuur in Eclectische stijl met een mengeling van elementen van de Neorenaissance, de Neogotiek en de Chaletstijl in Drenthe;
- vanwege de esthetische kwaliteiten van het ontwerp;
- vanwege het kenmerkende materiaalgebruik en de opvallende en zorgvuldige detaillering in Eclectische stijl met een mengeling van elementen van de Neorenaissance, de Neogotiek en de Chaletstijl

STEDENBOUWKUNDIGE/ENSEMBLE WAARDE

- vanwege de bijzondere betekenis van het herenhuis met hekwerk voortkomend uit de beeldbepalende situering aan de Stationsweg, en gelegen binnen het cultuurhistorisch zeer waardevolle gebied Zuideinde/Stationsweg/Wilhelminapark.

GAAFHEID

- vanwege de redelijke mate van gaafheid van het exterieur van het herenhuis;
- vanwege de waarde van het herenhuis in relatie tot de hoge mate van gaafheid van de stedenbouwkundige structuur en het bebouwingsbeeld binnen het cultuurhistorisch zeer waardevolle gebied Zuideinde/Stationsweg/Wilhelminapark

ZELDZAAMHEID

- vanwege de redelijke mate van zeldzaamheid van het herenhuis in de provincie Drenthe in relatie tot de voornoemde cultuurhistorische, architectonische en stedenbouwkundige kenmerken

LOCATIE

Stationsweg 25
Meppel

GEMEENTE

[Meppel](#)

MONUMENTNUMMER

PM1-0214

CATEGORIE

[Woonhuizen](#)

TYPE

[Woonhuis](#)

BOUWJAAR

1885

ARCHITECT

P. Janzen

ONTWERP

Eclectische stijl



Stationsweg 30 Meppel - Herenhuis met hekwerk

Inleiding

Het HERENHUIS is gebouwd in 1905 in Eclectische stijl met elementen van de Neorenaissance. Het herenhuis ligt in de rooilijn en maakt deel uit van een nagenoeg aaneengesloten gevelwand met vergelijkbare bebouwing binnen het cultuurhistorisch zeer waardevolle gebied Zuideinde/ Stationsweg/Wilhelminapark met huisvesting voor de stedelijke burgerij en elite in de periode ruwweg tussen 1880-1920.

Het pand is halfvrijstaand met een brandgang aan de westelijke zijde. Aan de voorzijde bevindt zich een kleine tuin met een origineel smeedijzeren HEKWERK. De omschrijving betreft de zichtgevels van het herenhuis vanaf de openbare weg, te weten de noord- en westgevel.

Omschrijving

Het HERENHUIS heeft voor zover afleidbaar een rechthoekige plattegrond met twee bouwlagen en is opgetrokken in een roodbruine baksteen met in de voorgevel een grijze plint. Het afgeknotte schilddak is gedekt met een oranje Tuiles du nord dakpan, lood op de nok, een houten gootlijst en op het dak bevindt zich een gemetselde schoorsteen met schoorsteenkap. In het voorste, noordelijke dakschild bevindt zich een kleine rechthoekige dakkapel met dubbel venster, een aanvallend dakschild, een uitkragende goot en geprofileerde gootlijst op drie eenvoudige consoles. Op het dak bevindt zich een sierlijk vormgegeven gemetselde dakopbouw, met een cordonlijst op gestucte consoles, rolwerk, en een kroonlijst waaronder een staand venster met onderdorpel. De dakopbouw wordt afgesloten met een rondboog van stucwerk, een lijst met een ornament en een schelpmotief in het boogveld. De geprofileerde gootlijst rust op decoratieve consoles op een gestuct fries met een decoratie in zachtgroene en lila vierkanten.

De gevel is geleed door vier vensters met bovenlicht. Op de begane grond verloopt een cordonlijst die onder de vensters overgaat in een lekdorpel. Vanuit de bovenlichten loopt de speklaag en boven de vensters bevinden zich twee natuurstenen lateien die overgaan in een speklaag, erboven bevinden zich boogvelden van groen mozaïek met een segmentboog met aanzet- en sluitstenen. Onder de bovenste vensters bevindt zich een waterlijst en hier loopt vanuit de bovenlichten een cordonlijst over de gevel. De bovenlichten worden omlijst met stucwerk dat aan de bovenzijde is getoogd.

In het iets risalerende rechter travee van de voorgevel ligt de entree en een uitkragende, rijk bewerkte houten erker. Op een fries van metopen en trigliefen dat rust op kwartronde korbelen en hanglijsten zijn, aan de zijkanten, twee en drie staande vensters aan de voorzijde geplaatst. De middelste is iets groter en heeft een getoogde bovenzijde. Hierboven bevinden zich zes kleine vensters met geel glas.

De bovenzijden zijn ingevuld met decoratief houtwerk. De met decoratief houtsnijwerk vormgegeven kozijnen gaan aan de bovenzijde over in concoles die het flink uitkragende platte dak dragen. De korbelen zijn gedraaide houten spijlen.

De entree bestaat uit een niet originele houten paneeldeur met zijvensters op de cordonlijst. Boven de deur een brede houten ongeprofileerde (niet originele) bovendorpel.

Daarboven bevindt zich de natuurstenen latei met waterlijst waarin het bouwjaar 1905 staat vermeld. Rondom het bovenlicht zit een decoratieve natuurstenen omlijsting met floraalmotief en rozetten. Hierboven gaat de getande natuurstenen latei over in een speklaag. Onder de erker tussen de consoles bevindt zich de segmentboog met boogvelden van groen mozaïek.

De westelijke zijgevel is geleed door een vijftal vensters van verschillende afmetingen en die op verschillende hoogten zijn aangebracht. Verder zijn er blinde muurankers en verloopt de hemelwaterafvoer met vergaarbakken over deze gevel.

Waardering

Het herenhuis met hekwerk is van algemeen provinciaal belang op grond van de volgende criteria:

CULTUURHISTORISCHE WAARDE

- het herenhuis vertegenwoordigt cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van de huisvesting van de stedelijke burgerij rond 1900 in Drenthe

ARCHITECTUURHISTORISCHE WAARDE

- vanwege de waarde van het herenhuis met hekwerk gebouwd in 1905 als bijzondere uitdrukking van woonhuisarchitectuur in Eclectische stijl met elementen van de Neorenaissance in Drenthe;
- vanwege de esthetische kwaliteiten van het ontwerp;
- vanwege het kenmerkende materiaalgebruik en de opvallende en zorgvuldige detaillering in Eclectische stijl met elementen van de Neorenaissance

STEDENBOUWKUNDIGE/ENSEMBLE WAARDE

- vanwege de bijzondere betekenis van het herenhuis met hekwerk voortkomend uit de beeldbepalende situering in een nagenoeg aaneengesloten gevelwand aan de Stationsweg, en gelegen binnen het cultuurhistorisch zeer waardevolle gebied Zuideinde/Stationsweg/Wilhelminapark.

GAAFHEID

- vanwege de redelijke mate van gaafheid van het exterieur van het herenhuis;
- vanwege de waarde van het herenhuis in relatie tot de hoge mate van gaafheid van de stedenbouwkundige structuur en het bebouwingsbeeld binnen het cultuurhistorisch zeer waardevolle gebied Zuideinde/Stationsweg/Wilhelminapark

ZELDZAAMHEID

- vanwege de redelijke mate van zeldzaamheid van het herenhuis in de provincie Drenthe in relatie tot de voornoemde cultuurhistorische, architectonische en stedenbouwkundige kenmerken

LOCATIE

Stationsweg 30
Meppel

GEMEENTE

Meppel

MONUMENTNUMMER

PM1-0216

CATEGORIE

Woonhuizen

TYPE

Woonhuis

BOUWJAAR

1905



Stationsweg 48-50 Meppel - dubbel woonhuis met souterrain

Inleiding

Het DUBBELE WOONHUIS is omstreeks 1910 gebouwd in Overgangsarchitectuur. Het dubbelpand kent een beeldbepalende situering in een gevelwand aan de Stationsweg, gelegen binnen het cultuurhistorisch zeer waardevolle gebied Zuideinde/Stationsweg/Wilhelminapark met huisvesting voor de stedelijke burgerij en elite in de periode ruwweg tussen 1880-1920.

Aan de voorzijde bevindt zich een kleine tuin, aan weerszijden een smalle brandgang. Het pand is gaaf bewaard gebleven en heeft een symmetrische voorgevelopbouw en gevelindeling. Opvallend is de verhoogd gelegen beletage met daaronder ruimte voor een souterrain voorzien van volwaardige vensters.

Omschrijving

Het DUBBELE WOONHUIS heeft een, voor zover te beoordelen, rechthoekige plattegrond, anderhalve bouwlaag met een afgeknot samengesteld schilddak dat gedekt is met grijze Tuiles du Nord dakpannen. Het achtergelegen deel heeft een plat dak dat aan de voorzijde in aansluiting met het schilddak met zinken of loden leien is gedekt. Op het dak staan twee gemetselde schoorstenen. Het dak heeft een houten gootlijst rond het platte dak en een geprofileerde sierlijke gootlijst op klossen aansluitend op de gevel. Het voorste (noord) dakschild wordt voor een groot deel ingenomen door de verhoogde middenrisaliet met aan weerszijden een gevelopbouw. Hierin bevinden zich vier T-venster met bovenlicht onder een uitkragende gootlijst boven een gestucte daklijst. De gootlijst wordt gedragen door geprofileerde houten hanglijsten en korbelen. Over deze bovengevel lopen twee speklagen, een vanuit de kalf en een vanuit de gootlijst. Voor de beide middelste vensters zitten kleine balkons, op consoles, met een balkonhek, de zijkanten zijn voorzien van (gesloten) houten panelen en aan de voorzijde decoratief siersmeedwerk met floraal motief.

De gevels zijn opgetrokken in een bruinrode baksteen op een grijs geschilderde plint. De geleiding van de symmetrische gevel wordt gevormd door twee originele liggende souterrainvensters, elk met stijl, drieliichts bovenlicht en afzaat, die de plint onderbreken.

Boven de vensters een speklaag en een kroonlijst, panelen met geprofileerde consoles en een sierlijst onder de afzaat van de (van origine schuif-)vensters met bovenlicht.

Kozijnen lijken origineel, vermoedelijk is het glas vervangen. Boven de venster zit een kroonlijst die uitloopt als speklaag. Tevens lopen er twee speklagen, een vanuit de kalf en een vanuit de afzaat over de gevel.

Beide zijgevels zijn geleed door zinken hemelwaterafvoeren met vergaarbakken en blinde muurankers. In de oostelijke zijgevel bevindt zich op de verdieping een staand venster. Hiernaast zit een klein vierkant venster.

De dubbele entree (identiek) bevindt zich in het dubbele risalerende middendeel en bestaat uit een tweetraps natuurstenen stoep, een natuurstenen onderdorpel en een paneel deur met twaalf verticale panelen waarvan in de bovenste drie gehamerd glas zit. Hierboven bevindt zich een kroonlijst met een verhoogd middendeel, op een paneel met sierlijst en geprofileerde consoles. De verticale drieliichts bovenlichten liggen verdiept en hebben gekleurd glas in lood met floraal motief. De vlaggestok bevindt zich hier tussenin.

Waardering

Het dubbele woonhuis is van algemeen provinciaal belang op grond van de volgende criteria:

- CULTUURHISTORISCHE WAARDE**
 - het dubbele woonhuis vertegenwoordigt cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van de huisvesting van de stedelijke burgerij rond 1910 in Drenthe

2. ARCHITECTUURHISTORISCHE WAARDE

- vanwege de waarde van het dubbele woonhuis gebouwd omstreeks 1895 als bijzondere uitdrukking van woonhuisarchitectuur in Overgangsarchitectuur in Drenthe;
- vanwege de esthetische kwaliteiten van het ontwerp;
- vanwege het kenmerkende materiaalgebruik en de opvallende en zorgvuldige detaillering in Overgangsarchitectuur

3. STEDENBOUWKUNDIGE/ENSEMBLE WAARDE

- vanwege de bijzondere betekenis van het dubbele woonhuis voortkomend uit de beeldbepalende situering in een gevelwand aan de Stationsweg, en gelegen binnen het cultuurhistorisch zeer waardevolle gebied Zuideinde/Stationsweg/Wilhelminapark.

4. GAAFHEID

- vanwege de hoge mate van gaafheid van het exterieur van het dubbele woonhuis;
- vanwege de waarde van het dubbele woonhuis in relatie tot de hoge mate van gaafheid van de stedenbouwkundige structuur en het bebouwingsbeeld binnen het cultuurhistorisch zeer waardevolle gebied Zuideinde/Stationsweg/Wilhelminapark

5. ZELDZAAMHEID

- vanwege de redelijke mate van zeldzaamheid van het dubbele woonhuis in de provincie Drenthe in relatie tot de voornoemde cultuurhistorische, architectonische en stedenbouwkundige kenmerken



Steenwijkerstraatweg 81 Meppel - Watertoren

Inleiding

In Waterstaatsstijl gebouwde WATERTOREN uit 1893. In 1893 was Meppel de eerste van de vier Drentse steden die ertoe overging een centrale drinkwatervoorziening aan te leggen. De Meppeler watertoren neemt als oudste watertoren een bijzondere plaats in temidden van de zes overgebleven Drentse watertorens. De ronde toren heeft een in Neoclassicistische trant opgebouwde geleding. Op het oorspronkelijke gedeelte is in 1955 een nieuw reservoir geplaatst. De toren was lange tijd van belang voor de drinkwatervoorziening, maar heeft thans die functie verloren en is in afwachting van herbestemming. De toren staat aan de zuidwestelijke rand van Meppel aan een uitvalsweg en heeft op het erf een niet originele klinkerbestrating en beplanting.

Omschrijving

De uit wit pleisterwerk bestaande WATERTOREN op ronde plattegrond is opgebouwd uit vier geledingen met een 12-kantige opbouw als top.

De onderste, zich naar boven toe iets versmallende ring heeft een donkergrijs gepleisterde plint. Deze ring wordt geleed door diepliggende 6-ruits gietijzeren rondboogvensters voorzien van een sluitsteen met diamantkop en licht gepleisterde banden.

De entree is gelegen aan de westzijde van de toren in een rondboogportiek en bestaat uit een vleugel deur voorzien van staand venster met smeedijzeren sierrooster; weldorpel, geprofileerd kalf; rondboog bovenlicht voorzien van radvormig smeedijzeren sierrooster; gepleisterde diamantkop sluitsteen boven de portiek; gedecoreerde neggenblokken ter hoogte van kalf; natuurstenen onderdorpel; natuurstenen stoep.

Tussen de eerste en tweede geleding een gepleisterde cordonlijst voorzien van gepleisterde klossen.

De tweede, zich naar boven toe versmallende ring heeft onderlangs een rij 6-ruits vensters als in de eerste ring; daarboven een rij 3-ruits staande vensters; daarboven een rij 2-ruits staande vensters; daarboven cordonlijst voorzien van rondboogfries met sluitstenen.

De derde, lage ring, wordt geleed door een verticaal uitkragende vlakverdeling die eindigt in driehoekige consoles ter ondersteuning van de vierde uitkragende ring; tussen de vlakken enkele 2-ruits staande vensters.

De vierde ring is blind opgemetseld en gepleisterd en herbergt het waterreservoir; verdeeld over het vlak zijn enkele oranje kleurige ruitvormen aangebracht.

Bovenop de vierde ring een 12-kantige betonnen opbouw voorzien van 4-ruits staande vensters; ijzeren hekwerk rondom; plat dak waarop een vaasvormige betonnen spits.

Ten zuidwesten van de toren een vrijstaand gebouwtje op rechthoekige plattegrond; overkragend plat dak met geprofileerde daklijst; grijs gepleisterd met witte banden.

Waardering

De watertoren is van algemeen provinciaal belang op grond van de volgende criteria:

CULTUURHISTORISCHE WAARDE

- de watertoren vertegenwoordigt hoge cultuurhistorische waarde als representant van de ontwikkeling van de gemeentelijke drinkwatervoorzieningen en de daarmee gepaard gaande civieltechnische ontwikkelingen aan het einde van de negentiende eeuw in Drenthe

CIVIELTECHNISCHE EN ARCHITECTUURHISTORISCHE WAARDE

- als voorbeeld van een watertoren in Waterstaatsstijl met Neoclassicistische kenmerken uit 1893 met in 1955 vernieuwd reservoir
- vanwege de esthetische en civieltechnische kwaliteiten van het ontwerp
- vanwege het kenmerkende materiaalgebruik en de zorgvuldige detaillering in Waterstaatsstijl met Neoclassicistische kenmerken

STEDENBOUWKUNDIGE / ENSEMBLEWAARDE

- vanwege de zeer beeldbepalende ligging aan een doorgaande weg aan de rand van het stedelijke gebied van Meppel

GAAFHEID / AUTHENTICITEIT

- vanwege de redelijke mate van gaafheid van de watertoren
- vanwege de waarde van de watertoren in relatie tot de redelijke mate van gaafheid van de stedenbouwkundige structuur en het bebouwingsbeeld van de directe omgeving

ZELDZAAMHEID

- vanwege de redelijke mate van zeldzaamheid van de watertoren in de provincie Drenthe in relatie tot de voornoemde cultuurhistorische, civieltechnische en stedenbouwkundige kenmerken

LOCATIE

Steenwijkerstraatweg 81
Meppel

GEMEENTE

Meppel

MONUMENTNUMMER

PM1-0171

CATEGORIE

Weg- en waterwerken

TYPE

Watertoren

BOUWJAAR

1893



Steenwijkerstraatweg 98 Meppel - Pompgebouw

Inleiding

Een in 1925 in Overgangsarchitectuur gebouwd POMPGEBOUW dat deel uitmaakt van het sluiscomplex 'de Paradijssluis'. Het gebouw heeft samenhang met de in 2002 geheel herbouwde schutsluis en de nabijgelegen sluiswachterswoning en het naastgelegen pompgebouw uit 1955. Het gehele complex vertegenwoordigt cultuurhistorische waarde als sluiscomplex in de Drentse Hoofdvaart, als belangrijke historisch-infrastructurele ontwikkelingsas in Drenthe. Het pompgebouw is nog steeds als zodanig in gebruik. Een sluiscomplex met schutsluis in de Drentse Hoofdvaart. In 1955 is nog een pompgebouw gebouwd. Verder bevindt zich hier een sluiswachterswoning die sterk gewijzigd is. Bescherming betreft hier het pompgebouw uit 1925. Het pompgebouw is nog steeds als zodanig in gebruik.

Omschrijving

Het POMPGEBOUW heeft een rechthoekige plattegrond is opgetrokken in een rood/bruine baksteen op een trasraam. Het gebouw wordt gedekt door een overkragend schilddak belegd met een oranje verbeterde Hollandse pan, brede bakgoot in houten betimmering op geprofileerde klossen, op het zuidelijke dakschild een houten dakkapelletje, uitkragend platdak met gootlijst op klossen en twee 4-ruitsvensters.

De noord- en zuidgevel worden geleed door een H-venster en een blind venster op oranje geglazuurde, geprofileerde raamdorpelstenen en een bovenlicht met 6-ruits roedenverdeling, natuurstenen latei, natuursteen neggenblokken. In de oostgevel een dichtgemetseld deel, een metalen deur met bovenin een ventilatieluik voorzien van metalen lamellen onder een natuurstenen latei, neggenblokken en een gemetselde stoep. In de westelijke gevel een houten deur onder latei, neggenblokken, vierruits bovenlicht onder latei. In alle gevels gemetselde banden van twee lagen donkere baksteen, gemetseld fries van uitkragend vertikaal metselwerk. De uitstroomopeningen onder in de zuidgevel bestaan uit een gemetselde segmentboog van rode baksteen voorzien van granieten aanzet- en sluitsteen, gemetselde pijlers met natuurstenen afdekplaat, daarover een stalen brug met houten wegdek en metalen hekwerk over de gehele breedte. Langs de westelijke gevel een gemetselde trap voorzien van stalen hekwerk met leuning en granieten randafwerking. In de zuidelijke gevel een natuurstenen gevelsteen met daarop "1925".

Waardering

Het pompgebouw is van algemeen provinciaal belang op grond van de volgende criteria:

CULTUURHISTORISCHE WAARDE:

- het pompgebouw vertegenwoordigt hoge cultuurhistorische waarde als representant van de infrastructurale ontwikkelingen en de daarmee gepaard gaande civieltechnische ontwikkelingen in de jaren twintig van de vorige eeuw in Drenthe; meer specifiek vanwege de infrastructurale en civieltechnische ontwikkelingen langs de Drentse Hoofdvaart die van cultuurhistorisch belang is als historisch-infrastructurale ontwikkelingsas van Drenthe

CIVIELTECHNISCHE EN ARCHITECTUURHISTORISCHE WAARDE:

- als voorbeeld van een pompgebouw in Overgangsarchitectuur uit 1925
- vanwege de esthetische en civieltechnische kwaliteiten van het ontwerp
- vanwege het kenmerkende materiaalgebruik en de zorgvuldige detaillering in Overgangsarchitectuur

STEDENBOUWKUNDIGE / ENSEMBLEWAARDE

- vanwege de beeldbepalende ligging van het pompgebouw als onderdeel van het sluseiland aan/over de Drentse Hoofdvaart die van cultuurhistorisch belang is als historisch-infrastructurele ontwikkelingsas van Drenthe
- vanwege de ensemblewaarde in relatie tot de historisch-functionele samenhang met de overige onderdelen van het sluiscomplex van de Paradijssluis waarvan de sluis en de sluiswachterswoning als objecten wegens teveel wijzigingen niet voor provinciale bescherming in aanmerking komen
- vanwege de ensemblewaarde in relatie tot de historisch-functionele samenhang met twee vergelijkbare pompgebouwen uit 1925 in de Drentse Hoofdvaart, te weten het rijksmonumentale pompgebouw van de Haveltersluis en het pompgebouw bij de Haveltersluis. Laatstgenoemd pompgebouw is eveneens in procedure om te worden aangewezen als provinciaal monument

GAAFHEID / AUTHENTICITEIT

- vanwege de redelijke mate van gaafheid van het pompgebouw
- vanwege de waarde van het pompgebouw in relatie tot de hoge mate van gaafheid van de stedenbouwkundige structuur van de directe omgeving

ZELDZAAMHEID

- vanwege de redelijke mate van zeldzaamheid van het pompgebouw in de provincie Drenthe in relatie tot de voornoemde cultuurhistorische, architectonische, civieltechnische en stedenbouwkundige kenmerken

LOCATIE

Steenwijkerstraatweg 98
Meppel

GEMEENTE

Meppel

MONUMENTNUMMER

PM1-0175

CATEGORIE

Weg- en waterwerken

TYPE

Pompgebouw

BOUWJAAR

1925



Stoombootkade 10 Meppel - Pakhuis

Inleiding

Een omstreeks 1860 in Ambachtelijk-traditionele trant gebouwd voormalig PAKHUIS gelegen op een zeer beeldbepalende en historisch-functioneel kenmerkende centrumlocatie aan de grachtengordel op de kop van het Meppeler diep. Twee gevels van het gebouw zijn gericht op het water. Aan de Stoombootkade lagen voorheen de schepen die het personenvervoer op Amsterdam onderhielden. Het pakhuis heeft thans een horecafunctie waartoe het op een aantal onderdelen is gewijzigd. Ondermeer zijn een aantal niet originele bij- en aanbouwen geplaatst die niet onder de provinciale bescherming vallen.

Omschrijving

Een uit twee bouwlagen bestaand PAKHUIS op rechthoekige plattegrond dat is opgetrokken in een rood/bruine baksteen op een grijs gepleisterde plint. Het pand wordt gedekt door een zadeldak, op het westelijk dakschild belegd met grijs gesmoorde oude Hollandse pan en op het oostelijk dakschild met oranje oude Hollandse pan; niet originele kunststof bakgoot; uitkragend gemetselde bakstenen consoles; niet originele zinken afvoerpijp op westelijk dakschild.

Aan de zuidzijde van het pand een gepleisterde tuitgevel die wordt geleed door twee niet originele dubbele deuren; twee hoge en twee lage rondboogvensters met gepleisterde lekdorpel in een niet originele detaillering; in de topgevel een rondvenster waarin een niet origineel ventilatierooster is aangebracht; niet originele twee verdiepingen hoge stalen brandtrap.

De westelijke gevel langs de kade wordt geleed door niet originele houten vensters: op de begane grond onder in rode en gele baksteen gemetselde segmentboog; op de verdieping onder in rode en gele baksteen gemetselde rollaag; niet originele deuren; gewijzigde niet originele ingangspartij; op de verdieping; het rechter geveldeel is licht risaliserend ten opzichte van het linker deel; boven de middenentree dubbele opgeklampte en getoogde deuren met venster onder rollaag; alle gevelopeningen zijn voorzien van opgeklampte houten luiken.

De noordelijke zijgevel is een normale topgevel met daarin een gewijzigd, niet origineel venster op de begane grond onder segmentboog van siermetselwerk; drie getoogde vensters met 8-ruits roedenverdeling onder geel/rode rollaag; dichtgezet rondvenster in rollaag.

De oostelijke achtergevel wordt op de verdieping geleed door niet originele houten rondboogvensters onder geel/rode rollaag met gemetselde lekdorpel. Op de begane aan de rechterzijde van de gevel diverse niet originele wijzigingen aan vensters en deuren.

Tegen de linkerzijde een niet originele houten aanbouw; oorspronkelijke gevelopeningen als aan de voorzijde die echter op niet originele wijze zijn ingevuld. Smeedijzeren staafankers in alle gevels.

Waardering

Het pakhuis is van algemeen belang voor de provincie Drenthe op grond van de volgende criteria:

CULTUURHISTORISCHE WAARDE

- vanwege de waarde van het pakhuis als bijzondere uitdrukking van de historische positie van Meppel als knooppunt van weg- en waterwegen, en de daaruit voortvloeiende functie van centrum voor handel en scheepvaart in de provincie Drenthe omstreeks het midden van de negentiende eeuw

ARCHITECTUURHISTORISCHE WAARDE

- als representant van een pakhuis uit circa 1900 in Ambachtelijk-traditionele trant
- vanwege het kenmerkende materiaalgebruik en de zorgvuldige detaillering in Ambachtelijk-traditionele trant

STEDENBOUWKUNDIGE/ENSEMBLE WAARDE

- vanwege de zeer beeldbepalende ligging van het pakhuis op een historisch-functioneel kenmerkende centrumlocatie aan de grachtengordel op de kop van het Meppeler diep.

GAAFHEID

- vanwege de redelijke mate van gaafheid van het pakhuis
- vanwege de waarde van het pakhuis in relatie tot de redelijke mate van gaafheid van de stedenbouwkundige structuur en het bebouwingsbeeld van de omgeving

ZELDZAAMHEID

- vanwege de redelijke mate van zeldzaamheid van het pakhuis in de provincie Drenthe in relatie tot de voornoemde cultuurhistorische, architectonische en stedenbouwkundige kenmerken

LOCATIE

Stoombootkade 10
Meppel

GEMEENTE

Meppel

MONUMENTNUMMER

PM1-0135

CATEGORIE

Handel en industrie

TYPE

Pakhuis

BOUWJAAR

ca. 1860



Small green rectangular sign below the circular logo.

Small pink rectangular sign above the glass door.



Thorbeckelaan 73 Meppel - Kruiskerk

Inleiding

De gereformeerde kerk, van oorsprong genaamd Nieuwe Kerk, is gebouwd in opdracht van de gereformeerde Kerk te Meppel naar een ontwerp van de Amersfoortse architect B.W. Plooy in 1959. Aannemer Eikenaar heeft de kerk gebouwd. De kerk is beeldbepalend gelegen in de as van de Thorbeckelaan, in de naoorlogse uitbreidingswijk Haveltermade. Opvallend is dat de kerk is opgetrokken op een langgerekte achthoekige plattegrond en dwars is geplaatst. Typologisch gezien valt de kerk onder de noemer centrale bouw. Centraalbouw komt zelden voor in deze periode bij gereformeerde kerken. De overgrote meerderheid die kort voor en na de oorlog tot stand zijn gekomen heeft een rechthoekige zaalvorm en een langgerekte rechthoekige plattegrond. In Meppel is niet alleen een kruis maar ook het XP-teken in de voorgevel opgenomen. De vormgeving van kerk met toren heeft een, door details als steunberen op de hoeken en met baksteen omlijste hoge vensters, ingetogen traditionele uitstraling. Dit in tegenstelling tot de betonnen spantconstructie van de kap. De stijl waarin deze kerk is opgetrokken wordt shake-handsarchitectuur genoemd, waarbij gebruik wordt gemaakt van oude en nieuwe stijlpatronen en materialen.

Architect B.W. Plooy heeft verschillende kerken, ongeveer dertig, in Nederland ontworpen. Hij was een veelgevraagd architect en heeft met name voor de oorlog zowel gereformeerde als hervormde kerken vormgegeven. Hij koos vaak voor schoon metselwerk, vlakke gesloten gevels en smalle vensterstroken, elementen die ook terug te vinden zijn in het ontwerp voor deze kerk.

Deze kerk is de tweede gereformeerde kerk in Meppel, de eerste was aan de Groenmarktstraat. Deze was gebouwd net voor de eeuwwisseling voor de nieuwe gereformeerde gemeente, ontstaan uit de samenvoeging van de Afscheidenen van 1834 en de Dolerenden van 1886. In de jaren vijftig van de 20e eeuw was de gemeente zo sterk gegroeid, dat men besloot een tweede kerk te bouwen in de nieuwbouwwijk Haveltermade. In 1963 werd het orgel gebouwd door de firma E. Leefland uit Apeldoorn. Op de langere termijn bleek de instandhouding echter een probleem, waardoor dit kerkgebouw werd afgestoten en op 1 april 1994 werd aangekocht door de vrijgemaakte gereformeerde gemeente. De kerk kreeg de nieuwe naam Kruiskerk. Door de groei van deze gemeente is het interieur van de kerk in 2007 vernieuwd en de vergaderlokalen aan de noordzijde vernieuwd. De aanbouw komt wegens verbouw niet voor bescherming van provinciewege in aanmerking. De inrichting van het plein aan de voorzijde van de kerk, in 1959 ontworpen door G.R. Hollema (tuin- en landschapsarchitect) uit Rolde, is in de loop der tijd geheel gewijzigd.

Omschrijving

Kerkgebouw op langgerekte achthoekige plattegrond is opgetrokken in gele baksteen (Noords verband) op een trasraam van rood gesinterd baksteen en wordt gedekt door een tentdak waarop grijze genuanceerde opnieuw verbeterde Hollandse pannen; fries van decoratief metselwerk; mastgoot gedragen door ijzeren gootbeugels. De gevels worden geleed door staande vijftienruits stalen vensters waarin gekleurd glas en worden omlijst door decoratief uitkragend metselwerk. Op de hoeken gemetselde steunberen.

Tegen de zuidgevel (lange zijde) een brede, bakstenen klokkenstoel onder zadeldak bedekt met koper die als en zware pilon de dubbele ingangspartij bevat en boven de gootlijst uittorent. De ingangspartij, waarboven de naam Kruiskerk, bestaat uit niet-originele dubbele deuren onder een latei en metselwerk; trasraam niet origineel; aan weerszijden een ijzeren lantaarn. Aan de voorzijde van klokkenstoel een gemetseld gevlochten XP-teken, aan de bovenzijde de luidklok in segmentboogvormige opening en bekroning door middel van een kruis.

In het interieur is de betonnen spantconstructie van de kap van belang.

De aanbouw aan de noordzijde is niet beschermd.

Waardering

De gereformeerde kerk, oorspronkelijk genaamd Nieuwe Kerk, gelegen aan de Thorbeckelaan 73 in Meppel, gebouwd in 1959 door architect B.W. Plooy te Amersfoort, van belang voor de provincie Drenthe vanwege de:

- cultuurhistorische waarde, als zijnde een representatief voorbeeld van een naoorlogse gereformeerde kerk
- architectuurhistorische waarde, als representatief voorbeeld van een centraal gebouwde naoorlogse kerk in shake-handsarchitectuur; zich uitend in de esthetische kwaliteiten van het ontwerp – gelet op de plattegrond en de brede bakstenen klokkenstoel; vanwege het belang van het oeuvre van de architect Plooy voor de gereformeerde kerkenbouw in Nederland
- stedenbouwkundige waarde van het pand – centraal gelegen in de naoorlogse wijk Haveltermade; en vanwege de ruimtelijke relatie die het aangaat met de omgeving
- uitzonderlijke gaafheid van het exterieur
- uitzonderlijke zeldzaamheid van centraalbouw in Drenthe en Nederland

LOCATIE

Thorbeckelaan 73
Meppel

GEMEENTE

Meppel

MONUMENTNUMMER

PM2-0249

CATEGORIE

Kerkelijke gebouwen

TYPE

Kerk

BOUWJAAR

1959

ARCHITECT

B.W. Plooy



Vledderstraat 3 - Gymzaal Meppel

Inleiding

De GYMZAAL is omstreeks 1890 gebouwd in Eclectische stijl met belangrijke elementen van de Chaletstijl als complexonderdeel bij de Rijks Hogere Burgerschool aan Zuideinde 76. Opmerkelijk zijn de gevels voorzien van vakwerk met houten raamwerk en bakstenen opvulling. In 1912 is het gebouw verplaatst naar de Vledderstraat om plaats te maken voor een nieuwe gymzaal op diezelfde locatie, die eveneens in procedure is om te worden aangewezen als provinciaal monument.

De GYMZAAL ligt naast een voormalig schoolgebouw aan een pleintje en wordt aan drie zijden omsloten door bebouwing.

Omschrijving

De GYMZAAL heeft een rechthoekige plattegrond, een opgehoogde bouwlaag, een zadeldak belegd met grijze bouletpannen, windveren en een fors uitkragende gootlijst die steunt op geprofileerde klossen en korbelen. De gevels zijn opgetrokken in een houten vakwerk in zigzag-patroon opgevuld met metselwerk van rode bakstenen op een forse grijze gepleisterde plint. De gevelgeleding bestaat uit zes originele vierruits vensters met geprofileerd kozijn op tweederde van de gevelhoogte, hiertussen verdeeld een horizontale houten balk de gevel, een entree hier onder en zuidwestelijk in de gevel gelegen, bestaande uit een houten strokendeur met bovenlicht, aan weerszijden twee staande vensters, alle met forse, iets geprofileerde kozijnen. De stoep is opgenomen in de verhoogde en glooiende verharding. Hemelwaterafvoer loopt over de gevel.

In de westgevel bevinden zich op de begane grond twee en in de topgevel vier naast elkaar gelegen staande vensters. De oostgevel wordt deels ingenomen door een aanbouw van jongere datum, waarschijnlijk rond 1920. Dit deel is opgetrokken in donkerbruine baksteen op een trasraam, het heeft een zadeldak met bouletpannen, bakgoot en uitkragende gootlijst op klossen. De gevel wordt geleed door vijf liggende zesruits vensters met ondoorzichtig glas in verschillende patronen (vermoedelijk vernieuwd) en een gemetselde lekdorpels. De oostgevel wordt geleed door een entree van iets verdiept in de gevel gelegen dubbele zesruits deuren voorzien van draadglas onder een natuurstenen latei, met een natuurstenen onderdorpel en neuten, een gemetselde stoep met rooster, aan weerszijden twee kleine vierkante vensters onder een natuurstenen latei en met gemetselde lekdorpels. In de topgevel zit een 4-ruitsvenster onder een latei en met een gemetselde lekdorpel.

Waardering

De gymzaal is van algemeen provinciaal belang op grond van de volgende criteria:

CULTUURHISTORISCHE WAARDE:

- de gymzaal vertegenwoordigt cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van regionale onderwijsvoorzieningen uit omstreeks 1890 in Drenthe; meer specifiek als vroeg voorbeeld van gebouwen voor sportbeoefening in Drenthe

ARCHITECTUURHISTORISCHE WAARDE

- vanwege de waarde van de gymzaal uit circa 1890 als bijzondere uitdrukking van een regionale onderwijsvoorziening in Eclectische stijl met belangrijke elementen van de Chaletstijl in Drenthe;
- vanwege de esthetische kwaliteiten van het ontwerp;
- vanwege het kenmerkende materiaalgebruik en de opvallende en zorgvuldige detaillering in Eclectische stijl met belangrijke elementen van de Chaletstijl

STEDENBOUWKUNDIGE/ENSEMBLE WAARDE

- vanwege de ensemblewaarde met het naastgelegen schoolgebouw Vledderstraat 3
- vanwege de historisch-functionele relatie met de gymzaal Zuideinde 76, die voorheen op de plaats van de huidige stond en die eveneens in procedure is om te worden aangewezen als provinciaal monument

GAAFHEID

- vanwege de hoge mate van gaafheid van de het exterieur van de gymzaal;

ZELDZAAMHEID

- vanwege de redelijke mate van zeldzaamheid van de gymzaal in de provincie Drenthe in relatie tot de voornoemde cultuurhistorische, architectonische en stedenbouwkundige kenmerken

LOCATIE

Vledderstraat 3
Meppel

GEMEENTE

Meppel

MONUMENTNUMMER

PM1-0154

CATEGORIE

Losse objecten

TYPE

Gymnastiekzaal

BOUWJAAR

ca. 1890



Woldstraat 16 Meppel - Stomerij Hoolsema

Inleiding

Het WINKEL/WOONHUIS is gebouwd in 1896 naar ontwerp van P. Janzen in opdracht van A. Duitgenius. Zowel winkelpui als de gevel daarboven zijn ontworpen in de stijl van de Neorenaissance. Het pand verkeert in nagenoeg authentieke staat en ligt aan een smalle winkelstraat met een dichte gevelwand nabij historisch centrum. De bebouwing aan de rechterzijde van het pand is gesloopt, de bouwsporen zijn nog aanwezig, hier wordt de gevelwand onderbroken door groen.

Omschrijving

Het WINKEL/WOONHUIS heeft een rechthoekige plattegrond, twee bouwlagen en een afgeknot schilddak voorzien van gesmoorde verbeterde holle pan. Het dak heeft een uitkragende geprofileerde gootlijst op een breed decoratief fries met consoles voorzien van mannenhoofdjes, twee dakkapellen met een halfrond fronton, dubbelvensters met bovenlicht en geprofileerde omlijsting met gedecoreerde wangen en een gemestelde schoorsteen.

De gevels zijn opgetrokken in een rode baksteen op een plint en rijk voorzien van gedetailleerde gepleisterde decoraties. De voorgevel wordt op de verdieping geleed door twee H-vensters in een decoratieve omlijsting van sierpleisterwerk, met een kroonlijst en een fries, een afzaat voorzien van decoratie, speklagen en een cordonlijst in de vorm van diamantkoppen. De kruisvensters, zowel op de bovenverdieping als op de begane grond, hebben dezelfde detaillering en een rijk geprofileerde middenstijl. Onder dit onderste venster gaat de afzaat over in gekleurd pleisterwerk met diamantkoppen.

De winkelpui onder een decoratief fries en kroonlijst bestaat uit een decoratief met klossen vormgegeven gevellijst, grote vensters op een gedecoreerde natuurstenen plint tussen twee geprofileerde pilasters.

De entree bestaat uit een niet originele glazen winkel deur tussen twee gietijzeren pijlers onder een bovenlicht en (sporen van dubbele deuren zichtbaar in) natuurstenen drempel.

De rechterzijde van het pand ligt vrij door de sloop van een buurpand, bouwsporen zijn nog aanwezig, aan de achterzijde bevindt zich een aanbouw met entree en openslaande deuren en vensters. Verder is de achtergevel gepleisterd en wordt het geleed door niet originele vensters.

Waardering

Het winkel/woonhuis is van algemeen belang voor de provincie Drenthe op grond van de volgende criteria:

CULTUURHISTORISCHE WAARDE

- vanwege de waarde van het winkel/woonhuis als bijzondere uitdrukking van de ontwikkeling van de stedelijke winkelvoorzieningen in Drenthe omstreeks 1900 en bijzondere uitdrukking van de historische positie van Meppel als handelscentrum in de provincie Drenthe

ARCHITECTUURHISTORISCHE WAARDE

- als representant van een winkel/woonhuis uit 1896 ontworpen door P. Janzen in de stijl van de Neorenaissance in Drenthe
- vanwege de esthetische kwaliteiten van het ontwerp
- vanwege het kenmerkende materiaalgebruik en de zorgvuldige en opvallende detaillering in de stijl van de Neorenaissance.

STEDENBOUWKUNDIGE/ENSEMBLE WAARDE

- vanwege de beeldbepalende ligging van het winkel/woonhuis in een kenmerkende reeks van winkelpanden aan de Woldstraat

GAAFHEID

- vanwege de hoge mate van gaafheid van het winkel/woonhuis
- vanwege de waarde van de winkel in relatie tot de redelijke mate van gaafheid van de stedenbouwkundige structuur en het bebouwingsbeeld van de omgeving

ZELDZAAMHEID

- vanwege de redelijke mate van zeldzaamheid van het winkel/woonhuis in de provincie Drenthe in relatie tot de voornoemde cultuurhistorische, architectonische en stedenbouwkundige kenmerken

LOCATIE

Woldstraat 16

Meppel

GEMEENTE

Meppel

MONUMENTNUMMER

PM1-0126

CATEGORIE


Handel en industrie

TYPE

Winkel-woonhuis

BOUWJAAR

1896

A three-story brick building with white window frames and a sign that reads "Stomerij Hooisema". The building features a mix of red brick and stone masonry. The ground floor has a large window and a doorway. The second and third floors have smaller windows. A black security camera is mounted on the corner of the building. A power line runs across the facade. A black metal fence is visible in the bottom right corner.

Stomerij Hooisema

Zuideinde 4 Meppel - Pastorie

Inleiding

De voormalige PASTORIE is omstreeks 1870 als blokvormig dwarshuis gebouwd in Eclectische stijl met Neoclassicistische kenmerken als beeldbepalend hoekpand op de hoek Zuideinde / Galmanspad nabij het centrum bij de brug. Het pand ligt in de rooilijn direct aan het openbare trottoir en maakt deel uit van de bebouwingwand aan het Zuideinde in het cultuurhistorisch zeer waardevolle gebied Zuideinde/Stationsweg/Wilhelminapark. In de PASTORIE is een bank gevestigd geweest en is nu in gebruik als architectenbureau. Voor de functiewijziging is aan de achterzijde een forse aanbouw gerealiseerd en is ook het interieur gemoderniseerd. De aanbouw valt niet onder provinciale bescherming.

Omschrijving

De PASTORIE heeft een nagenoeg vierkante plattegrond met aan de achter(west)zijde een rechthoekige uitbouw, twee bouwlagen en een schilddak dat gedekt is met gesmoorde Tuiles du Nord dakpannen en met twee gemetselde nokhoekschoorstenen met dekplaat op de voorste nokhoeken. In het westelijke dakschild zijn dakvensters aangebracht. In het zuidelijke dakschild bevindt zich een niet originele dakkapel met platdak, gootlijst en venster. Boven de geprofileerde gootlijst bevindt zich in het oostelijke dakschild een fronton met in de timpaan een halfrond openslaand venster met tracering.

De gevels zijn opgetrokken in bruinrode baksteen met een forse natuurstenen plint die tevens de afzaat van de vensters vormt. Alle H-vensters hebben afgeronde hoeken in de bovenlichten en hanenkammen. De voorgevel wordt symmetrisch geleed door vier vensters onder en vier vensters boven aan weerszijden van een middenpartij met entree en balkon onder een brede daklijst dat als fries iets prononceert. Hemelwaterafvoer loopt aan de zijkant over de gevel. De centraal gelegen entree bestaat uit paneeldeur (diamantkoppen) op een natuurstenen onderdorpel en een traps stoep, een geprofileerd calf, een bovenlicht met afgeronde hoeken, een paneelomlijsting met geornamenteerde consoles waarop de kroonlijst/ het balkon rust. Het balkon heeft een sierlijk vormgegeven hekwerk van smeedijzer, dubbele deuren en vensters met afgeronde hoeken, en een uitbundige omlijsting met een ornament met schelpmotief.

De zuidelijke gevel is gepleisterd en geschilderd in een grijze kleur en wordt geleed door drie vensters en een hemelwaterafvoer. De noordelijke gevel wordt geleed door zeven vensters en een entree met een paneeldeur met diamantkoppen, natuurstenen onderdorpel, een bovenlicht, hanenkam en een ingemetselde briefopening. In de westelijke (achter)gevel bevindt zich een klein H-venster en in de uitbouw zitten dubbele deuren met ramen, een deur met raam en een venster(ook afgeronde hoeken). Vermoedelijk gaat het hier om een dakterras. Onder het kleine venster is een deel van de gevel opnieuw gemetseld of gevoegd.

Waardering

De pastorie is van algemeen provinciaal belang op grond van de volgende criteria:

CULTUURHISTORISCHE WAARDE

- het herenhuis gebouwd als pastorie vertegenwoordigt cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een kerkelijke dienstwoning uit circa 1870 in Drenthe

ARCHITECTUURHISTORISCHE WAARDE

- vanwege de waarde van de pastorie gebouwd omstreeks 1870 in Eclectische stijl met Neoclassicistische kenmerken in Drenthe;
- vanwege de esthetische kwaliteiten van het ontwerp;
- vanwege het kenmerkende materiaalgebruik en de opvallende en zorgvuldige detaillering in Eclectische stijl met Neoclassicistische kenmerken

STEDENBOUWKUNDIGE/ENSEMBLE WAARDE

- vanwege de bijzondere betekenis van de kerkelijke dienstwoning voortkomend uit de beeldbepalende hoekligging en als onderdeel van de stedelijke bebouwingswand aan het Zuideinde in het cultuurhistorisch zeer waardevolle gebied Zuideinde/Stationsweg/Wilhelminapark

GAAFHEID

- vanwege de redelijke mate van gaafheid van het exterieur van de pastorie;
- vanwege de waarde van de pastorie in relatie tot de hoge mate van gaafheid van de stedenbouwkundige structuur en het bebouwingsbeeld van de bebouwing aan het Zuideinde in het cultuurhistorisch zeer waardevolle gebied Zuideinde/Stationsweg/Wilhelminapark

ZELDZAAMHEID

- vanwege de redelijke mate van zeldzaamheid van de pastorie in de provincie Drenthe in relatie tot de voornoemde cultuurhistorische, architectonische en stedenbouwkundige kenmerken

LOCATIE

Zuideinde 4
Meppel

GEMEENTE

Meppel

MONUMENTNUMMER

PM1-0149

CATEGORIE

Woonhuizen

TYPE

Woonhuis

BOUWJAAR

ca. 187



Zuideinde 40-40a Meppel - Winkel_woonhuis

Inleiding

Een omstreeks 1900 gebouwd WINKEL/WOONHUIS in Eclectische stijl met elementen van de Neorenaissance gelegen in het centrumgebied van Meppel. Het aan twee zijden door andere bebouwing ingesloten pand ligt direct aan het trottoir in het deel van Zuideinde dat fungeert als winkelstraat. Onder de bescherming vallen de hoofdvorm en de voorgevel van het pand.

Omschrijving

Het uit twee bouwlagen bestaande WINKEL/WOONHUIS is opgetrokken in rood/bruine baksteen. In de oostelijk gelegen voorgevel is de winkelpui op de begane grond opgetrokken in een witte verblendsteen op een zwart gepleisterde plint. Het pand wordt gedekt door een zadeldak met voorschild; bovenlangs de voorgevel een uitkragende lijstgoot met een bakgoot op bewerkte houten consoles; op het oostelijk dakschild een niet originele dakkapel.

In het midden van de verdieping wordt de voorgevel geleed door een rechthoekige erker op gietijzeren consoles; sterk overkragend plat dak met geprofileerde gootlijst op bewerkte houten consoles; smalle staande vensters met bovenlicht; bovenlangs bovenlichten 2-ruits houten roedenverdeling; raamstijlen en houten onderbouw voorzien van houtsnijwerk en profilering. Aan weerszijden van de erker een H-venster onder getoogde strek voorzien van aanzetsteen en sluitsteen met diamantkop. Gemetselde, deels door bruin/rode baksteen onderbroken, banden van blauwe verblendsteen.

In het midden van de gevel een groot liggend winkelvenster; schelpvormige hoekelementen aan de bovenzijde van het kozijn; geprofileerd kalf; 4-ruits bovenlicht, ter plaatse van de buitenste hoeken afgerond en uitkragend; geprofileerde bovendorpel. Aan weerszijden een houten paneel deur, links samengestelde winkel deur voorzien van roedenverdeling en houtsnijwerk. Rechts met smal 3-delig samengesteld venster. Beide deuren onder samengesteld getoogd bovenlicht met uitkragend houtsnijwerk in de bovenste hoeken en geprofileerde bovendorpel.

Brede gepleisterde cordonlijst met aan weerszijden een uitkragend decoratief gevelelement met daaronder een uitkragende afbeelding van een hoorn.

Waardering

Het winkel/woonhuis is van algemeen belang voor de provincie Drenthe op grond van de volgende criteria:

CULTUURHISTORISCHE WAARDE

- vanwege de waarde van het winkel/woonhuis als bijzondere uitdrukking van de ontwikkeling van de stedelijke winkelvoorzieningen in Drenthe omstreeks 1900 en bijzondere uitdrukking van de historische positie van Meppel als handelscentrum in de provincie Drenthe

ARCHITECTUURHISTORISCHE WAARDE

- als representant van een winkel/woonhuis uit omstreeks 1900 in Eclectische stijl met elementen van de Neorenaissance
- vanwege de esthetische kwaliteiten van het ontwerp
- vanwege het kenmerkende materiaalgebruik en de zorgvuldige en opvallende detaillering in Eclectische stijl met elementen van de Neorenaissance

STEDENBOUWKUNDIGE/ENSEMBLE WAARDE

- vanwege de beeldbepalende ligging van het winkel/woonhuis in een kenmerkende reeks van winkelpanden aan het Zuideinde
- vanwege de ensemblewaarde met het naastgelegen voormalige bankgebouw Zuideinde 42 dat eveneens in procedure is om te worden aangewezen als provinciaal monument

GAAFHEID

- vanwege de hoge mate van gaafheid van het winkel/woonhuis
- vanwege de waarde van de winkel in relatie tot de hoge mate van gaafheid van de stedenbouwkundige structuur en het bebouwingsbeeld van de omgeving

ZELDZAAMHEID

- vanwege de redelijke mate van zeldzaamheid van het winkel/woonhuis in de provincie Drenthe in relatie tot de voornoemde cultuurhistorische, architectonische en stedenbouwkundige kenmerken

LOCATIE

Zuideinde 40-40a
Meppel

GEMEENTE

Meppel

MONUMENTNUMMER

PM1-0129

CATEGORIE

Handel en industrie

TYPE

Winkel-woonhuis

BOUWJAAR

ca. 1900



Zuideinde 42 - Bankgebouw Meppel

1. Inleiding

Een in 1918 in opdracht van de Nationale Bankvereniging gebouwd BANKGEBOUW. Een ouder pand werd daarbij naar een ontwerp van architect H.F. Mertens uit Rotterdam compleet vernieuwd in een Rationalistische stijl. De huidige functie is een praktijk voor fysiotherapie. Het gebouw ligt op de hoek Weertstraat/Zuideinde in de lengterichting langs het Zuideinde direct aan het trottoir. Ten opzichte van de omliggende bebouwing neemt het bankgebouw een opvallende positie in, mede vanwege de afwijkende architectuur. Het (zij)erf is bestraat en in gebruik als parkeerplaats.

2. Omschrijving

Een uit 1 bouwlaag bestaand BANKGEBOUW op samengestelde plattegrond dat is opgetrokken in een rood/grijs gesinterde baksteen. Het hoofdvolume langs het Zuideinde wordt gedekt door een Mansardekap belegd met een oranje verbeterde Hollandse pan; uitkragende bakgoot op platte klossen; hoog opgemetselde bakstenen schoorsteen tegen de westelijke gevel; twee niet originele dakkapellen in het oostelijk dakschild; gemetselde bakstenen nokschoorsteen met uitkragende rand op de noordelijke hoek van het dak.

De voorgevel is opgebouwd uit gemetselde lisenen met daartussen H-vensters op gemetselde lekdorpel; bovenlicht voorzien van ruitvormige roedenverdeling; boven de vensters tussen de lisenen een rechthoekig uitkragend gevelement van verticaal metselwerk met aan weerszijden vier onder elkaar, in zaagtand geplaatste, bakstenen.

Rechts in de voorgevel de entree die bestaat uit een houten paneel deur; bovenlicht met ruitvormige roedenverdeling; geprofileerd kalf; natuurstenen onderdorpel en kalf; siermetselwerk boven kozijn als overig in de gevel.

De zuidelijk topgevel wordt geleed door drie, in een verdiept liggend muurvlak geplaatste H-vensters als in de voorgevel; ter breedte van het venstervlak doorlopende gemetselde lekdorpel; boven de kozijnen een strook verticaal metselwerk, waarboven de gemetselde lekdorpel van de verdiepingvensters een uitkragende rand vormt; aan weerszijden uitkragend metselwerk onder rollaag. Op de verdieping drie niet originele H-vensters onder rollaag en een aan beide zijden rond de hoek doorgetrokken uitkragende bakgoot. Tegen de topgevel een verticaal smeedijzeren ornament op uitkragend natuurstenen element.

Tegen de noordelijke helft van de achtergevel een haaks op het hoofdvolume geplaatste gepleisterde aanbouw onder mansardekap met daarachter een lage aanbouw onder plat dak. Beide aanbouwen vallen niet onder de provinciale bescherming.

De rechthoekige platte aanbouw tegen het zuidelijke gedeelte van de achtergevel valt wel onder de provinciale bescherming. De zuidelijke gevel hiervan wordt geleed door gemetselde lisenen die doorlopen tot boven de geprofileerde daklijst. Daartussen H-vensters; bovenlicht met ruitvormige roedenverdeling; gemetselde lekdorpel; eenvoudig verticaal metselwerk boven de vensters. Tussen het eerste en tweede venster van links een niet originele deur onder platte houten luifel. Tegen de zuidelijke gevel van deze aanbouw een lagere aanbouw onder plat dak. De zuidgevel van deze aanbouw wordt geleed door een staand venster in de vorm van een onregelmatige zeshoek in rollaag en voorzien van een smeedijzeren sierrooster; geprofileerde daklijst.

3. Waardering

Het bankgebouw is van algemeen belang voor de provincie Drenthe op grond van de volgende criteria:

4. CULTUURHISTORISCHE WAARDE

- vanwege de waarde van het bankgebouw als bijzondere uitdrukking van de ontwikkeling van de stedelijke voorzieningen in Drenthe omstreeks 1920 en bijzondere uitdrukking van de historische positie van Meppel als handelscentrum in de provincie Drenthe

5. ARCHITECTUURHISTORISCHE WAARDE

- als representant van een bankgebouw uit 1918 naar ontwerp van de Rotterdamse architect H.F. Mertens in Rationalistische architectuur
- vanwege de esthetische kwaliteiten van het ontwerp
- vanwege het kenmerkende materiaalgebruik en de zorgvuldige en opvallende detaillering in Rationalistische architectuur

6. STEDENBOUWKUNDIGE/ENSEMBLE WAARDE

- vanwege de beeldbepalende ligging van het bankgebouw op een hoek binnen een reeks van winkelpanden aan het Zuideinde
- vanwege de ensemblewaarde met het naastgelegen winkel/woonhuis Zuideinde 40 dat eveneens in procedure is om te worden aangewezen als provinciaal monument

7. GAAFHEID

- vanwege de redelijke mate van gaafheid van het bankgebouw
- vanwege de waarde van het bankgebouw in relatie tot de hoge mate van gaafheid van de stedenbouwkundige structuur en het bebouwingsbeeld van de omgeving

8. ZELDZAAMHEID

- vanwege de redelijke mate van zeldzaamheid van het bankgebouw in de provincie Drenthe in relatie tot de voornoemde cultuurhistorische, architectonische en stedenbouwkundige kenmerken



Zuideinde 50 Meppel - Herenhuis

Inleiding

Het HERENHUIS is gebouwd omstreeks 1895, ligt in de rooilijn, in de straatwand en direct aan het openbaar trottoir en doorgaande weg. Alleen de voorgevel wordt omschreven. Het herenhuis maakt deel uit van een aaneengesloten gevelwand binnen het cultuurhistorisch waardevolle gebied Zuideinde/Stationsweg/Wilhelminapark met huisvesting voor de stedelijke burgerij en elite in de periode ruwweg tussen 1880-1920.

Omschrijving

Het HERENHUIS heeft een rechthoekige plattegrond, twee bouwlagen en een schilddak dat met een grijze Oude Holle pan gedekt is. Op het dak bevindt zich, voor zover waarneembaar, een schoorsteenpijp. Op het dakschild aan de voorzijde(oost) is een dakkapel aangebracht, het heeft een dubbelruits venster, houten zijgeveltjes, geprofileerde houten wangen met floraaldecoratie, een uitkragende, aan de voorzijde iets getoogde, gootlijst met een ornament.

De voorgevel is witgepleisterd op een grijze plint. De geleding bestaat uit drie vensters en de entree op de begane grond, en vier vensters op de verdieping. Alle schuifvensters met een bovenlicht en afzaat. Op de begane grond hebben de vensters een dubbele getoogde profielomlijsting onderaan eindigend in neuten. Langs de vensters loopt een metalen stang/leuning.

Op de bovenverdieping zijn de vensters getoogd en ze hebben een vensteromlijsting met bovenin een decoratief ornament. Beide middelste vensters hebben een gezamenlijke afzaat. Onder de vensters loopt onderlangs een waterlijst en een cordonlijst. Deze laatste loopt door onder de twee balkons voor de twee buitenste vensters en vormt zo een geheel met de balkonvloer. De balkons worden ondersteund door twee geornamenteerde consoles. De balustrades hebben gesloten zijden, een hekwerk van siersmeedwerk met een krulmotief en een eenvoudige handlijst.

Onder de geprofileerde zinken gootlijst zit een fries met profielen onder een eierlijst. De zes geornamenteerde consoles met leeuwenkopjes bevinden zich gepaard op de hoeken en de enkele aan de andere zijde van het venster met de balkons.

De entree bevindt zich asymmetrisch in de voorgevel, aan de zuidelijke kant. Onder een bovenlicht en een geprofileerd kalf zit een paneeldeur met briefopening en een natuurstenen onderdorpel. De entree heeft dezelfde omlijsting als de vensters op de benedenverdieping.

Waardering

Het herenhuis is van algemeen provinciaal belang op grond van de volgende criteria:

CULTUURHISTORISCHE WAARDE

- het herenhuis vertegenwoordigt cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van de huisvesting van de stedelijke burgerij rond 1900 in Drenthe

ARCHITECTUURHISTORISCHE WAARDE

- vanwege de waarde van het herenhuis gebouwd omstreeks 1895 als bijzondere uitdrukking van woonhuisarchitectuur in Eclectische stijl in Drenthe;
- vanwege de esthetische kwaliteiten van het ontwerp;
- vanwege het kenmerkende materiaalgebruik en de opvallende en zorgvuldige detaillering in Eclectische stijl

STEDENBOUWKUNDIGE/ENSEMBLE WAARDE

- vanwege de bijzondere betekenis van het herenhuis voortkomend uit de zeer beeldbepalende situering als onderdeel van een aaneengesloten gevelwand aan het Zuideinde in het cultuurhistorisch zeer waardevolle gebied Zuideinde/Stationsweg/Wilhelminapark
- vanwege de ensemblewaarde met het vergelijkbare, naastgelegen herenhuis Zuideinde 48 dat is aangewezen als gemeentelijk monument

GAAFHEID

- vanwege de hoge mate van gaafheid van het exterieur van het herenhuis;
- vanwege de waarde van het herenhuis in relatie tot de hoge mate van gaafheid van de stedenbouwkundige structuur en het bebouwingsbeeld binnen het cultuurhistorisch zeer waardevolle gebied Zuideinde/Stationsweg/Wilhelminapark

LOCATIE

Zuideinde 50
Meppel

GEMEENTE

Meppel

MONUMENTNUMMER

PM1-0219

CATEGORIE

Woonhuizen

TYPE

Woonhuis

BOUWJAAR

ca. 1895



Zuideinde 51 Meppel - Schoolgebouw

Inleiding

Het tegenwoordig als SCHOOLGEBOUW fungerende pand is in 1894 in de stijl van de Neorenaissance gebouwd (gedenksteen topgevel). Oorspronkelijk is het pand gebouwd als 'Het Wapen van Meppel', een hotel annex koffiehuis. In de periode dat het fungeerde als hotel/ koffiehuis had werd het door de plaatselijke werkliedenvereniging als verenigingsgebouw gebruikt. In 1909 werd in het pand de voormalige Rijkslandbouwwinterschool gevestigd. Het gebouw heeft nog steeds een schoolfunctie (Regionaal scholengemeenschap Stad en Esch), is een aantal keren uitgebreid met verschillende aanbouwen. De school vormt een functionele eenheid met de naastgelegen villa Zuideinde 53 die eveneens in procedure is om te worden aangewezen als provinciaal monument. Het ensemble maakt onderdeel uit van de bebouwing aan het Zuideinde in het cultuurhistorisch zeer waardevolle gebied Zuideinde/Stationsweg/Wilhelminapark. Het hoofdvolume aan het Zuideinde bevindt zich in de rooilijn en bestaat uit twee delen uit vermoedelijk verschillende periodes, het noordelijke deel is het oorspronkelijke gebouw in Neorenaissancestijl en het aangebouwde zuidelijke deel is in vergelijkbare, maar versoberde stijl uitgevoerd. Haaks hierop staat een grote achteraanbouw met lokalen. De genoemde volumes worden in de onderstaande tekst nader beschreven. Het pand lijkt onlangs gerestaureerd. Aan de straatzijde bevindt zich een smalle tuin met een origineel smeedijzeren HEKWERK met sierlijk motief in toegangshek.

Omschrijving

Het SCHOOLGEBOUW heeft een samengestelde plattegrond, twee bouwlagen en een afgeknot samengesteld dak, deels met een zwart geglazuurde gegolfde Friese en zwart geglazuurde Oude Holle pan, op dit dak bevindt zich een gemetselde nokschorsteen tussen noordelijk en zuidelijk deel. Beide daken sluiten niet geheel op elkaar aan. Op het noordelijke dakschild bevindt zich nog een gemetselde schoorsteen. In het oostelijke dakschild bevinden zich een metalen dakvensters, een aantal metalen schoorstenen en windveer waaronder een hemelwaterafvoer met vergaarbak. De achterzijde (oost) van het hoofdvolume heeft een gootlijst op klossen boven blinde muurankers, de zij- en voorkant zijn voorzien van een geprofileerde uitkragende gootlijst boven een forse daklijst.

Op het dak van het oudste (noordelijke) volume bevindt zich centraal een dakopbouw met zadeldak en een trapgevel met natuurstenen dekplaten die overgaan in cordonlijsten, gepleisterde aanzetstenen boven een speklaag met gedecoreerde ornamenten op de hoeken, een dubbel venster in een gemetselde rondboog met een gedecoreerd boogveld en de datering '1894' en een sluitsteen in de vorm van een mannenhoofd onder voluut.

Van hieruit loopt een pilaster omhoog in de topgevel. Op de gevel zijn sierankers en een hijsanker aangebracht. De topgevel heeft gedecoreerde wangen en een 'leeuwenornament' op de top.

Op het dak van het zuidelijke volume bevindt zich een dakkapel met een zadeldak en zijkanten van zink, een geprofileerde daklijst, fronton, een piron, dubbelvenster met dubbel bovenlicht, decoratieve vensteromlijsting boven een risaliserende goot.

De gevels zijn opgetrokken in bruinrode baksteen met rode bakstenen lagen (noord) en gepleisterde speklagen (zuid).

De gevelgeleding van het zuidelijke volume is symmetrisch, aan weerszijden van de entree bevinden zich op de begane grond twee en op de bovenverdieping, niet originele T/H-vensters op natuurstenen afzaten die op de verdieping in een waterlijst overgaan onder segmentboog met gepleisterde aanzet- en sluitstenen, in het boogvelddecoratief gedecoreerd pleisterwerk. Tussen de verdiepingen loopt een cordonlijst.

In het risaliserende middendeel bevindt zich een inpandige entree, onder een rondboog en tongewelf ligt verdiept de dubbele paneeldeur met natuurstenen vloer, geprofileerd kalf en halfrond bovenlicht. Vanuit de rollaag en de sluit- en aanzetstenen lopen speklagen.

Hierboven een balkon met een balustrade omlijst door een segmentboog met sluit- en aanzetstenen. Verder

originele dubbele deuren en bovenlicht. De zijgevel wordt geleed door gemetselde banden, waterlijst en cordonlijst, en vier vensters met siermetselwerk in boogvelden, segmentboog met aan- en sluitstenen en een hemelwaterafvoer.

Het zuidelijke volume is opgetrokken in een lichtere baksteen, symmetrische gevelindeling met aan weerszijden van een risaliserend deel twee T-vensters op begane en twee op de verdieping, hanenkammen, natuurstenen lekdorpels, speklagen en cordonlijst. In het risaliserende middendeel bevinden zich vensters, op de begane grond een rondboogvenster met gemetselde boog en sluitsteen. Bovenverdieping een T-venster. De zijgevel wordt geleed door speklagen en een hemelwaterafvoer. Aan de achterzijde bevinden zich vier vensters, waarvan er een is dichtgezet en een hemelwaterafvoer met vergaarbak.

De vensters zijn deels voorzien van markiezen.

Aanbouwen zijn verbonden met nr. 53 aan de achterzijde. Linkerzijde aangebouwde klaslokalen onder mansardekap met zwartgeglazuurde boulet (kruis) pan, niet originele dakvensters en een hemelwaterafvoer op een bruine baksteen, steunberen en roedenverdeelde vensters onder segmentbogen. Verder zijn er aanbouwen en wijzigingen die niet onder de provinciale bescherming vallen.

Waardering

Het schoolgebouw met hekwerk is van algemeen provinciaal belang op grond van de volgende criteria:

CULTUURHISTORISCHE WAARDE

- het schoolgebouw met hekwerk vertegenwoordigt cultuurhistorische waarde vanwege de opeenvolgende regionale functies: als verenigingsgebouw van de werkliedenvereniging vormt het een gebouwde uitdrukking van de sociaal-economische ontwikkelingen aan het einde van de negentiende eeuw; als schoolgebouw vormt het een uitdrukking van regionale onderwijsvoorzieningen uit omstreeks 1910 in Drenthe

ARCHITECTUURHISTORISCHE WAARDE

- vanwege de waarde van het schoolgebouw met hekwerk uit 1894 als bijzondere uitdrukking van een regionale onderwijsvoorziening in de stijl van de Neorenaissance in Drenthe;
- vanwege de esthetische kwaliteiten van het ontwerp;
- vanwege het kenmerkende materiaalgebruik en de opvallende en zorgvuldige detaillering in de stijl van de Neorenaissance

STEDENBOUWKUNDIGE/ENSEMBLE WAARDE

- vanwege de betekenis van het schoolgebouw met hekwerk vanwege de beeldbepalende ligging als onderdeel van de bebouwing aan het Zuideinde in het cultuurhistorisch zeer waardevolle gebied Zuideinde/Stationsweg/Wilhelminapark
- vanwege de ensemblewaarde met de naastgelegen villa Zuideinde 53 die eveneens in procedure is om te worden aangewezen als provinciaal monument

GAAFHEID

- vanwege de redelijke mate van gaafheid van het schoolgebouw met hekwerk;
- vanwege de waarde van het schoolgebouw met hekwerk in relatie tot de hoge mate van gaafheid van de stedenbouwkundige structuur en het bebouwingsbeeld van de bebouwing aan het Zuideinde in het cultuurhistorisch zeer waardevolle gebied Zuideinde/Stationsweg/Wilhelminapark van de omgeving

ZELDZAAMHEID

- vanwege de redelijke mate van zeldzaamheid van het schoolgebouw met hekwerk in de provincie Drenthe in relatie tot de voornoemde cultuurhistorische, architectonische en stedenbouwkundige kenmerken

LOCATIE

Zuideinde 51
Meppel

GEMEENTE

Meppel

MONUMENTNUMMER

PM1-0162

CATEGORIE

Onderwijs en wetenschap

TYPE

School

BOUWJAAR

1894



Zuideinde 53 Meppel - Stadsvilla - Pastorie

Inleiding

De STADSVILLA is gebouwd als vrijstaand hoekpand omstreeks 1895 in Eclectische stijl met elementen van de Neorenaissance. In het verleden heeft het pand dienstgedaan als pastorie. Het ligt in de rooilijn op de kruising van het Zuideinde met de Stationsweg in een cultuurhistorisch zeer waardevol gebied met overwegend huisvesting voor de stedelijke burgerij en elite in de periode ruwweg tussen 1880-1920.

De villa vormt een ensemble met de naastgelegen stadsvilla Stationsweg 1 die eveneens is aangewezen als provinciaal monument. Doordat het deel uitmaakt van de scholengemeenschap is het erf ingrijpend gewijzigd en aangepast. Aan de voorzijde (west) bevindt zich een tuin met het origineel siersmeden HEKWERK met een dubbel openslaand deel voorzien van krulmotief naar de entree. Het pand wordt als woonhuis beschreven. De recente verbinding met het naastgelegen schoolgebouw valt niet onder provinciale bescherming.

Omschrijving

De STADSVILLA heeft een samengestelde plattegrond, twee bouwlagen, een afgeknot schilddak dat gedekt is met grijze Bouletpannen en aan de voorzijde (west) een driezijdige uitbouw. De gootlijst op het dak en de nokken zijn van zink, een geprofileerde gootlijst loopt langs de gevels. In de westelijke (in de uitbouw) en zuidelijke dakschilden bevindt zich een kleine dakkapel met een kantelbaar rondboogvenste met decoratief geprofileerde lijsten en wangen onder een uitkragende gootlijst en een getoogde kroonlijst met boogveld. De zij- en bovenkanten zijn bekleed met zink. In het noordelijke dakschild bevinden zich twee dakvensters die niet onder bescherming vallen.

De STADSVILLA is opgetrokken in rode baksteen in kruisverband, op een grijze plint. De voor- en zuidelijke gevel zijn op de hoeken verticaal geleed door gepleisterde blokmotieven (rustica) die, bij de rondom verlopende decoratieve daklijst met paneelprofilering en eierlijst, uitlopen in geprofileerde houten consoles. Boven het balkon komt de rustica samen in een segmentboog met een sluitsteen. Over de voor- en zijgevels verlopen speklagen die aansluiten bij de grijze afzaten op de sierlijsten met diamantkop onder en de kalven en kroonlijsten van de vensters.

Alle vensters op de begane grond zijn voorzien van eenzelfde omlijsting bestaande uit een fronton van een fries met consoles en een getoogde kroonlijst met een gestuct ornament in de timpaan met onder de vensters een geprofileerd gestuct paneel met een afzaat erboven.

De omlijsting van alle vensters op de verdieping zijn op dezelfde wijze vormgegeven: een fries met consoles en een rechte kroonlijst, een grijze afzaat en een sierlijst met diamantkop. De achtergevel is hierop een uitzondering, de versiering is hier achterwege gelaten.

De voorgevel is op de begane grond geleed door een houten kruisvenster met geprofileerd kozijn en op de verdieping door een kruisvenster met spijlen in de onderste vensters. In de driezijdige halfronde erkerachtige uitbouw bevindt zich in elk gevelvlak een venster.

De zuidelijke zijgevel is geleed door verbrede hoekrisalieten met vensters, op de verdieping is het westelijke venster dichtgemetseld. Op de begane grond is centraal een blinde rondboognis met segmentboog en sluitsteen en een watersteen aangebracht. Op de verdieping bevindt zich een cirkelvormige decoratie van siermetselwerk met sluisstenen.

De achtergevel is sober en wordt geleed door twee achterentrees met een gemetselde stoep en drie vensters met bovenlicht. Zinken hemelwaterafvoer loopt over de zijgevels. De oostelijke zijgevel heeft een verbinding met het naastgelegen gebouw. De geleding bestaat uit een originele ondiepe rechthoekige uitbouw met platdak aan de gevel, de speklagen lopen door en de hemelwaterafvoer heeft hier een verbinding met vergaarbakken. Op het dak staat een kleine schoorsteenpijp. De deur en de loopbrug vallen niet onder provinciale bescherming.

De entree bevindt zich in de voorgevel en bestaat uit een open portiek dat te bereiken is via een natuurstenen stoep met een enkele trede, de deur is voorzien van decoratief gesneden houtwerk met rozetten, vensteromlijsting, een getoogd fronton met ornament en twee staande rondboogvensters. Boven de deur

bevindt zich een bovenlicht, een decoratief fries en in de deuroplijsting een briefopening. Het portiek heeft een decoratief gepleisterd plafond en aan weerszijden halfzuiltjes met composietkapitelen op concoles die als het ware het bovenliggende halfronde balkon dragen. Het balkon heeft een balustrade van balusters met een geprofileerde handlijst. De dubbele balkondeuren hebben een bovenlicht met glas in lood, een fries en een geprofileerde omlijsting.

De aanbouw van rode baksteen en grijze plint bevindt zich deels aan de achtergevel en deels aan de noordelijke zijgevel waar het is opgenomen in de verbinding. Het heeft een plat dak met een gootlijst en een hemelwaterafvoer, drie niet originele vensters en twee kleine getraliede vensters met strekkenlaag, alle met afzaat. De gevel die haaks staat op de achtergevel verspringt net iets voorbij het midden.

Waardering

De stadsvilla met hekwerk is van algemeen provinciaal belang op grond van de volgende criteria:

CULTUURHISTORISCHE WAARDE

- de stadsvilla met hekwerk vertegenwoordigt cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van de huisvesting van de stedelijke elite in Drenthe

ARCHITECTUURHISTORISCHE WAARDE

- vanwege de waarde van de stadsvilla met hekwerk gebouwd omstreeks 1895 als bijzondere uitdrukking van woonhuisarchitectuur in Eclectische stijl met elementen van de Neorenaissance in Drenthe;
- vanwege de esthetische kwaliteiten van het ontwerp;
- vanwege het kenmerkende materiaalgebruik en de opvallende en zorgvuldige detaillering in Eclectische stijl met elementen van de Neorenaissance

STEDENBOUWKUNDIGE/ENSEMBLE WAARDE

- vanwege de bijzondere betekenis van de stadsvilla met hekwerk voortkomend uit de zeer beeldbepalende situering op de kruising van de Stationsweg met het Zuideinde in het cultuurhistorisch zeer waardevolle gebied Zuideinde/Stationsweg/Wilhelminapark
- vanwege de ensemblewaarde met de vergelijkbare, naastgelegen stadsvilla Stationsweg 1 die eveneens is aangewezen als provinciaal monument

GAAFHEID

- vanwege de redelijke mate van gaafheid van het exterieur van de stadsvilla en het hekwerk;
- vanwege de waarde van de stadsvilla in relatie tot de hoge mate van gaafheid van de stedenbouwkundige structuur en het bebouwingsbeeld binnen het cultuurhistorisch zeer waardevolle gebied Zuideinde/Stationsweg/Wilhelminapark

ZELDZAAMHEID

- vanwege de redelijke mate van zeldzaamheid van de stadsvilla met hekwerk in de provincie Drenthe in relatie tot de voornoemde cultuurhistorische, architectonische en stedenbouwkundige kenmerken

LOCATIE

Zuideinde 53
Meppel

GEMEENTE

Meppel

MONUMENTNUMMER

PM1-0218

CATEGORIE

Woonhuizen

TYPE

Woonhuis

BOUWJAAR

ca. 1895



Zuideinde 76 Meppel - Gymzaal Meppel

Inleiding

De GYMZAAL werd in 1913 als onderdeel van de Rijks Hogere Burgerschool gebouwd naar ontwerp van de directeur gemeentewerken D. Monsma. De gymzaal is gebouwd in Overgangsarchitectuur met elementen van de Chaletstijl. De gymzaal is gebouwd op de locatie van een voorganger. Dit gymlokaal werd verplaatst naar de Vledderschool. Laatstgenoemde gymzaal, Vledderstraat bij 3, is eveneens in procedure om te worden aangewezen als provinciaal monument.

De vrijstaande GYMZAAL ligt achter op het terrein van de voormalige HBS (nu nog altijd in gebruik als schoolgebouw) aan het zogeheten J. Postemapleintje.

Omschrijving

De GYMZAAL heeft een rechthoekige plattegrond, heeft een ruime bouwlaag, is opgetrokken in bruinrode baksteen en heeft een afgewolfd zadeldak met bouletpannen, nokken zijn voorzien van windveren en pironen, uitkragende geprofileerde gootlijst op klossen, windveer bekleed met zink. De dakrand van de lange zijde is voorzien van een metalen goot op klossen. Beide topgevels zijn voorzien van getand strokenhout, in de oostelijke gevel bevindt zich een groot 9-delig venster, de drie middelste met 9-ruits roedenverdeling.

De voorgevel (lange zijde, noord) wordt geleed door drie originele getoogde dubbele paneeldeuren met roede verdeelde vensters onder een gemetselde segmentboog en water/cordonlijst op natuurstenen onderdorpel en neuten. Hierboven bevinden zich drie grote originele dubbelvensters met 9-ruits bovenlichten op afzaten onder de met getand strokenhout beklede topgevels van de geveluitbouw met zadeldak en wolfseind, piron, en uitkragende gootlijst op klossen. Hiertussen heeft het dak geprofileerde gootlijsten met windveer en een zinken hemelwaterafvoer.

Hoewel de zuidelijke gevel niet is geïnspecteerd wordt een symmetrische opbouw vermoed met een gevelindeling die gelijk is aan de noordelijke gevel (deels te zien op de luchtfoto).

Tegen de oostgevel is een afdak geplaatst, aan de westgevel is een rechthoekige aanbouw met platdak en een deur, vermoedelijk de huidige hoofdingang.

Waardering

De gymzaal is van algemeen provinciaal belang op grond van de volgende criteria:

CULTUURHISTORISCHE WAARDE

- de gymzaal vertegenwoordigt cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van regionale onderwijsvoorzieningen uit omstreeks 1915 in Drenthe; meer specifiek als vroeg voorbeeld van gebouwen voor sportbeoefening in Drenthe

ARCHITECTUURHISTORISCHE WAARDE

- vanwege de waarde van de gymzaal naar ontwerp van de directeur gemeentewerken D. Monsma uit 1913 als bijzondere uitdrukking van een regionale onderwijsvoorziening in Overgangsarchitectuur met elementen van de Chaletstijl in Drenthe;
- vanwege de esthetische kwaliteiten van het ontwerp;
- vanwege het kenmerkende materiaalgebruik en de opvallende en zorgvuldige detaillering in Overgangsarchitectuur met elementen van de Chaletstijl

STEDENBOUWKUNDIGE/ENSEMBLE WAARDE

- vanwege de betekenis van de gymzaal als onderdeel van de bebouwing aan het Zuideinde in het cultuurhistorisch zeer waardevolle gebied Zuideinde/Stationsweg/Wilhelminapark
- vanwege de ensemblewaarde met het naastgelegen schoolgebouw

- vanwege de historisch-functionele relatie met de gymzaal Vledderstraat bij 3 te Meppel, die voorheen op de plaats van de huidige stond en die eveneens in procedure is om te worden aangewezen als provinciaal monument

GAAFHEID

- vanwege de hoge mate van gaafheid van de het exterieur van de gymzaal;
- vanwege de waarde van de gymzaal in relatie tot de hoge mate van gaafheid van de stedenbouwkundige structuur en het bebouwingsbeeld aan het Zuideinde in het cultuurhistorisch zeer waardevolle gebied Zuideinde/Stationsweg/Wilhelminapark

ZELDZAAMHEID

- vanwege de redelijke mate van zeldzaamheid van de gymzaal in de provincie Drenthe in relatie tot de voornoemde cultuurhistorische, architectonische en stedenbouwkundige kenmerken

LOCATIE

Zuideinde 76
Meppel

GEMEENTE

Meppel

MONUMENTNUMMER

PM1-0153

CATEGORIE

Losse objecten

TYPE

Gymnastiekzaal

BOUWJAAR

1913



Zuideinde 76 Meppel - Rijks Hogere Burgerschool

Inleiding

De voormalige RIJKS HOOGERE BURGERSCHOOL werd gebouwd in 1881-1882 in Neorenaissance stijl. De school vormt een ruimtelijke en functionele eenheid met het links achter de school gelegen gymnastieklokaal dat provinciaal monument is. Het ensemble is gelegen op een stedenbouwkundig beeldbepalende plek op de hoek van het Zuideinde en de Prinses Marijkestraat, in het cultuurhistorisch zeer waardevolle gebied Meppel Oud-Zuid. Dit gebied is aangewezen van rijksweg als beschermd gezicht. Het frontgebouw van de school aan het Zuideinde is teruggedroomd, waardoor een plein wordt gevormd. Het oorspronkelijke hekwerk heeft plaats gemaakt voor knotwilgen. De vleugel aan de noordzijde, Prinses Marijkeweg, is verbonden met de Zuiderschool.

In de 20^{ste} eeuw zijn uitbreidingen en verbouwingen uitgevoerd. In 1913 werden de aanbouwen op de hoeken van het frontgebouw verlengd naar een ontwerp van de directeur gemeentewerken Dirk Monsma, in overeenkomstige bouwstijl. Ook werden er een conciërgewoning en een gymnastieklokaal op het terrein bijgebouwd, eveneens naar een ontwerp van de heer Monsma. De conciërgewoning is inmiddels afgebroken. In 1959 werden de aanbouwen wederom uitgebreid, in een sobere uitvoering van de stijl van het oorspronkelijke gebouw. Ook werd het binnenplein dicht gebouwd. Deze uitbouw valt wegens aantasting van de architectuurhistorische waarden van de Rijks HBS buiten de bescherming van provincieweg. Ook de uitbreidingen met noodlokalen uit resp. 1960, 1984, 1986 vallen buiten de bescherming. In 1975 werd de school verbonden met de naastgelegen Zuiderschool aan de Prinses Marijkeweg. In 1988 wordt het oude verbindingsstuk vervangen door een nieuwe hals met liftinstallatie.

De HBS werd in Nederland in 1863 ingevoerd. In de provincie Drenthe werden drie Rijks Hogere Burgerscholen gebouwd. De oudste stamt uit 1867 en staat in Assen, de jongste uit 1909-1910 staat in Coevorden, beide zijn op rijksniveau beschermd. Bij het Koninklijk Besluit van 9 juni 1881 nummer 59 werd besloten een Rijks HBS met driejarige cursus in Meppel te vestigen. Op 11 juli 1881 werd door het Gemeentebestuur van Meppel de bouw van de Rijks HBS en gymnastieklokaal aanbesteed. Op 27 augustus 1881 verscheen de eerste aangifte van leerlingen en op 9 september 1881 werd met de lessen begonnen. De school werd voorlopig gehuisvest in de Franse Jongensschool. Op 6 september 1882 werd het nieuwe gebouw in gebruik genomen. Bij Koninklijk Besluit van 30 augustus 1912 werd bepaald dat de Rijks HBS met driejarige cursus werd omgezet in een vijfjarige cursus. Dit is de reden dat het pand in 1913 werd uitgebreid. In september 1930 werd een literair-economische afdeling aan de school toegevoegd. Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd de school ingenomen door de bezettingstroepen. De leerlingen werden in andere scholen ondergebracht. Na de bevrijding in april 1945 werden in de school NSB-ers gehuisvest. Bij het cursusjaar 1945-46 kon de school weer voor de oorspronkelijke bestemming worden gebruikt. In september 1947 werd er een afdeling gemeentelijk lyceum opgericht. De school heette voortaan 'Openbaar Lyceum'. Per 1 augustus 1968 vond de vorming van de rijksscholengemeenschap plaats. De voormalige openbare Zuiderschool werd in 1977 aangekocht door de Rijksgebouwendienst. Het complex kwam in gebruik bij De Regionale Scholen Gemeenschap Stad en Esch. In 2017 werd het pand verkocht door de gemeente aan Schavast BV uit Hasselt.

Omschrijving

Het twee bouwlagen hoge voormalige SCHOOLGEBOUW, op samengestelde plattegrond, bestaat uit een frontgebouw op rechthoekige plattegrond, met aan de achterzijde op de hoeken twee haaks daarop staande langgerekte rechthoekige bouwvolumes.

Het pand is opgetrokken in roodbruine baksteen met gesneden voeg, op een naar voren springend trasraam van gesinterde bruine baksteen afgezet met een deksteen. De aanbouwen uit 1959 zijn opgetrokken in rode baksteen op een uitkragend trasraam van gesinterde baksteen met afdeksteen.

Het pand wordt gedekt door een samengestelde kap met grijze bouletpannen, waarop dakkapellen met staand venster onder zadel/spitsdak met leidekkingen en bekroning middels een piron; houten gootlijst waaronder een fries van decoratief gekleurd metselwerk. De aanbouwen uit 1959 worden gedekt door een samengestelde kap waarop grijze Hollandse pannen; houten gootlijst op een decoratief gemetseld fries van rode baksteen; dakkapellen onder plat dak met vierruits venster; gemetselde hoge schoorsteen op het dakvlak aan de noordzijde.

De gevels worden geleed door H-vensters en samengestelde tweedelige H-vensters met een geprofileerd houten kozijn (omlijsting vensters van niet-origineel kunststof) onder een rondboog/segmentboog/strek van gele en roodbruine baksteen; boogtrommels opgevuld met divers decoratief metselwerk van gele en roodbruine baksteen; speklagen/gevelbanden van gele baksteen en uitkragend bruine baksteen en natuursteen; muurankers; staande gietijzeren roosters onder strek net boven het trasraam. De gevels van de aanbouwen uit 1959 worden geleed aan de zuidzijgevel door tweedelige samengestelde H-vensters onder een segmentboog van rode baksteen en onderdorpel van gesinterde baksteen. Aan de noordgevel worden de gevels geleed door samengestelde tweedelige H-vensters onder een betonnen latei waarboven een segmentboog van rode baksteen en met betonnen dorpel; op de verdieping door samengestelde tweedelige H-vensters onder een gemetselde strek; gevelbanden van uitkragend beton of baksteen; segmentboogvormige keldervensters onder rollaag van rode baksteen en betonnen dorpel waarvoor een diefijzer of rooster. De uitbouwen worden beëindigd door een tuitgevel; tuit en schouderstukken afgedekt met beton; vensters met betonnen omlijsting of onder rollaag.

De entree bevindt zich in de oostgevel in het centrale geveldeel van het frontgebouw en bestaat uit dubbele houten paneeldeuren met ijzeren gehengen en beslag; gepleisterde omlijsting bestaande uit twee pilasters op hardstenen basement, waarop een kroonlijst waarin nog zichtbaar de naam Rijks Hogere Burgerschool, bekroond met een bovenlicht waarin drie staande vensters met aan weerszijden een voluut en waarboven een segmentvormig fronton. Voor de entree een hardstenen stoep van drie treden, waarvoor een ijzeren rooster.

Op beide hoeken van het frontgebouw een risalerend geveldeel, bekroond met een trapgevel; trappen afgedekt met natuursteen. In de top van de linker risaliet drie smalle staande vensters onder segmentboog; bekroning van de top middels een natuurstenen leeuw; onder de vensters een natuurstenen gevelsteen waarin de naam Rijks Hogere Burgerschool. In de top van de rechter risaliet twee smalle staande vensters onder rollaag; bekroning van de top middels een natuurstenen obelisk; in de boogtrommels een gevelsteen waarin 'Anno' en een gevelsteen waarin het bouwjaar 'MDCCCLXXXI'.

Centraal in de noordgevel een risalerende trapgevel uit 1913 afgedekt met natuursteen; op de begane grond twee niet-originele vensters met rondom vernieuwd metselwerk; op de verdieping drie staande segmentboogvormige vierruits vensters met gekleurd glas-in-lood onder rollaag verbonden met elkaar door een segmentboog van rode en gele baksteen, hardstenen dorpel, gemetselde middenstijlen; in de top twee staande segmentboogvormige drierruits vensters met gekleurd glas-in-lood onder rollaag verbonden met elkaar door een segmentboog van gele en rode baksteen, gemetselde middenstijl, hardstenen dorpel. Aan de rechterzijde van de risaliet de aanbouw uit 1959.

Tegen de westgevel van het frontgebouw is in 1959 een aanbouw gebouwd, waardoor de binnenruimte is dichtgezet. Deze aanbouw komt niet voor provinciale bescherming in aanmerking. De rood gemarkeerde bouwdelen hebben een provinciale monumentstatus.

Waardering

De voormalige Rijks HBS is van algemeen regionaal belang voor de provincie Drenthe vanwege de:

- cultuurhistorische waarde van het hoofdgebouw als representant voor de ontwikkeling van het Rijks Hogere Burgeronderwijs in Drenthe en vanwege het belang van de komst van een dergelijke school voor het aanzien van de steden in Drenthe;
- architectuurhistorische waarde van het gebouw qua schooltype en vanwege de kwaliteiten van de Neo-rennaissance bouwstijl met bijzondere detaillering en materiaalgebruik;
- stedenbouwkundige en ensemble waarde van de school samen met het gymnastieklokaal en de ruimtelijke relatie die het aangaat met de omgeving en de bebouwing langs het Zuideinde;
- gaafheid van het ontwerp van het hoofdgebouw;
- zeldzaamheid van dit type school in de provincie Drenthe.

LOCATIE

Zuideinde 76
Meppel

GEMEENTE

Meppel

MONUMENTNUMMER

PM1-0313

CATEGORIE

Onderwijs en wetenschap

TYPE

School

BOUWJAAR

1881

ARCHITECT

Dirk Monsma







Meppel.

Rijks Hogere Burgerschool.





Zuideinde 95 Meppel - Stadvilla

Inleiding

De in Overgangsarchitectuur met kenmerken van de Chaletstijl ontworpen STADSVILLA is in 1915 gebouwd in opdracht van D. Jacobs te Meppel. De oorspronkelijke dakkapel aan de voorzijde is in 1948 vervangen door het huidige grotere exemplaar. Het is een vrijstaand pand en het ligt iets achter de rooilijn aan de doorgaande weg op de hoek van Zuideinde met Wilhelminapark in een rij vergelijkbare villa's en herenhuizen binnen het cultuurhistorisch zeer waardevolle gebied Zuideinde/Stationsweg/Wilhelminapark met huisvesting voor de stedelijke burgerij en elite in de periode ruwweg tussen 1880-1920.

Het pand is door drie topgevels een hoekpand dat georiënteerd is op zowel het Zuideinde als het Wilhelminapark. Rondom erf en tuin, voor het overgrote deel omgeven door een taxushaag. Aan de noordzijde bevindt zich een schutting. Elementen van originele beplanting w.o. diverse bomen en een magnolia zijn aanwezig. Er is een origineel ijzeren TOEGANGSHEK richting de entree. Wellicht is het overige deel van het hekwerk nog verscholen in de haag aanwezig.

Omschrijving

De STADSVILLA heeft een samengesteld plattegrond, is deels onderkelderd en bestaat deels uit twee bouwlagen met een samengesteld dak (kruisnok) dat gedekt is met bruinrode geglazuurde Tuiles du Nord dakpan. Op het zuidelijke dak bevindt zich een gemetselde nokschoorsteen. In het westelijke dakschild bevindt zich een dakkapel met dubbel venster, plat dak en uitkragende geprofileerde gootlijst (later toegevoegd). In het andere dakschild, aan de oostzijde, bevindt zich een originele dakkapel. Het komt schuin uit het dakschild omhoog, is gedekt met Tuile du nord dakpannen en voorzien van windveren en een goot met hemelwaterafvoer. Het staande dubbele venster heeft twee tweelichts bovenlichten met oranje/geel gekleurd glas. Het dak heeft een fors uitkragende houten gootlijst op klossen met een kleine daklijst.

De gevels zijn opgetrokken in bruinrode baksteen met gepleisterde speklagen op een gepleisterd trasraam. De verdieping van het hoofdvolume is wit gepleisterd met speklagen in rode baksteen. De scheiding tussen begane grond en verdieping wordt gevormd door een gepleisterde grijze waterlijst. De gevels zijn geled door H-vensters en achtruits bovenlichten met oranje/geel gekleurd glas, gepleisterde speklagen, natuurstenen lateien boven de vensters, segmentbogen met gepleisterde aanzet- en sluitstenen en met gele baksteen ingemestelde boogvelden en natuurstenen afzaten. Op de bovenverdieping en in de topgevel van de zuidelijke gevel en de topgevel aan de oostkant bevinden zich dubbele vensters met lateien en rollagen. In alle topgevels is bovenin gevelbekleding van getand strokenhout aangebracht.

De noordelijke gevel is geled door speklagen, een staand dubbelvenster en een dubbel bovenlicht met een gepleisterde latei, een boogveld en een segmentboog, daarboven in de topgevel een kleiner staand dubbelvenster. Op de begane grond van deze gevel is de aanzet van twee gevelopeningen te zien.

De uitbouw aan de westgevel bestaat uit een trapeziumvormige erker. In de voorgevel bevindt zich een staand venster met een tienruits bovenlicht en in de zijgevels staande vensters met zesruits bovenlicht, alle met oranje-geel gekleurd glas en met natuurstenen lateien, gemetselde rollagen en natuurstenen afzaten. Ook hier weer de speklagen als eerder genoemd. De erker heeft een fors uitkragende geprofileerde gootlijst op klossen en een smalle daklijst.

Op de erker bevindt zich een balkon met dubbele deuren met getoogde vensters, dubbele zesruits bovenlichten, natuurstenen latei, met gele bakstenen gemetseld boogveld en twee segmentboogjes. Het houten balkonhek heeft een verticaal, geometrisch patroon. In de topgevel zit een staand dubbel venster met dubbele achtruits bovenlichten, natuurstenen latei en rollaag.

De geleding van de oostgevel (boven de serre) is gelijk aan die van de westgevel boven de erker. De houten serre op een gemetseld trasraam bestaat uit zes vensters met 12-ruits bovenlichten van geel-oranje glas, een dubbele paneeldeuren met getoogde vensters, en geprofileerde kozijnen onder een daklijst en een uitkragende gootlijst op klossen. Een houten balkonhek met verticale spijlen omsluit het grote balkon.

De oostgevel van het noordelijke bouwvolume is geleed door een dubbel venster met een dubbel zesruits bovenlicht en een entree, beide onder een met gele bakstenen gemetseld boogveld, een rode segmentboog en een doorlopende speklaag. Voor de oorspronkelijke entree zit een niet originele uitbouw met een paneel deur met stoep en een venster. In de plint bevindt zich het dubbele keldervenster.

De westgevel van het noordelijke bouwvolume is geleed door een dubbel venster met een dubbel zesruits bovenlicht en de hoofdentree onder een natuurstenen latei, een met gele bakstenen gemetseld boogvel en rode segmentbogen met sluit- en aanzetstenen.

Zowel west- als oostgevel hebben een gemesteld fries van gele en rode bakstenen op een grijze waterlijst en met geprofileerde hanglijsten.

De entree bestaat uit een houten paneel deur met verticaal venster onder een getand kalf, een natuurstenen onderdorpel en neuten boven een eentrapstoep en met een verticaal ingemetselde natuurstenen briefopening. In het geprofileerde kozijn zit een achtruits bovenlicht met geel-oranje glas.

Waardering

De stadsvilla met toegangshek is van algemeen provinciaal belang op grond van de volgende criteria:

CULTUURHISTORISCHE WAARDE

- de stadsvilla met hekwerk vertegenwoordigt cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van de huisvesting van de stedelijke elite rond 1910 in Drenthe

ARCHITECTUURHISTORISCHE WAARDE

- vanwege de waarde van de stadsvilla met toegangshek gebouwd omstreeks 1915 als bijzondere uitdrukking van woonhuisarchitectuur in Overgangsarchitectuur met kenmerken van de Chaletstijl in Drenthe;
- vanwege de esthetische kwaliteiten van het ontwerp;
- vanwege het kenmerkende materiaalgebruik en de opvallende en zorgvuldige detaillering in Overgangsarchitectuur met kenmerken van de Chaletstijl

STEDENBOUWKUNDIGE/ENSEMBLE WAARDE

- vanwege de bijzondere betekenis van de stadsvilla met toegangshek voortkomend uit de zeer beeldbepalende situering op de kruising van het Zuideinde met het Wilhelminapark in het cultuurhistorisch zeer waardevolle gebied Zuideinde/Stationsweg/Wilhelminapark
- vanwege de ensemblewaarde met de vergelijkbare, naastgelegen stadsvilla Zuideinde 97 die eveneens in procedure is om te worden aangewezen als provinciaal monument

GAAFHEID

- vanwege de redelijke mate van gaafheid van het exterieur van de stadsvilla en het toegangshek;
- vanwege de waarde van de stadsvilla in relatie tot de hoge mate van gaafheid van de stedenbouwkundige structuur en het bebouwingsbeeld binnen het cultuurhistorisch zeer waardevolle gebied Zuideinde/Stationsweg/Wilhelminapark

ZELDZAAMHEID

- vanwege de redelijke mate van zeldzaamheid van de stadsvilla met toegangshek in de provincie Drenthe in relatie tot de voornoemde cultuurhistorische, architectonische en stedenbouwkundige kenmerken

LOCATIE

Zuideinde 53

Meppel

GEMEENTE

Meppel

MONUMENTNUMMER

PM1-0218

CATEGORIE

Woonhuizen

TYPE

Woonhuis

BOUWJAAR

ca. 1895



Zuideinde 97 Meppel - Stadsvilla Jacobs

Inleiding

De in 1919 door K. Zwicker in Overgangsarchitectuur ontworpen STADSVILLA is gebouwd in opdracht van Geert Jacobs. Het staat in de rooilijn in een rij vergelijkbare stadsvilla's en herenhuizen op de hoek Zuideinde / Wilhelminapark binnen het cultuurhistorisch zeer waardevolle gebied Zuideinde/Stationsweg/Wilhelminapark met huisvesting voor de stedelijke burgerij en elite in de periode ruwweg tussen 1880-1920.

Het hoekpand is georiënteerd op zowel het Zuideinde als het Wilhelminapark. De tuin ligt aan de west-, noord- en oostzijde en heeft een origineel smeedijzeren HEKWERK. De tuininrichting is niet origineel hoewel elementen van originele beplanting als oude bomen en een magnolia aanwezig zijn.

Omschrijving

De STADSVILLA heeft een rechthoekige plattegrond, twee bouwlagen en een samengesteld dak dat gedekt is met rode geglazuurde Tuiles du Nord dakpannen. Het hoofdvolume heeft een schilddak. Er is een doorlopende uitkragende geprofileerde gootlijst op klossen en met windveer tegen een smalle daklijst. Aan de noordzijde bevindt zich een dakopbouw met zadeldak vanuit een risaliserende geveluitbouw. In de met getand strokenhout beklede topgevel zitten twee kleine staande vensters met twee zesruits bovenlichten onder een natuurstenen geprofileerde latei, een met gele bakstenen gemetseld boogveld en een rollaag van rode bakstenen boven een natuurstenen afzaat. Over de gevel lopen twee speklagen. Op het dak bevinden zich twee gemetselde nokhoekschoorstenen, de noordoostelijke is nieuw gemetseld, en twee identieke dakkapellen met 9-ruits dubbelvensters, een plat dak, gootlijst en houten zijkanten.

De gevels zijn opgetrokken in bruinrode baksteen op een gepleisterde plint. De geleding bestaat uit doorlopende gepleisterde speklagen, en staande vensters alle met bovenlichten, geprofileerde natuurstenen lateien en afzaten. De voor(west)gevel heeft een trapeziumvormige erker met staande vensters met bovenlicht onder een rollaag en een forse gootlijst op klossen. Hierboven bevindt zich een balkon met decoratief balkonhek, dubbele deuren met drieruits roede onder in de vensters onder twee zesruits dubbelvensters met een van gele bakstenen gemetseld boogveld en een segmentboog van rode baksteen. Hiernaast in de gevel boven de entree zit een dubbel venster met 10-ruits venster met een identieke detaillering. De noordelijke zijgevel is geleed door vier staande vensters, een daarvan op de beneden verdieping is dichtgemetseld, de andere heeft een bovenlicht met een boogveld en een segmentboog. De twee dubbelvensters op de verdieping hebben 8-ruits bovenlichten met een boogveld en een segmentboog.

De houten serre staat voor een risaliserende gevel op een plint, en is opgebouwd uit dubbele houten paneeldeuren met 12-ruits bovenlichten boven een gemetselde stoep met een enkele trede en vensters met houten panelen en 15-ruits bovenlichten waarvan zich aan de zijden eveneens twee bevinden, een uitkragende houten gootlijst op klossen.

Hierboven zit een balkon met een decoratief balkonhek, dubbele deuren met drieruits roede onder in de vensters onder twee 8-ruits dubbelvensters met, een van gele bakstenen gemetseld boogveld en een segmentboog van rode baksteen.

De oostgevel heeft vier vensters waarvan de grootste is gewijzigd in een venster met drie ramen onder de natuurstenen latei. Hierboven bevindt zich een staand dubbelvenster met 15-ruits bovenlicht. Hiernaast een dubbel venster met dubbel vierruits venster. Op de beneden verdieping een vergelijkbaar dubbel venster met bovengenoemde detaillering. De zinken hemelwaterafvoer loopt over de gevel.

De zuidelijke gevel (zonder speklagen) is geleed door twee vensters en een hemelwaterafvoer met vergaarbak. Het kleine vierkante venster op de begane grond heeft een natuursteen latei onder een strekkenlaag en een afzaat. Een dubbel venster met glas-in-lood, latei en afzaat bevindt zich centraal op de verdieping.

De entree ligt inpandig in een open portiek onder gemetselde segmentboog, de houten paneel deur onder een natuurstenen latei heeft een verticaal venster en een getoogd venster met stijl, een natuurstenen stoep, een eentraps stoep, onderdorpel en neuten.

De gemetselde segmentboog loopt door in het plafond tot boven het getoogde bovenlicht met 'sluitsteen' en geprofileerd kalf. Rechts van entree zit de verticaal ingemetselde natuurstenen brievenbus. In de aanbouw bevindt zich een entree met een houten paneeldeur met 8-ruits venster die bereikbaar langs de zuidgevel. Verder is de aanbouw gewijzigd met een venster en een entree.

Waardering

De stadsvilla met hekwerk is van algemeen provinciaal belang op grond van de volgende criteria:

CULTUURHISTORISCHE WAARDE

- de stadsvilla met hekwerk vertegenwoordigt cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van de huisvesting van de stedelijke elite rond 1910 in Drenthe

ARCHITECTUURHISTORISCHE WAARDE

- vanwege de waarde van de stadsvilla met hekwerk gebouwd omstreeks 1915 als bijzondere uitdrukking van woonhuisarchitectuur in Overgangsarchitectuur in Drenthe;
- vanwege de esthetische kwaliteiten van het ontwerp;
- vanwege het kenmerkende materiaalgebruik en de opvallende en zorgvuldige detaillering in Overgangsarchitectuur

STEDENBOUWKUNDIGE/ENSEMBLE WAARDE

- vanwege de bijzondere betekenis van de stadsvilla met hekwerk voortkomend uit de zeer beeldbepalende situering op de kruising van het Zuideinde met het Wilhelminapark in het cultuurhistorisch zeer waardevolle gebied Zuideinde/Stationsweg/Wilhelminapark
- vanwege de ensemblewaarde met de vergelijkbare, naastgelegen stadsvilla Zuideinde 95 die eveneens in procedure is om te worden aangewezen als provinciaal monument

GAAFHEID

- vanwege de redelijke mate van gaafheid van het exterieur van de stadsvilla en het hekwerk;
- vanwege de waarde van de stadsvilla in relatie tot de hoge mate van gaafheid van de stedenbouwkundige structuur en het bebouwingsbeeld binnen het cultuurhistorisch zeer waardevolle gebied Zuideinde/Stationsweg/Wilhelminapark

ZELDZAAMHEID

- vanwege de redelijke mate van zeldzaamheid van de stadsvilla met hekwerk in de provincie Drenthe in relatie tot de voornoemde cultuurhistorische, architectonische en stedenbouwkundige kenmerken

LOCATIE

Zuideinde 97
Meppel

GEMEENTE

Meppel

MONUMENTNUMMER

PM1-0221

CATEGORIE

Woonhuizen

TYPE

Woonhuis

BOUWJAAR

1919

ARCHITECT

K. Zwikker

ONTWERP

Overgangsarchitectuur



Zuideinde 98 Meppel - Herenhuis met Hekwerk

Inleiding

Het HERENHUIS is gebouwd in 1916 in Overgangsarchitectuur. Het pand ligt in de rooilijn in een rij met vergelijkbare herenhuisen, aan de zuidzijde gescheiden door een kleine brandgang. Het herenhuis maakt deel uit van het cultuurhistorisch zeer waardevolle gebied Zuideinde/Stationsweg/Wilhelminapark met huisvesting voor de stedelijke burgerij en elite in de periode ruwweg tussen 1880-1920. Aan de voorzijde bevindt zich een kleine tuin met een authentiek smeedijzeren HEKWERK.

Omschrijving

Het HERENHUIS heeft een rechthoekige plattegrond, is gedeeltelijk onderkelderd, twee bouwlagen en een afgeknot schilddak met een betonnen sneldekpan en een uitkragende gootlijst op geprofileerde klossen. Op het zuidelijke dakschild bevindt zich een gemestelde schoorsteen.

De gevels zijn opgetrokken in een bruinrode baksteen op een grijze plint. De voorgevel (oost) wordt geleed door gepleisterde speklagen, en vensters met een natuurstenen latei en een rode bakstenen rollaag en natuurstenen onderdorpels. Voor de risaliserende gevel bevindt zich een diepe erker over de beide verdiepingen met een uitkragende gootlijst en een balkon met houten geometrisch balkonhek voor de dakopbouw. In de dakopbouw zitten dubbele deuren met tweeruits bovenlichten. In de erker bevinden zich in elke gevel een H-vensters. Op de begane grond met een roedeverdeling van tienruits en achtruits bovenlichten en op de verdieping schuifvensters met gekleurd glas in lood. Langs de erker loopt de zinken hemelwaterafvoer. Naast de erker aan de noordzijde bevinden zich de entree en op de verdieping een H-venster eveneens met gekleurd glas in lood in het bovenlicht. De zijgevel is geleed door een viertal originele vensters, een keldervenster, een entree met stoep, alle met natuurstenen latei, en een hemelwaterafvoer. Verder is er een opbouw en een aanbouw van jongere datum met vensters en entrees.

De entree bestaat uit een houten paneeldeur met een verticaal venster met een rooster, een geprofileerd kalf, een achtruits bovenlicht met gekleurd glas in lood onder een natuurstenen latei en een van gele bakstenen gemetseld boogveld onder een segmentboog met sluit- en aanzetstenen. Dit alles op een natuurstenen onderdorpel en neuten en een eentrap natuurstenen stoep. De natuurstenen briefopening is naast de entree ingemetseld.

Waardering

Het herenhuis met hekwerk is van algemeen provinciaal belang op grond van de volgende criteria:

CULTUURHISTORISCHE WAARDE

- het herenhuis vertegenwoordigt cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van de huisvesting van de stedelijke burgerij rond 1915 in Drenthe

ARCHITECTUURHISTORISCHE WAARDE

- vanwege de waarde van het herenhuis met hekwerk gebouwd circa 1915 als bijzondere uitdrukking van woonhuisarchitectuur in Overgangsarchitectuur in Drenthe;
- vanwege de esthetische kwaliteiten van het ontwerp;
- vanwege het kenmerkende materiaalgebruik en de zorgvuldige detaillering in Overgangsarchitectuur

STEDENBOUWKUNDIGE/ENSEMBLE WAARDE

- vanwege de bijzondere betekenis van het herenhuis met hekwerk voortkomend uit de beeldbepalende situering in een nagenoeg aaneengesloten gevelwand aan het Zuideinde, en gelegen binnen het cultuurhistorisch zeer waardevolle gebied Zuideinde/Stationsweg/Wilhelminapark

GAAFHEID

- vanwege de redelijke mate van gaafheid van het exterieur van het herenhuis;
- vanwege de waarde van het herenhuis in relatie tot de hoge mate van gaafheid van de stedenbouwkundige structuur en het bebouwingsbeeld binnen het cultuurhistorisch zeer waardevolle gebied Zuideinde/Stationsweg/Wilhelminapark

LOCATIE

Zuideinde 98
Meppel

GEMEENTE

Meppel

MONUMENTNUMMER

PM1-0224

CATEGORIE

Woonhuizen

TYPE

Woonhuis

BOUWJAAR

1916

ONTWERP

Overgangsarchitectuur



Zuideinde 106 Meppel - Stadsvilla

Inleiding

De STADSVILLA is gebouwd in 1891 (muuranker koetshuis) in Eclectische stijl. Het betreft een vrijstaand pand dat achter de rooilijn staat op een ruim perceel met een deels originele tuinaanleg in Engelse landschapstijl met bomen en waterpartij. Het pand is verbouwd, de achterzijde en het achterste deel van de linker zijgevel werden in de jaren zestig van de vorige eeuw ingrijpend gewijzigd en vallen niet onder provinciale bescherming. De voorzijde en het houten koetshuis zijn authentiek bewaard gebleven. Het pand maakt deel uit van het cultuurhistorisch zeer waardevolle gebied Zuideinde/Stationsweg/Wilhelminapark met huisvesting voor de stedelijke burgerij en elite in de periode ruwweg tussen 1880-1920.

Omschrijving

De STADSVILLA heeft een samengestelde plattegrond, een bouwlaag en een afgeknot schilddak gedekt met een grijze Tuile du nord dakpan en een rechthoekige uitbouw (oude deel) met platdak en een gootlijst op klossen. Het afgeknotte schilddak heeft een forse gootlijst langs het platte dak en een geprofileerde gootlijst dat samen met een sober uitgevoerd fries een hoofdgestel vormt. In het dakschild bevinden zich aan weerszijden van de forse dakopbouw twee kleine metalen dakvensters.

Op de beide zijschilden staan gemetselde schoorstenen. En er is een dakvenster in het zuidelijke dakschild. De dakopbouw is onderdeel van de middenrisaliet en heeft een plat dak dat aansluit op de aan weerszijden zichtbare uitbouwen. Het door houten zuilen en decoratieve korbelen ondersteunde balkon met balustrade van houten balusters heeft decoratief geprofileerde hoekzuiltjes met knoppen en twee dubbele houten deuren met getoogde bovenlichten onder een dubbel getoogde gepleisterde lijst. Op de decoratieve pilasters met dubbele geornamenteerde consoles aan weerszijden rust een kroonlijst. De dakrand is rechthoekig afgewerkt. Het geheel wordt bekroond met een fors rijk vormgegeven ornament met onder meer hoornen des overvloeds.

De gevels zijn wit gepleisterd en hebben een grijze plint. De voor(oost)gevel wordt verticaal geleed door twee getoogde vensters met bovenlicht in de afgeschuinde hoeken en twee in de gevel, vier pilasters met ornamenten onder dubbele consoles op het fries.

De vensters hebben een lekdorpel die opgenomen is in een cordonlijst en een geprofileerde vensteromlijsting met consoles en een kroonlijst. De noordelijke zijgevel wordt geleed door twee kleine vierkante vensters, een hemelwaterafvoer met vergaarbak en een fors glas in lood venster met een voorzetraam.

In de middenrisaliet onder het balkon bevindt zich een natuurstenen drietraps stoep met een klein bordes, een dubbele houten paneeldeur met vensters, een natuurstenen onderdorpel en neuten, een geprofileerd kalf, een getoogd bovenlicht onder een geprofileerde pleisteromlijsting. De entree bevindt zich inpandig in de zuidelijke zijgevel en bestaat uit een houten paneeldeur met venster voorzien van smeedijzeren rooster met een omlijsting van sierpleister.

De aanbouw aan de noordzijde is het originele houten koetshuis onder zadeldak gedekt met Oude Holle pan en met openslaande, originele houten paneeldeuren en houten deur voor hooizolder, opgetrokken in rabatdelen.

Aan de achterzijde is een gevel bedekt met metaal (zink of lood). De zuidelijke gevel van het koetshuis wordt geleed door een deur met zesruits bovenlicht en drie vensters. Dakgoot op ankers en hemelwaterafvoer met vergaarbak. De noordelijke gevel heeft twee drieruits venstertjes.

Waardering

De stadsvilla is van algemeen provinciaal belang op grond van de volgende criteria:

CULTUURHISTORISCHE WAARDE

- de stadsvilla vertegenwoordigt cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van de huisvesting van de stedelijke elite rond 1890 in Drenthe

ARCHITECTUURHISTORISCHE WAARDE

- vanwege de waarde van de stadsvilla gebouwd in 1891 als bijzondere uitdrukking van woonhuisarchitectuur in Eclectische stijl in Drenthe;
- vanwege de esthetische kwaliteiten van het ontwerp;
- vanwege het kenmerkende materiaalgebruik en de opvallende en zorgvuldige detaillering in Eclectische stijl

STEDENBOUWKUNDIGE/ENSEMBLE WAARDE

- vanwege de bijzondere betekenis van de stadsvilla voortkomend uit de zeer beeldbepalende situering op een ruim perceel aan het Zuideinde in het cultuurhistorisch zeer waardevolle gebied Zuideinde/Stationsweg/Wilhelminapark
- vanwege de ensemblewaarde met de vergelijkbare, naastgelegen stadsvilla Zuideinde 108 die is aangewezen als gemeentelijk monument

GAAFHEID

- vanwege de redelijke mate van gaafheid van (delen van) het exterieur van de stadsvilla;
- vanwege de waarde van de stadsvilla in relatie tot de hoge mate van gaafheid van de stedenbouwkundige structuur en het bebouwingsbeeld binnen het cultuurhistorisch zeer waardevolle gebied Zuideinde/Stationsweg/Wilhelminapark

ZELDZAAMHEID

- vanwege de redelijke mate van zeldzaamheid van de stadsvilla in de provincie Drenthe in relatie tot de voornoemde cultuurhistorische, architectonische en stedenbouwkundige kenmerken

LOCATIE

Zuideinde 106
Meppel

GEMEENTE

Meppel

MONUMENTNUMMER

PM1-0222

CATEGORIE

Woonhuizen

TYPE

Woonhuis

BOUWJAAR

1891

ONTWERP

Eclectische stijl

